

PLAN URBANISTIC GENERAL COMUNA COSTEȘTI, JUDEȚUL VASLUI

BENEFICIAR:

COMUNA COSTEȘTI, JUDEȚUL VASLUI

PROIECTANT GENERAL:

SC. ANDERSEN S.R.L

ADMINISTRATOR: COSTIA OCTAVIAN

PROIECTANT DE SPECIALITATE:

SC. REALITIS S.R.L.

*ȘEF DE PROIECT ȘI ADMINISTRATOR: ARHITECT **BOGUS GHEORGHE-VENIAMIN***

*ADMINISTRATOR: ING. MĂSURĂTORI TOPOGRAFICE **SĂVESCU CIPRIAN-CONSTANTIN***

DENUMIREA ETAPEI:

PLAN URBANISTIC GENERAL ȘI REGULAMENT LOCAL DE URBANISM

DENUMIREA STUDIULUI:

MEMORIU GENERAL

- SINTEZA ANALIZEI SITUAȚIEI EXISTENTE ȘI A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR. DIAGNOSTIC PROSPECTIV
- STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

LISTA ȘI SEMNĂTURILE PROIECTANȚILOR

PROIECTANT GENERAL: S.C. ANDERSSEN S.R.L.
Administrator COSTIA OCTAVIAN

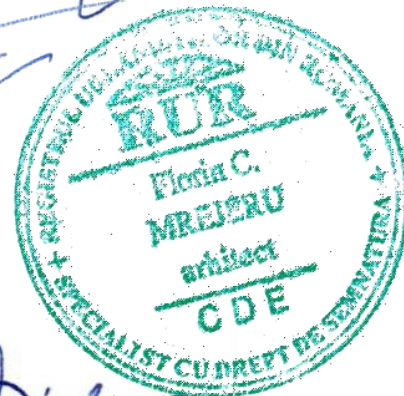
PROIECTANT DE SPECIALITATE: S.C. REALITIS S.R.L.
Administrator SĂVESCU CIPRIAN-CONSTANTIN

Administrator BOGUS GHEORGHE – VENIAMIN

ȘEF PROIECT: ARH. URB. MREJERU FLORIN

CORDONATORI RUR: ARH. URB. MREJERU FLORIN

COLECTIV DE ELABORARE: GEOGRAF AGAPE ANDREEA-CĂTĂLINA

GEOGRAF MELINTE SILVIA

ASISTENT SOCIAL PLAMADĂ ELENA – DANIELA

PLANUL URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI COSTEȘTI, JUDEȚUL VASLUI	
Denumirea și conținutul etapelor:	
ETAPA I. STUDII DE FUNDAMENTARE	
I.1. Actualizarea suportului topografic	
I.2. Studiu de fundamentare privind condițiile geotehnice și hidrogeologice	
I.3. Studiu de fundamentare privind protecția mediului, riscurile naturale, riscurile antropice	
I.4. Studiu de fundamentare istoric	
I.5. Studiu de fundamentare privind tipurile de proprietate	
I.6. Studiu de fundamentare privind infrastructura tehnico-edilitară	
I.7. Studiu de fundamentare consultativ: analiza factorilor interesați	
I.8. Studiu de fundamentare privind evoluția activităților economice	
I.9. Studiu de fundamentare privind evoluția socio-demografică	
I.10. Studiu de fundamentare privind impactul schimbărilor climatice	
ETAPA II. PLAN URBANISTIC GENERAL ȘI REGULAMENT LOCAL DE URBANISM	
II.1. Parte scrisă	
II.1.1. Memoriu general de urbanism - Propuneri preliminare de reglementări urbanistice	
II.1.2. Regulament local de urbanism	
II.1.3. Memoriu de sinteză	
II.2. Parte desenată	
II.2.1. Incadrare în teritoriu	
II.2.2. Situația existentă, disfuncționalități	
II.2.3. Strategia de dezvoltare spațială	
II.2.4. Reglementări urbanistice propuse și UTR	
II.2.5. Reglementări tehnico-edilitare	
II.2.6. Proprietatea asupra terenurilor	
II.2.7. Zone cu operațiuni de restructurare și regenerare	
II.2.8. Rețea majoră de circulație și transport	
ETAPA III. TRANSPUNERE P.U.G. ÎN G.I.S.	
ETAPA IV. ÎNTOCMIRE DOCUMENTAȚII PENTRU OBTINERE AVIZE/ACORDURI	
ETAPA V. REDACTAREA FINALĂ A DOCUMENTAȚIEI P.U.G.	

PARTEA I - SINTEZA ANALIZEI SITUAȚEI EXISTENTE ȘI A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR.
DIAGNOSTIC PROSPECTIV

INTRODUCERE

1. Date de recunoaștere a documentației

- 1.1. Denumirea lucrării
- 1.2. Beneficiar
- 1.3. Proiectant
- 1.4. Data elaborării

2. Scopul studiului și obiectivele specifice ale P.U.G. și R.L.U.

- 2.1. Obiectul documentației de urbanism
- 2.2. Scopul și obiectivele documentației de urbanism
- 2.3. Ediții anterioare ale P.U.G.

3. Surse documentare

- 3.1. Lista studiilor și proiectelor elaborate anterior P.U.G.
- 3.2. Lista studiilor de fundamentare întocmite concomitent cu P.U.G.
- 3.3. Date statistice
- 3.4. Suportul topografic al P.U.G.

STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII. SINTEZA ANALIZEI SITUAȚEI EXISTENTE ȘI A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR

1. Încadrarea în teritoriu

- 1.1. Contextul teritorial județean și regional
- 1.2. Contextul teritorial comunal

2. Evoluția istorică și urbanistică

3. Elemente ale cadrului natural

- 3.1. Cadrul geografic
- 3.2. Geologia
- 3.3. Clima

4. Hidrografia

- 4.1. Ape de suprafață
- 4.2. Ape de adâncime
- 4.3. Zone inundabile
- 4.4. Eroziuni

5. Populația. Elemente demografice și sociale

- 5.1. Evoluția istorică a populației
- 5.2. Densitate
- 5.3. Mișcarea migratorie
- 5.4. Structura pe sexe și grupe de vârstă

6. Circulații și transporturi

7. Intravilan existent. Zone funcționale.

8. Potențialul economic

- 8.1. Sectorul primar
- 8.2. Sectorul secundar
- 8.3. Sectorul terțiar
- 8.4. Structura activităților economice

9. Dotări publice

10. Patrimoniul construit protejat

- 10.1. Imobile înscrise în Lista Monumentelor Istorice 2015
- 10.2. Situri arheologice înscrise în Repertoriul Arheologic Național
- 10.3. Zone construite protejate

11. Regim juridic de proprietate a terenurilor

12. Condiții geotehnice și hidrogeotehnice. Zone cu riscuri naturale

- 12.1. Zone de risc
- 12.2. Prezentarea lucrărilor de teren efectuate

13. Echipare edilitară

- 13.1. Alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate
- 13.2. Alimentarea cu energie electrică
- 13.3. Telecomunicații
- 13.4. Alimentarea cu energie termică
- 13.5. Alimentarea cu gaze naturale
- 13.6. Alimentarea cu energie regenerabilă

14. Probleme de mediu

- 14.1. Schimbări climatice
- 14.2. Biodiversitatea (resurse de faună, floră și păduri)
- 14.3. Mediul și infrastructura de mediu

15. Necesități și opțiuni ale populației

CONCLUZII ȘI DISFUNCȚIONALITĂȚI. DIAGNOSTIC PROSPECTIV

PARTEA A II-A - STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

1. Principalele caracteristici ale teritoriului studiat. Competențe distinctive
2. Analiza S.W.O.T.
3. Viziunea de dezvoltare
4. Priorități de dezvoltare

PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

1. Condiționări ale documentațiilor de amenajarea teritoriului și ale strategiilor de dezvoltare spațială aprobate
2. Studii de fundamentare
3. Optimizarea relațiilor în teritoriu
4. Evoluția populației, elemente demografice și sociale
5. Intravilan propus. Zonificare funcțională
6. Reglementări urbanistice. Unități Teritoriale de Referință
7. Dezvoltarea activităților economice
8. Dotări publice
9. Protecția patrimoniului cultural și a peisajului
10. Patrimoniu arheologic. Recomandări, restricții, permisivități și obligații
11. Reglementări urbanistice. Regim de protecție. Permisivități și restricții de intervenție asupra țesutului urban
12. Organizarea circulațiilor și transporturilor
13. Regimul de proprietate al terenurilor. Circulația terenurilor
14. Măsuri în zonele cu riscuri naturale
15. Echipare edilitară
16. Reabilitare, protecția și conservarea mediului
17. Obiective de utilitate publică

CONCLUZII – MĂSURI ÎN CONTINUARE

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI

PLANUL DE ACȚIUNE

BIBLIOGRAFIE

LEGISLAȚIE

- **Legea nr. 50/29.07.1991**- Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, aplicabilă de la 18.09.2018, modificată și actualizată de Ordonanța de urgență nr. 84 din 13.09.2018;
- **Legea nr. 18/19.02.1991** - Legea a fondului funciar (modificată și actualizată de Legea nr. 231 din 02.08.2018), aplicabilă de la 09.08.2018;
- **Legea nr. 33/27.05.1994** - Legea privind exproprierea pentru cauza de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial pe data: 05.07.2011, în vigoare de la 08.07.2011;
- **Legea nr. 481/08.11.2004** - Legea privind protecția civilă, aplicabilă de la 29.06.2009 (forma actualizată cu modificările și completările aduse de Ordonanța de urgență nr. 70 din 14.06.2009);
- **Legea nr. 10/18.01.1995** - Legea privind calitatea în construcții, aplicabilă de la 18.09.2018 (modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 84 din 13.09.2018);
- **Ordinul nr. 34/07.11.1995** - Ordin pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor, în vigoare de la 07.12.1995;
- **Ordinul nr. 4221/08.08.1995** - Ordin pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor, intrat în vigoare de la 07.12.1995;
- **Ordinul nr. 3422/01.08.1995** - Ordin pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor, în vigoare de la 07.12.1995;
- **Ordonanța de urgență nr. 195/22.12.2005** - Ordonanța de urgență privind protecția mediului (forma actualizată cu modificările și completările aduse de Ordonanța de urgență nr. 75 din 19.07.2018);
- **Legea nr. 7 / 13.03.1996** - Legea cadastrului și a publicității imobiliare, aplicabilă de la data 26.07.2018, modificată și completată de Legea nr. 185 din 18.07.2018;
- **H.G nr. 525/27.06.1996 (Republicarea 1 din 2002)** - pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism, aplicabilă de la 30.12.2014 (modificările și completările fiind aduse de H.G nr. 273 din 31.03.2010, H.G nr. 490 din 11.05.2011 și H.G. nr. 1180 din 29.12.2014);
- **Legea nr. 107 / 25.09.1996 a apelor**, aplicabilă de la 10.11.2017, actualizată prin Ordonanța de urgență nr. 78 din 08.11.2017 - pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996;
- **Legea nr. 114 / 11.10.1996** legea locuinței, aplicabilă de la data de 23.06.2017, modificată și completată de Lege nr. 143 din 16.06.2017 - Legea pentru completarea Legii locuinței nr. 114/1996;
- **H.G nr. 930/11.08.2005** - Hotărârea pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică, în vigoare de la 02.09.2005;

- **Ordonanța Guvernului nr. 43/28.08.1997** (Republicarea 1 din 1998) - Ordonanța privind regimul drumurilor, modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 55 din 14.09.2016 și Lege nr. 154 din 26.06.2018;
- **Legea nr. 157 / 07.10.1997** privind ratificarea Convenției pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei adoptată la Granada la 03.10.1985 și semnată de România la 22 iunie 1996;
- **Legea nr. 171 / 24.11.1997** privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a II-a – Apa;
- **Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 50 / 27.01.1998** privind “Normele tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale”;
- **Legea nr. 247/19.07.2005** - Legea privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, aplicabilă de la 01.01.2016, modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 23 din 06.06.2012;
- **O.U.G. nr. 12/07.07.1998** privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, aplicabilă de la 29.11.2016, modificată și completată prin Ordonanța de urgență nr. 83 din 16.11.2016;
- **Ordinul comun** al M.L.P.A.T., Șefului Departamentului pentru Administrație Publică Locală și al Ministrului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului nr. 62 / N / 19.O / 288 / 1.955 /31.07.1998 privind delimitarea zonelor expuse riscurilor naturale;
- **Legea nr. 213 / 17.11.1998** privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, aplicabilă de la 29.11.2016, modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 83 din 16.11.2016;
- **Legea nr. 219 / 1998** privind regimul concesiunilor, abrogată prin O.U.G. nr. 34 / 2006 și înlocuită de O.U.G. nr. 54/2006, modificată și completată de Legea nr. 528 / 25.11.2004;
- **Ordinul nr. 45/27.01.1998** - Ordin pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor, abrogat la data 18.09.2017 de Ordin nr. 1296 din 30.08.2017;
- **Ordinul nr. 46/27.01.1998** - Ordin pentru aprobarea Normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice, abrogat la data 07.09.2017 de Ordin nr. 1295 din 30.08.2017;
- **Ordinul nr. 47/ 06.03.1998** - Ordin privind ratele aferente contractelor de vânzare - cumpărare de acțiuni cumpărate de F.P.S. care devin exigibile după data intrării în vigoare a legii 55/1995, în vigoare de la 13.04.1998;
- **Ordinul nr. 48/27.01.1998** - Ordin pentru aprobarea Normelor privind amplasarea și exploatarea balastierelor din zona drumurilor și a podurilor, abrogat la data 12.09.2017 de Ordin nr. 1293 din 30.08.2017;
- Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic General, indicativ **G.P. 038 / 99** aprobat prin **Ordinul nr. 13 / N / 10.03.1999**;
- **Ordinul nr. 2032 / 14.07.1999** al Ministrului culturii pentru înființarea Comisiei de atestare în domeniul monumentelor istorice și aprobarea normelor și criteriilor de atestare a experților în domeniul protejării monumentelor istorice și a specialiștilor în domeniul conservării și restaurării monumentelor istorice, abrogat la data 17.11.2008 de Ordin nr. 2398 din 25.06.2008;

- Ghid privind elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism, indicativ **G.M.-007-2000** aprobat prin **Ordinul nr. 21 / N / 10.04.2000**, abrogat la data 19.06.2002 de Ordin nr. 116 din 11.02.2002 și Ordin nr. 289 din 06.03.2002;
- **Legea nr. 5 / 12.04.2000** privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a III-a – Zone protejate, modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 49 din 31.08.2016;
- **H.G. nr. 540 / 22.06.2000** privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, abrogat la data 16.04.2014 de Hotărâre nr. 257 din 09.04.2014;
- **Legea nr. 215 / 23.05.2001** privind administrația publică locală, modificată și completată de Legea nr. 52 din 02.03.2018;
- **Legea nr. 350/2001** privind amenajarea teritoriului și urbanismul, republicată, aplicabilă de la 25.06.2018, modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 51 din 21.06.2018; actualizată 2024;
- **Legea nr. 351 / 06.07.2001** privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități;
- **Legea nr. 378 / 10.07.2001** pentru aprobarea O.G. nr. 43 / 30.01.2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată și completată prin Legea nr. 462 / 12.11.2003;
- **Legea nr. 422 / 18.07.2001** privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare prin O.U.G. nr. 77 / 26.06.2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, Legea nr. 261 / 16.07.2009 privind aprobarea O.U.G. nr. 214 / 2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 50 / 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții [cu intrare în vigoare la 14.10.2009], H.G. nr. 1410 / 04.12.2009 privind reorganizarea unor instituții aflate în subordinea Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, O.U.G. nr. 43 / 13.05.2010 pentru modificarea unor acte normative în vederea reducerii sau simplificării administrative a unor autorizații/avize/proceduri ca urmare a măsurilor asumate de Guvernul României în cadrul Planului de simplificare aferent Memorandumului de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România, O.U.G. nr. 12 / 15.02.2011 pentru reorganizarea unor instituții aflate în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, precum și pentru reducerea unor cheltuieli și Legea nr. 187 / 12.11.2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286 / 2009 privind Codul penal [cu intrare în vigoare de la 01.02.2014] și prin Lege nr. 209 din 03.11.2017 Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal;
- **Legea nr. 564 / 19.10.2001** pentru aprobarea O.G. nr. 47 / 2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial;
- **Legea nr. 575/22.10.2001** privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a V-a – Zone de risc natural, în vigoare de la 17.11.2001;
- **Ordinul nr. 2039 / 08.04.2002** al Ministrului culturii și cultelor privind înființarea Comisiei de avizare a constituirii agenților economici care au ca obiect de activitate efectuarea de cercetări, proiectarea și executarea de lucrări asupra monumentelor istorice, precum și aprobarea

regulamentului de organizare și funcționare și a componenței acesteia, cu modificările și completările ulterioare;

- **Ordinul nr. 2043/11.04.2002** al Ministrului culturii și cultelor privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, în vigoare de la 29.05.2002;
- **Ordinul nr. 2086 / 2002** al Ministrului culturii și cultelor pentru aprobarea criteriilor de avizare a constituirii agenților economici cu activitate în domeniul monumentelor istorice;
- **Ordinul nr. 2112 / 2002** al Ministrului culturii și cultelor privind aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;
- **Legea nr. 413 / 26.06.2002** privind aprobarea O.G. nr. 79 / 30.08.2001 pentru modificarea și completarea O.G. 43 / 1997 privind regimul drumurilor, în vigoare de la 12.07.2002;
- **Legea nr. 451 / 08.07.2002** de ratificare a Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000, în vigoare de la 26.07.2002;
- **H.G. nr. 1309 / 20.11.2002** pentru aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia, abrogat la data 14.02.2008 de Hotărâre nr. 1502 din 12.12.2007, Hotărârea pentru aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia, în vigoare de la 14.02.2008;
- **H.G. nr. 382 / 02.04.2003** pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale, în vigoare de la 16.04.2003;
- **H.G. nr. 447 / 10.04.2003** pentru aprobarea normelor metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări de teren și inundații, aplicabilă de la 05.09.2013;
- **Legea nr. 203 / 16.05.2003** republicată în 26.01.2005 privind realizarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport de interes național și european, în vigoare de la 29.01.2005;
- **H.G. nr. 610 / 29.05.2003** pentru aprobarea Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat, în vigoare de la 10.06.2003;
- **H.G. nr. 1430 / 04.12.2003** pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor de protejare și de intervenție asupra monumentelor istorice, proporția contribuției, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna (M.O. nr. 905/18 decembrie 2003);
- **Ordinul nr. 2535 / 2003** al Ministrului culturii și cultelor pentru instituirea Registrului agenților economici autorizați să desfășoare activități în domeniul protejării monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul nr. 2682 / 13.06.2003** al Ministrului culturii și cultelor privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și evidență a monumentelor istorice, a Listei monumentelor istorice, a

Fișei analitice de evidență a monumentelor istorice și a Fișei minimale de evidență a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, cu modificările și completările ulterioare, abrogat la data 17.07.2008 de Ordin nr. 2260 din 18.04.2008 - Ordin privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, în vigoare de la 17.07.2008;

- **Ordinul nr. 2684 / 18.06.2003** al Ministrului culturii și cultelor privind aprobarea Metodologiei de întocmire a obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acestuia, în vigoare de la 24.06.2003;
- **H.G. nr. 493 / 01.04.2004** pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial, în vigoare de la 30.04.2004;
- **H.G. nr. 974 / 15.06.2004** privind normele de supraveghere, inspecție sanitară și monitorizare a calității apei potabile și a procedurii de autorizare sanitară a producției și distribuției apei potabile și a procedurii de autorizare sanitară a producției și distribuției apei potabile, aplicabilă de la 10.12.2015, modificată și completată de următoarele acte: Ordonanța nr. 11 din 29.01.2010, H.G. nr. 342 din 04.06.2013 și Legea nr. 301 din 27.11.2015;
- **H.G. nr. 930 / 11.08.2005** privind protecția sanitară a surselor și instalațiilor de aprovizionare cu apă, în vigoare de la 02.10.2005;
- **O.U.G. NR. 195/2005** privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare; aplicabilă de la 19.07.2018;
- **Legea nr. 259 / 06.07.2006** pentru modificarea și completarea Legii nr. 422 / 2001 privind protejarea monumentelor istorice, în vigoare de la 06.07.2007;
- **Legea nr. 363 / 26.09.2006** privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea I – Rețele de transport, aplicabilă de la 29.09.2006;
- **Legea nr. 265 / 2006** privind protecția mediului, în vigoare de la 09.07.2006;
- **Legea nr. 24/2007** privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările ulterioare; aplicabilă de la 19.10.2014;
- **Legea nr. 100 / 19.04.2007** pentru modificarea și completarea Legii nr. 351 / 06.07.2001 privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități, în vigoare de la 30.04.2007;
- **Legea nr. 190 / 09.06.2009** pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 142/28.10.2008 privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a VIII-a – Zone cu resurse turistice, în vigoare de la 12.06.2009;
- **Legea nr. 287 / 17.07.2009** privind Codul Civil, în vigoare de la 01.10.2011;
- **Hotărârea nr. 593 din 8 iunie 2011** privind organizarea și funcționarea Institutului Național al Patrimoniului;
- **O.U.G. nr. 64 / 2010** privind modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7 / 1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/ 2011, aplicabilă de la 01.10.2011;

- **Legea nr. 153/2011** privind măsuri de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor, aplicabilă de la 09.07.2016;
- **Ordin nr. 1278 / 20.04.2011** pentru aprobarea Instrucțiunilor privind delimitarea zonelor de protecție sanitară și a perimetrului de protecție hidrogeologică, în vigoare de la 13.05.2011;
- **Legea nr. 60 / 17.04.2012** privind aprobarea O.U.G. 79 / 30.09.2011 pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr. 287 / 15.07.2009 privind Codul Civil, în vigoare de la 20.04.2012;
- **Legea nr. 185 / 05.07.2013** privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, Republicată în temeiul art. 8 din Legea nr. 154/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 3 iulie 2017;
- **Legea nr. 229 / 15.07.2013** pentru completarea art. 13 din Legea nr. 255 / 2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, și pentru completarea art. 56 din Legea nr. 350 / 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, în vigoare de la 21.07.2013;
- **Ordinul nr. 119 / 04.02.2014** al Ministrului sănătății pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, modificat și completat de următoarele acte: - Hotărârea nr. 741 din 12.10.2016, Ordin nr. 994 din 09.08.2018, și Ordin nr. 1378 din 30.10.2018;
- **Ordinul nr. 233/2016** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism; în vigoare de la 17.03.2016
- **Ordinul nr. 994 / 09.08.2018** pentru modificarea și completarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 119 / 2014, în vigoare de la 21.08.2018

PARTEA I - SINTEZA ANALIZEI SITUAȚEI EXISTENTE ȘI A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR. DIAGNOSTIC PROSPECTIV

INTRODUCERE

1. Date de recunoaștere a documentației

1.1. Denumirea lucrării

Plan Urbanistic General Comuna Costești, Județul Vaslui – Nr. contract 172 din 12.09.2023

1.2. Beneficiar

Comuna Costești, Județul Vaslui

1.3. Proiectant

SC. ANDERSEEN S.R.L

Administrator: Costia Octavian

SC. REALITIS S.R.L.

Șef de proiect: arhitect urb. Mrejeru Florin

1.4. Data elaborării

Noiembrie 2025

2. Scopul studiului și obiectivele specifice ale P.U.G. și R.L.U.

2.1. Obiectul documentației de urbanism

Obiectul studiului este realizarea Planului Urbanistic General al comunei Costești, județul Vaslui și al Regulamentului Local de Urbanism aferent acestuia.

Realizarea acestor documentații de urbanism se realizează conform legii, în mai multe etape.

Cele două documentații de urbanism sunt distincte dar indisociabile.

Observații preliminare:

- (a) Obiectul P.U.G. este teritoriul administrativ al comunei Costești;
- (b) P.U.G. stabilește condițiile generale de dezvoltare ale comunei Costești pentru o perioadă de 10 ani;
- (c) R.L.U. reglementează modul de utilizare a terenurilor, modul de realizare și de utilizare a construcțiilor din teritoriul administrativ al comunei;
- (d) După avizarea de către autoritățile competente și aprobarea conform legii de către Consiliul Local al comunei Costești, dispozițiile documentațiilor devin obligatorii pentru toate imobilele, construite sau reconstruite, cuprinse în teritoriul administrativ al comunei;
- (e) Modificarea P.U.G. și, implicit, ale R.L.U. se fac conform legii;
- (f) Detalierea reglementărilor pentru una sau mai multe zone ale comunei Costești se face poate face prin următoarele documentații de urbanism, elaborate, avizate și aprobate conform legii:
 1. Plan urbanistic zonal (P.U.Z.) și regulament local de urbanism aferent acestuia;
 2. Plan urbanistic de detaliu (P.U.D.).

În prezent se află în vigoare Planului Urbanistic General al comunei Costești elaborat de către S.C. TOPOGEOTEHNICS S.R.L. VASLUI

Prezenta documentație de urbanism este menită să actualizeze prevederile P.U.G. aprobat are a fost prelungit.

Documentația a fost întocmită în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare, cu conținutul-cadru stabilit prin Ghidul privind metodologia și conținutul-cadru al Planului urbanistic general, indicativ GP038/99, aprobat cu Ordinul M.L.P.A.T. nr. 13N/10.03.1999 precum și cu modificările introduse prin Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism din 26.02.2016.

2.2. Scopul și obiectivele documentației de urbanism

Conform Temei de proiectare se dorește modificarea teritoriului intravilan, astfel încât să cuprindă lucrările existente, în prezent, în extravilan, cât și necesarul de construcții pentru următorii ani, avându-se în vedere o utilizare rațională a teritoriului.

Definirea limitei teritoriului intravilan se va face respectând opțiunile populației, tendințele de dezvoltare ale zonelor de locuit și a amplasamentelor pentru investiții, în concordanță cu strategia de dezvoltare a comunei.

Conform prevederilor legale P.U.G. are următoarele obiective pe termen scurt:

- (a) Stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan în relație cu teritoriul administrativ al localității;
- (b) Stabilirea modului de utilizare a terenurilor din intravilan;
- (c) Zonificarea funcțională în corelație cu organizarea rețelei de circulație;
- (d) Delimitarea zonelor afectate de servituți publice;
- (e) Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare;

(f) Stabilirea zonelor protejate și de protecție a monumentelor istorice și a siturilor arheologice reperate;

(g) Zonele care au instituit un regim special de protecție prevăzut în legislația în vigoare; formele de proprietate și circulația juridică a terenurilor;

(h) Precizarea condițiilor de amplasare și conformare a volumelor construite, amenajate și plantate;

(i) Zonele de risc natural, delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone;

(j) Zone de risc datorate unor depozități istorice de deșeuri.

Conform prevederilor legale P.U.G. include obiective pe termen mediu și lung cu privire la:

(a) Evoluția în perspectivă a localității;

(b) Direcțiile de dezvoltare funcțională în teritoriu;

(c) Traseele coridoarelor de circulație și de echipare prevăzute în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean;

(d) Zonele de risc natural, declarate astfel, conform legii; măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone;

(e) Lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare;

(f) Stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară și definitivă de construire;

(g) Delimitarea zonelor în care se preconizează operațiuni urbanistice de regenerare urbană.

Reglementările aferente P.U.G. se vor realiza pe zone omogene din punct de vedere funcțional, zone delimitate pe limite cadastrale. Pentru aceste zone reglementate, după caz, vor fi specificate posibile operațiuni integrate, în concordanță cu caracterul zonei: zone centrale, zone istorice; zone construite protejate; zone de mari ansambluri de locuit; zone locuite de comunități defavorizate, inclusiv așezări informale; zone de reconversie funcțională (situri industriale dezafectate, situri militare dezafectate, situri cu infrastructuri majore dezafectate).

De asemenea P.U.G. va cuprinde zone pentru care se vor institui reglementări care nu pot fi modificate prin P.U.Z. sau P.U.D. și la care nu se pot acorda derogări. Aceste reglementări se formulează cu claritate în R.L.U. Sunt vizate, în mod obligatoriu, zonele asupra cărora este instituit un regim special de protecție prevăzut în legislația în vigoare.

Conform Caietului de sarcini, P.U.G. va avea la bază strategia de dezvoltare a localității și se va corela cu bugetele și programele de investiții publice ale localității, în vederea implementării prevederilor obiectivelor de utilitate publică.

2.3. Ediții anterioare ale P.U.G.

În prezent în Comuna Costești, județul Vaslui este în vigoare Planul Urbanistic General și Regulamentul Local de Urbanism elaborat de S.C. TOPOGEOTEHNICS S.R.L. VASLUI cu nr. de proiect 130 din 2010.

3. Surse documentare

3.1. Lista studiilor și proiectelor elaborate anterior P.U.G.

Documentații de urbanism

Principalele documentații de amenajare a teritoriului, de urbanism și strategii privind dezvoltarea locală sunt următoarele:

- Strategia de dezvoltare locală a Comunei Costești, județul Vaslui;
- Planul Urbanistic General și Regulamentul Local de Urbanism elaborat de S.C. TOPOGEOTEHNICS S.R.L. VASLUI cu nr. de proiect 130 din 2010.

3.2. Lista studiilor de fundamentare întocmite concomitent cu P.U.G.

- Actualizarea suportului topografic;
- Studiu de fundamentare privind condițiile geotehnice și hidrogeologice;
- Studiu de fundamentare privind protecția mediului, riscurile naturale, riscurile antropice;
- Studiu de fundamentare istoric;
- Studiu de fundamentare privind tipurile de proprietate;
- Studiu de fundamentare privind infrastructura tehnico-edilitară;
- Studiu de fundamentare consultativ: analiza factorilor interesați;
- Studiu de fundamentare privind evoluția activităților economice;
- Studiu de fundamentare privind evoluția socio-demografică;
- Studiu de fundamentare privind impactul schimbărilor climatice;

3.3. Date statistice

- Institutul Național de Statistică (I.N.S.);
- Baza de date TEMPO-Online;
- Primăria Comunei Costești;

3.4. Suportul topografic al P.U.G.

În procesul de dezvoltare a acestei documentații de urbanism, în prima etapă de studii preliminare s-a realizat o actualizare a suportului topografic necesar pentru elaborarea planurilor desenate legate de Planul Urbanistic General (PUG) și Regulamentul Local de Urbanism (RLU) al Comunei Costești

STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII. SINTEZA ANALIZEI SITUAȚII EXISTENTE ȘI A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR

1. Încadrarea în teritoriu

1.1. Contextul teritorial județean și regional

Încadrare regională și poziționare. Județul Vaslui se află în regiunea de dezvoltare **Nord-Est**, în estul Moldovei, cu **suprafață ~5.318 km²** și **populație 374.700 loc. (RPL2021)**; densitate ~70 loc/km². Limita estică urmează râul **Prut**, iar axa hidrografică internă este **Bârladul**.

Limite și relații transfrontaliere. La E – **Republica Moldova** (sectorul **Albița–Leușeni**, raion **Hîncești**; spre S – raioanele **Leova** și **Cantemir**), la N – **Iași**, la V – **Neamț, Bacău, Vrancea**, la S – **Galați**. Punctul rutier **Albița–Leușeni** este cel mai important nod de trecere din județ, cu informare publică a timpilor de așteptare.

Organizare administrativă. 3 municipii (**Vaslui, Bârlad, Huși**), 2 orașe (**Negrești, Murgeni**) și **81 de comune**.

Conectivitate rutieră. Coridorul principal este **E581** (Tișița – Tecuci – **Bârlad – Huși – Albița – Leușeni – Chișinău – Odesa**), completat de rețeaua DN (ex.: DN24, DN24B, DN24A, DN2F, DN26) ce asigură legături cu Iași, Bacău, Tecuci/Galați și frontiera.

Conectivitate feroviară. Legătura regională uzuală este **Bârlad – Vaslui – Iași** (trafic de călători activ). Spre frontieră există linii secundare: **L603 Zorleni – Fălciu – Frontieră (Cantemir, MD)** – cu lucrări/relansare anunțate recent, și **L604 Crasna – Huși** (trafic suspendat pentru călători).

Arii naturale protejate / Natura 2000. Pe teritoriul județului se află mai multe situri de importanță comunitară, între care:

- **ROSCI0133 Pădurea Bădeana** (cu regulament și plan de management aprobate);
- **ROSCI0080 Fânașurile de la Glodeni** (include rezervația „Fâneața de la Glodeni”);
- **ROSCI0041 Coasta Rupturile – Tanacu** (arie floristică).

Profil demografic și socio-economic (rezumat). Vaslui contribuie cu aprox. **8,4% din PIB-ul Regiunii Nord-Est** (≈0,9% național), cu structură economică preponderent agro-alimentară și industrii ușoare; indicatorii sunt analizați în **PDR Nord-Est 2021–2027** și în publicațiile INS Vaslui.

Riscuri și constrângeri teritoriale relevante.
– **Inundații** pe cursurile **Prut și Bârlad** (bazin Prut-Bârlad) – zonele joase din lunci necesită atenție la interdicții/condiționări de construire;

- **Nisipuri eoliene/eroziuni** locale în sud și pe versanți (Dealurile Tutovei);
- **Nod transfrontalier** sensibil la variațiile fluxului prin PTF **Albița–Leușeni** (timpuri de așteptare variabili).

Oportunități teritoriale regionale.

- **Acces direct UE–RM** prin **E581** și PTF **Albița–Leușeni** (poziție strategică pentru logistică și comerț Est–Vest);
- **Axe regionale** spre **Iași, Bacău, Galați/Tecuci** (piață de muncă, servicii terțiare, universități);
- **Posibilă reactivare feroviară transfrontalieră** la **Fălciu–Cantemir** (diversificarea fluxurilor de marfă/călători).

1.2. Contextul teritorial comunal

Încadrare administrativă și componentă

- UAT de rang IV, județul Vaslui (Regiunea Nord-Est).
- **Sate componente:** Costești (reședință), Chițcani, Dinga, Pârvești, Puntîșeni, Rădești.
- **Vecinătăți administrative:** Nord – Deleni; Est – Roșiești și Albești; Sud – Banca; Vest – Bogdănești.

Poziționare și accesibilitate

- **Coridor rutier principal:** DN 24 / E581 (Tișița–Tecuci–Bârlad–Vaslui–Iași–Sculeni), la cca. ~4 km de centrul comunei.
- **Rețea județeană:** DJ 245E (DN 24 – Zizinca – Deleni – Moreni – DJ 245L) și DJ 245L (DN 24 – Costești – Dinga – Pârvești – Mănăstirea Pârvești).
- **Rețea comunală:** DC 29 (Puntîșeni–Chițcani), DC 31 (Costești–Dinga–Pârvești), DC 31B (Rădești–Puntîșeni).
- **Distanțe rutiere orientative:** Vaslui ~21–26 km, Bârlad ~37 km, Huși ~39–40 km.
- **Feroviar:** linia Iași–București traversează teritoriul comunei, **fără stație proprie**; acces prin stațiile din Crasna/Vaslui (respectiv nodul feroviar Tecuci pentru relația spre București).

Cadru natural

- **Unitate geomorfologică:** Colinele Tutovei (sectorul colinelor joase) – interfluvii domoale, versanți cu pante 5–20%, procese specifice de **eroziune torențială** și **alunecări** pe sectoarele cu lentile argiloase.
- **Hidrografie locală:** bazinul râului **Bârlad**; cursuri locale: **Ghilahoi, Chițcani, Puntîșeni** (regim torențial, maxime primăvara). Apele freatice au caracter lenticular, cu variabilitate sezonieră.
- **Climă:** continentală moderat-excesivă; **T medie anuală > 9°C** (Vaslui ~9,2°C; Bârlad ~9,8°C); **ianuarie:** –3...–4°C; **iulie:** ~21°C; **P medie anuală:** ~588 mm; vânturi dominante: **N** (~31%) și **S** (~16%).

Structura rețelei de așezări

- Habitat rural **dispersat** pe lunci și versanți colinari, cu așezări dezvoltate **aliniar** de-a lungul DJ/DC și pe terasele văilor locale. Nucleul administrativ-funcțional este în satul **Costești**.

Elemente teritoriale relevante pentru PUG

- **Mobilitate și acces:** proximitatea DN 24/E581 susține conectivitatea cu centrele județene (Vaslui, Bârlad, Huși) și coridorul Iași–frontieră. Se recomandă ierarhizarea rețelei stradale locale și standardizarea profilurilor în intravilan.
- **Risc natural:** versanții cu potențial de **alunecare** și culoarele torențiale necesită **interdicții/condiționări** de construire, drenaje controlate și perdele forestiere pe direcțiile de scurgere.
- **Apărare împotriva inundațiilor:** protejarea **luncilor** cursurilor locale; interzicerea ocupării culoarelor de scurgere; stabilirea zonelor de protecție.
- **Protecția mediului:** corelarea cu siturile/obiectivele naturale și culturale locale (inclusiv monumentele istorice și siturile arheologice inventariate); menținerea **continuității spațiilor verzi** periurbane și a fondului forestier.

2. Evoluția istorică și urbanistică

1) Scurt istoric al așezărilor

- Antropic pre-modern: populație agrară stabilă pe văi și terase (Bârlad; văile Ghilahoi, Chițcani, Pârvești), cu gospodării dispersate și vetre compacte pe platouri joase; livezi și vii ca utilizări tradiționale.
- Sec. XIX – început de sec. XX: consolidarea satelor pe axele drumurilor de interes local; apariția nucleelor instituționale (biserică, școală, primărie, cămin cultural), în special în satul reședință Costești.
- Perioada interbelică: mici extinderi ale vetrelor pe terasele stabile, corelate cu reformele agrare (parcelări la marginea vetrelor).
- 1949–1962 (colectivizare): reconfigurarea peisajului agricol (tarlale mari), platforme agro-zootehnice perimetrare vetrelor, trasee utilitare; locuințe tipate punctual pe fronturi noi.
- 1968–1989: ierarhizare comunală și dotări minime (școală, dispensar, magazin, cămin cultural); intervenții de sistematizare rurală limitate, cu tendința de aliniere a fronturilor și extinderi controlate pe direcțiile drumurilor județene/comunale.
- Post-1990: fragmentarea moștenirii cooperatiste, lotizări spontane la marginea vetrelor, reconversii de platforme agro-zootehnice, locuire individuală în extravilanul imediat, creșterea presiunii pe culoarele de acces către DN 24/E581.
- 2007–prezent: proiecte de modernizare drumuri, utilități și reabilitări clădiri publice; locuire nouă dispersă, cu tipologii arhitecturale variate și fronturi discontinue.

2) Evoluția morfologică și a tramei stradale

- Model liniar pe văi și terase: vetrele s-au extins de-a lungul DJ 245E/DJ 245L și pe DC-uri (DC 29, DC 31, DC 31B), cu ramificații secundare în pânze ortogonale neregulate.
- Fronturi tradiționale: retrageri mici, curți profunde, anexele în spatele casei; garduri opace/semipermeabile; grădini și livezi în spatele parcelei.
- Extinderi post-1990: adesea fără profil stradal standardizat, accese înguste, lipsă trotuare/șanțuri; parcelări cu raport front/adâncime neuniform (front < 12–14 m în multe cazuri).

Puncte de discontinuitate: zone de teren instabil (alunecări/eroziuni) care au frânat extinderile coerente; reconversii de platforme agricole în proximitatea vetrelor (locuire, depozitare ușoară).

3) Repere cronologice și efecte urbanistice

Perioadă	Repere	Efecte urbanistice vizibile azi
Pre-modern – sec. XIX	Așezare pe văi/terase; gospodării dispers	Trasee istorice pe interfluvii scurte; parcursuri sinuoase locale
1864–1940	Reforme agrare; instituții locale	Nuclee civice în fiecare sat; trame locale adăugate vetrei
1949–1962	Colectivizare	Tarlale mari; platforme agro-zootehnice; căi agricole perimetrare
1968–1989	Ierarhizare comunală, dotări minime	Alinierea fronturilor pe DJ/DC; lotizări controlate la marginea vetrei
1990–2006	De-colectivizare, privatizări	Parcelări spontane; fronturi discontinue; conversii de platforme
2007–prezent	Programe PNDR/POIM/AFM etc.	Modernizări drumuri/utilități; locuire nouă cu tipologii mixte

4) Dinamica funcțională

- Funcțiunea dominantă: locuire rurală cu economie agricolă (cereale, pomicultură, viticultură locală) și servicii de bază în satul Costești.
- Dotări publice: rețea minimală (educație primară/gimnazială, sănătate primară, cultură, cult), cu dependențe de centrele Bârlad/Vaslui pentru servicii superioare.
- Economie: micro-întreprinderi în comerț/servicii, ateliere, amenajări zootehnice la marginea vetrelor; mobilitate pendulară spre DN 24/E581.

5) Tipologii de parcelare și locuire

- Parcela istorică: front 16–25 m, adâncime 60–80 m; casă + anexa pe lateral/spate; acces direct din drum neierarhizat.
- Parcela post-1990: front frecvent sub 14 m, adâncime variabilă, forme neregulate; retrageri neuniforme; lipsă profil stradal stabilit.
- Fronturi: alternanță între gard plin, gard lemn/metal, gard viu; diferențe mari de regim și materialitate.

6) Factori de presiune și vulnerabilități

- Geomorfologie: versanți cu potențial de alunecare; eroziune pe șanțuri neamenajate; ocuparea culoarelor torențiale.
- Trama sub-dimensionată: platforme carosabile înguste, lipsă trotuare/șanțuri, intersecții în „Y”.
- Utilități: extinderi istorice fără capacitate rezervată → subdimensionări la rețele (apă/canal/energie), racorduri prin prelungiri liniare.
- Patrimoniu și identitate: elemente tradiționale (porticuri, streășini, prispă, tâmplării din lemn) în regres; necoroborare între noile volumetrii și țesutul rural.

3. Elemente ale cadrului natural

3.1. Cadrul geografic

Relieful sculptural al comunei Costesti este subordonat celui din Podisul Moldovenesc si este conturat de culmi ce coboara spre vaile raurilor Barlad sau a raurilor Ghilahoi, Chitcani si Parvesti. Alaturi de forme sculpturale majore, au o mare dezvoltare si cele rezultate in urma diverselor procese de versant (alunecari de straturi), prabusiri, siroiri, torentialitate.

Formele de relief prezente sunt dealurile, colinele, platourile, toate cu o inclinare generala pe directia N-NV spre S-SE. Dispozitia ordonata a culmilor si alungirea acestora pe distante mari le confera un aspect montan.

Configuratia generala a reliefului este data de vaile largi ale raurilor, insotite de terase intre care se intercaleaza versanti usor inclinati. Relieful este conditionat de structura monoclinala, fiind orientat in principal pe directia NV-SE.

Pe vaile paraielor Ghilahoi, Chitcani si Parvesti exista forme de acumulare, creandu-se meandre, mlastini (listave), balti, cursuri parasite (nisipoase ori argiloase). In vederea redarii agriculturii a terenurilor supuse fenomenelor de degradare sunt necesare o serie de masuri de prevenire si consolidare, precum: plantatii si impaduriri, terasari si taluzari, cleionaje, benzi inierbate, baraje-praguri pe teren activ, captari si drenari de ape subterane etc.

Din punct de vedere geomorfologic, comuna Costesti se incadreaza in unitatea Podisul Moldovei, unitatea Podisul Barladului, subunitatea Campia Moldovei (Campia Jijiei), depresiunea Jijia Baseu, fiind caracterizata de un relief cu aspect colinar cu un grad de fragmentare, sub forma unor culmi interfluviale orientate de la Nord la Sud. Teritoriul comunei este strabatut de raurile Ghilahoi, Chitcani si Parvesti, de la N la S, remarcandu-se ca o zona deluroasa, fragmentata prin vai de eroziune ce s-au dezvoltat de-a lungul rețelei hidrografice.

Conditile morfogenetice antreneaza participarea unor factori extrem de variati. Alaturi de structura, tectonica si litologie, participa agenti subaerieni care dau reliefului o complexitate deosebita. Conditile generale si specifice ale modelarii au inregistrat intensitati diferite, dovada ca echilibrul dintre acestea se modifica.

Particularitatile morfologice se refera la aspectul pe care-l imbraca relieful unei regiuni. Infatisarea generala a reliefului deriva din alcatuirea geologica a acestei regiuni, care a determinat o diferentiere a activitatilor modelatoare a factorilor externi.

Formele de relief prezente sunt dealurile, colinele, platourile, toate cu o inclinare generala pe o directie Nord-Nord-Est spre Sud-Sud-Est. Aceasta succesiune este rezultatul alcatuirii geologice care a determinat o selectare a proceselor de modelare a reliefului. Datorita structurii geologice de monoclin, in care predomina roci argilo-nisipoase, au rezultat forme de relief apartinand unor tipuri diferite: structural (cueste, vai subsecvente, consecvente si obsecvente), sculptural (interfluvii, versanti), de acumulare (conuri de dejectie si glacisuri, lunci si terase).

3.2. Geologia

Formatiunile geologice din judetul Vaslui apartin Podisului Moldovei in fundamentul caruia se gasesc depozite de cuvertura. Retragerea treptata a apelor Sarmatianului sau Pliocenului catre sud, a deschis ciclul continental si evolutia geomorfologica a reliefului actual, ciclu care continua sa ramana deschis pana astazi. Forma reliefului actual este o consecinta a coborarii nivelului de baza si ridicarea neotectonica in regiunea podisului. Pe versanti, ca urmare a actiunii factorilor climatici, orografici si biotici, s-au dezvoltat intense procese geomorfologice actuale sub forma de alunecari si surpari, eroziune areolara si torentiala care au creat un microrelief caracteristic. Sesurile vailor principale au suferit colmatari importante cu aluviuni, proluviuni si coluviuni.

Datorita energiei mari a versantilor, a caracterului torential al precipitatiilor, a modului de exploatare a terenului, aceste fenomene se desfasoara in continuare cu o intensitate tot mai mare, anual inregistrandu-se mari pierderi materiale. Sub raport geologic, judetul Vaslui se incadreaza in unitatea geologica Platforma Moldoveneasca (o prelungire a Platformei Ruse) - unitate structurala majora - ce are soclul alcatuit din sisturi cristaline, iar cuvertura din formatiuni sedimentare. Acestea sunt dispuse transgresiv si discordant peste soclu. Platforma Moldoveneasca este o unitate rigida, stabila, fiind considerata a fi cea mai veche platforma ce s-a consolidat in Proterozoicul mediu.

Pe cuprinsul platformei afloreaza de la nord la sud, in sensul retragerii Marii sarmatice, toate cele patru subetaje: Buglovian, Volhinian, Basarabian si Kersonian. Buglovianul afloreaza in partea nordica, intre Prut si Valea Baseului si Siret si Valea Sucevei. La nivelul Volhinianului, se modifica morfologia bazinului de sedimentare si se creeaza conditii faciale diferite de acumulare a sedimentelor.

La est de linia Siretului se depun depozite predominant argiloase, cu intercalatii subtiri de gresii si calcare; depozitele devin predominant arenitice (nisipoase), cu intercalatii de gresii si calcare oolitice. Grosimea depozitelor creste de la est spre vest, de la 150 metri la 800 metri.

Litologic, in toate formatiunile geologice predomina argilele si nisipurile. In partea superioara a Sarmatianului mediu (Basarabian), apare un orizont de gresie calcaroasa si chiar calcar oolitic. Un orizont mai subtire de calcar fosilifer apare si in straturile de varsta Sarmatianului superior (Kersonian).

Peste aceste straturi se intalnesc cele de gresie nisipoasa si depozitele cuaternare alcatuite din luturi loessoide, aluviuni argilo-nisipoase, prundisuri de terasa si de lunca. Terasale formate de-a lungul principalelor ape, cuprind trei forme: superioara (70-80 metri), medie (40 metri) si inferioara (10-20 metri). Albiile sau sesurile Barladului, Vasluiului si Racovei, puternic colmatate, sunt alcatuite dintr-un lehm aluvionar nisipos.

Din analiza structurii geologice reiese ca la baza formarii solurilor din aceasta zona au stat rocile sedimentare.

Rocile mama cele mai raspandite sunt: materialul leossoid, luturile, argilele si marnele, gresiile, nisipurile si nisipurile argiloase aluviale.

Materialul leossoid ocupa in special interfluvii mai inguste din partea nordica a bazinului. El este rezultatul proceselor de diageneza care s-au produs asupra materialelor usoare. Pe aceasta roca mama s-au format cernoziomurile cambice, cernoziomurile argilo-iluviale si intr-o oarecare masura luvisolurile.

Nisipurile ocupa suprafete mai restranse, intalnindu-se pe diferite forme de relief. Luturile si in unele locuri intercalatii de luturi cu nisipuri si materiale loessoide, formeaza alaturi de materialul leossoid cea mai raspandita roca mama, ocupand majoritatea versantilor.

Argilele si marnele ocupa in general suprafete mai restranse, gasindu-se sub forma de petice. Pe versantii puternic inclinati rocile mama apar adesea la zi din cauza fenomenului de eroziune a solului care este deosebit de accentuat.

Pe terenurile inclinate, cu alternante de roci permeabile si impermeabile, s-au creat conditii pentru dezvoltarea alunecarilor. Marnele solifere ocupa suprafete restranse care au dat nastere la soluri saline (saraturi de panta). Pe vai inguste si la piciorul pantelor, roca mama este materialul coluvial erodat de pe pante si depus mai aproape sau mai departe de locul de origine, in functie de natura materialului si de puterea de transport a apei.

Petrografic, rocile prezinta urmatoarele caracteristici:

- nisip - granuloclasare normala, rulare si sortare slaba; laminatii tabulare si concoide; porozitate ridicata; permeabilitate ridicata;
- argila - stratificatie paralela criptica; porozitate medie; compresibilitate ridicata, plastice (consistente/vartoase);
- argile nisipoase - stratificatie lenticulara; porozitate scazuta; compresibilitate medie;
- nisipuri argiloase - stratificatie lenticulara; porozitate ridicata; compresibilitate scazuta.

Din punct de vedere geologic, teritoriul comunei se desfasoara pe depozite calcaroase si argilonisipoase de varsta Sarmatianului mijlociu spre baza dealurilor, in partea de Nord a comunei a Sarmatianului superior, in partea de Est de Sud a comunei. Pe culmea dealurilor inalte sunt depozite de varsta Meotianului. In albiile majore ale raurilor care strabat comuna, Ghilahoi, Chitcani, Parvesi, sunt aluviuni argilo-nisipoase de varsta Cuaternara, perioada Holocen de carbonat de calciu si se prezinta ca o argila plastica galbuie. Pe crestele dealurilor, pe tot intinsul platourilor mai inalte, loessul este omogen, pe cand in vai pe pante est neomogen.

3.3. Clima

Pe teritoriul comunei Costesti se evidentiaza un climat temperat-continental caracteristic zonei de silvostepa.

Aceasta se datoreaza predominarii influentei directe a maselor de aer continental, de origine asiatica, care, in general, iarna sunt uscate si reci, iar vara sunt calde sau chiar foarte calde si uscate. Ca urmare, precipitatiile sunt reduse osciland intre 450 si 550 mm/m² anual; iarna acestea cad sub forma de zapada care este frecvent viscolita. Pe parcursul anului repartitia precipitatiilor este neuniforma, inregistrandu-se perioade secetoase cu o frecventa mai mare vara.

In regimul precipitatiilor din zona comunei Costesti, la fel ca si in celelalte localitati din Podisul Moldovei, se resimt influentele euro-asiatice si atlantice, ultimele cu o frecventa mai mare in timpul verii. Drept urmare a acestor influente dinamice, cea mai mare cantitate de precipitatii se masoara in intervalul aprilie-iulie, cu un maxim de 83,3 mm in luna iulie, iar cea mai mica, in luna ianuarie de 24,4 mm.

Ca si in restul Podisului Moldovei, precipitatiile atmosferice care cad in zona comunei Costesti se remarca printr-o variabilitate a cantitatilor, existand ani cand acestea au depasit media plurianuala ori cand acestea s-au situat sub valoarea ei.

De asemenea, o caracteristica a regimului de precipitatii din zona comunei Costesti este si aceea data de frecventa relativ mare a ploilor torentiale cu caracter de averse, in timpul carora cantitatea de precipitatii, in timp de 24 de ore, atinge sau depaseste media lunara. Aceste ploi abundente se produc mai ales in perioada calda a anului (iulie si august) si sunt extrem de pagubitoare prin inundatii, spalarea si eroziunea solului etc.

O alta particularitate a regimului pluviometric din zona Costesti, o constituie aparitia fenomenului de seceta, fenomen care intereseaza, sub aspect practic, economia acestui teritoriu, dar care, asa cum reiese din datele plurianuale inregistrate, se caracterizeaza printr-o durata moderata a perioadelor secetoase, plasate in afara epocilor de consum maxim de apa de catre plante.

Temperatura medie anuala este in jurul valorii de 9,4°C, iar amplitudinea medie anuala este de 25,2°C.

Vanturile cu cea mai mare frecventa sunt cele de nord-vest (21,8%) si cele de sud-est (19,8%). Cea mai mica frecventa o au vanturile de sud-vest (1,2%), iar calmul atmosferic reprezinta 23,8%. Vanturile dominante au si viteza cea mai mare (cele nordice si nord-vestice, cu 4,3 m/s si respectiv 4,6 m/s). Fata de aceste date, pe vai, unde se intretine permanent in lungul axei lor o dinamica activa sau pe culmile dealurilor mai inalte din jur exista abateri pozitive insemnate. Ca regim anual, cea mai mare frecventa a vanturilor, ca si cea mai mare viteza, se inregistreaza in anotimpurile de primavara si iarna. In aceste anotimpuri, valoarea calmului se reduce mult (sub 20%). Frecventa si viteza cu care bate vantul in timpul anului se rasfrang, prin aspecte negative sau pozitive, asupra activitatii cotidiene a omului. Astfel, in timpul iernii bate crivatul, vant care viscoleste zapada, provocand inzapezirea drumurilor sau dezgolirea araturilor, ceea ce impune luarea unor masuri speciale de protectie.

Desi vanturile sunt puternice, ele nu au posibilitatea de a se dezlantui in toata furia lor, din cauza dealurilor si padurilor. De aceea, vara nu se simt aproape deloc miscarile aerului, iar caldurile sunt de multe ori inabusitoare.

O caracteristica termica specifica intervalului noiembrie-martie este inghetul, care se produce in medie toamna in octombrie si primavara in aprilie, numarul mediu al zilelor cu inghet fiind de 110. Cel mai timpuriu inghet s-a inregistrat la 10 septembrie, iar cel mai tarziu la 21 mai. In mod obisnuit, primul inghet se produce in jurul datei de 14 octombrie, iar ultimul la 20 aprilie. In dealurile cu inaltimi mai mari de 350 m se inregistreaza peste 120 zile cu inghet si peste 40 zile de iarna, iar in dealurile si culoarele de vale cu altitudini mai mici de 350 m, numarul mediu al zilelor cu inghet este 110.

Adancimea de inghet este de 0,90-1,00 metri, conform STAS 6054/77.

Incarcarea din zapada pe sol, pentru o perioada de revenire IMR = 50 ani: 2,5 kN/mp.

Ninsoarea ca fenomen meteorologic se produce in situatiile in care stratul de aer interpus intre sol si baza plafonului de nori are temperaturi sub 0°C. Asemenea temperaturi se inregistreaza de regula, cu intermitenta bineinteles, incepand din primele luni ale toamnei pana in cele ale sfarsitului de primavara.

In urma analizei datelor de la statia meteorologica Vaslui, rezulta ca aceasta forma de cadere a precipitatiilor se inregistreaza efectiv in 27,3 zile (medie multianuala pentru ultimul deceniu) iar numarul mediu anual de zile cu strat de zapada este de 60.

Umezeala relativa a aerului are valori medii anuale de 74% in zona joasa. Cele mai mari valori lunare depasesc 85-90% iarna, iar cele mai reduse coboara pana la 64-65% vara. Important de mentionat este deficitul de umiditate din aer care se inregistreaza in aprilie-mai (67-66%), influentand negativ dezvoltarea vegetatiei.

Nebulozitatea este direct influentata de temperatura si umezeala aerului, valoarea medie anuala variind de la 5 zecimi la 6,5 zecimi, cele mai mari valori medii lunare inregistrandu-se iarna.(peste 7 zecimi). Ca urmare, durata efectiva de stralucire a soarelui variaza intre 2000 si 2100 ore/an. In cadrul acestor zone se inregistreaza valori mai reduse pe vaile principale, respectiv sub 1900 ore/an.

Ca fenomene meteorologice de risc si impact negativ pot fi amintite:

- inghetul la sol primavara tarziu, primavara (mai) si toamna timpuriu (octombrie);
- seceta – fenomen frecvent si relativ accentuat in ultimul timp si mai prelungit ca durata;
- grindina isi face aparitia de regula o data cu ploaia torentiala dupa o lunga perioada de seceta.

4. Hidrografia

4.1. Ape de suprafata

Apele de suprafata din comuna Costesti sunt reprezentate de raurile Ghilahoi, Chitcani si Parvesti. Teritoriul bazinului hidrografic al acestor rauri se afla amplasat in zona centrala a Podisului Moldovei intre orasele Vaslui la Nord si Barlad la Sud.

Raul Ghilahoi este un afluent de stanga al raului Chitoc, ce-si are izvoarele in comuna Deleni si se varsa in Barlad, pe teritoriul comunei Albesti. Raurile Chitcani si Parvesti – care traverseaza satul Mitoc, comuna Banca – isi au izvoarele in comuna Costesti si se varsa in raul Barlad in apropiere de satul Sarbi, comuna Banca, respectiv Stramtura Mitoc, comuna Banca.

4.2. Ape de adancime

Apele subterane prezinta un grad scazut de mineralizare, deoarece in drumul lor nu strabat straturi de marne salifere. Prezenta lor este legata de complexul mio-pliocen care alcatuieste din punct de vedere geologic, subsolul acestei unitati. Succesiunea de nisipuri cu argile si gresii permit infiltrarea apelor meteorice si acumularea lor in straturi acvifere suprapuse la diferite niveluri si in toate formele de relief.

Dupa locul de amplasare, in bazin se intalnesc:

- ape freatice care se afla in zona schimbului activ, care se gaseste pe interfluvii si pe versanti;
- ape freatice de adancime.

Apele freatice de pe versanti apar frecvent la suprafata sub forma de izvoare de coasta si au un rol important in declansarea si mentinerea proceselor geomorfologice actuale care sunt foarte frecvente.

In general, apele freatice se gasesc la adancimi variabile. Pe versanti, adancimea variaza datorita structurii geologice si lipsei de continuitate a straturilor acvifere. Adancimea minima se intalneste pe solurile aluvionare din lunca unde apele freatice se gasesc sub influenta apei stagnante la suprafata si a nivelului apelor curgatoare aflate in vecinatate. Pe interfluvii si pe platouri, adancimea stratului acvifer depaseste adesea 7 metri ajungand uneori chiar la 15-20 metri. Aparitia lacurilor antropice a fost posibila, datorita existentei unui strat impermeabil in substratul geologic, cat si de vaile cu scurgere intermitenta.

In comuna Costesti, nivelul hidrostatic se situeaza intre -1,5 si -10 metri, avand un regim fluctuant pe verticala, in functie de precipitatiile locale. Din punct de vedere al adancimii de fundare nu prezinta pericole.

4.3. Zone inundabile

Inundatiile sunt un dezastru natural obisnuit pentru Europa, iar impreuna cu furtunile reprezinta cel mai important hazard natural din Europa din punct de vedere al pagubelor economice. Conform raportului „Climate change, impacts and vulnerability in Europe 2012” elaborat de catre Agentia Europeana de Mediu (EEA), viiturile si inundatiile cauzate de precipitatii intense cu manifestare locala sunt susceptibile de a deveni mai frecvente in intreaga Europa.

Sub aspect hidrografic, teritoriul judetului Vaslui apartine bazinului raului Prut, care colecteaza afluentii din partea de est si sud-est, si bazinului raului Siret, din care raul Barlad dreneaza cea mai mare suprafata a judetului (peste 2/3).

Raul Barlad, afluentul Siretului, izvoraste din apropierea Curmaturii, pe Valea Ursului, la o altitudine de 370 m si are o panta medie de la izvoare la varsare de 1.38 %. Principalele caracteristici generale ale Barladului sunt:

- suprafata bazinului hidrografic 7.220 kmp;
- lungimea cursului de apa 207 km;
- debitul mediu multianual la intrarea in judet este de 0,316 mc/s si de 6.44 mc/s la iesire, un aport important de debit fiind al raului Vaslui(0.705 mc/s), Tutovei (0,549 mc/s), Sacovat(0.518 mc/s), Crasnei (0,468 mc/s), Racova(0.425 mc/s)

Pe baza hartilor de hazard si risc la inundatii se pot observa zonele potential inundabile de pe teritoriul comunei Costesti, din albia majora a raurilor Barlad, Ghilahoi si Chitcani, pentru viituri al caror debit maxim este caracterizat de o probabilitate de depasire de 1% (probabilitate medie). Sub aspectul acestei probabilitati medii, se indica faptul ca teritoriul comunei Costesti este supus unui risc (hazard) redus de inundatii.

4.4. Eroziuni

Prin eroziune se intelege procesul de degradare fizica sau chimica a solurilor sau a rocilor, caracterizat prin desprinderea particulelor neconsolidate si transportul lor sub actiunea apei din precipitatii si a vantului.

Eroziunea este un proces natural ai carui principali factori sunt ploile, in special cele in aversa, morfologia terenului, continutul redus de materie organica din sol si gradul de acoperire cu vegetatie.

Pentru estimarea și cuantificarea eroziunii au fost dezvoltate în timp o serie de modele. Dintre acestea cele mai utilizate sunt: USLE (Universal Soil Loss Equation), RUSLE (Revised Universal Soil Loss Equation), MUSLE (Modified Universal Soil Loss Equation), MMF (Morgan, Morgan and Finney Model), WEPP (Water Erosion Prediction Project Model).

Sistemul informatic geografic al resurselor de sol "SIGSTAR-200" a fost realizat pe baza informațiilor continute în cele 50 de foi de hartă care alcătuiesc „Harta Solurilor României la scară 1:200 000”, foi publicate între anii 1964 și 1994, ale caror informații au fost actualizate conform unei legende unice (Florea și colab., 1994).

Datorită diversității condițiilor geografice și alcătuirii litologice, teritoriul județului Vaslui este acoperit de o acoperitură de soluri variate. Răspândirea cea mai mare o au solurile zonale. Din această categorie se întâlnesc două grupe, și anume: solurile de pădure și solurile cernoziomice de stepă și silvostepă.

La nivelul comunei Costești învelișul solului este alcătuit din cernoziomuri tipice și levigate, precum și din soluri cenușii de pădure, pe dealurile mai înalte. Pe sesuri sunt soluri aluviale și petice de lacovisti. Din punct de vedere geologic, teritoriul comunei se desfășoară pe depozite calcaroase și argilo-nisipoase de vârstă Sarmatianului mijlociu spre baza dealurilor, în partea de nord a comunei și a Sarmatianului superior, în partea de est și de sud a comunei. Pe culmea dealurilor înalte sunt depozite de vârstă Meotianului. În albiile majore ale râurilor care străbat comuna, Ghilahoi, Chitcani și Parvești, sunt aluviuni argilo-nisipoase de vârstă Cuaternară, perioada Holocen.

Solul comunei Costești este favorabil agriculturii și creșterii animalelor.

Eroziunea solului este fenomenul prin care suprafața solului este îndepărtată de apă și de vânt. Principalele cauze ale eroziunii solului sunt practicile neadecvate de gestionare a terenurilor, despadurirea, pasunatul excesiv, incendiile forestiere și activitățile din construcții. Rătele de eroziune sunt foarte sensibile, atât la clima, cât și la utilizarea terenurilor, precum și în urma practicii de conservare detaliată la nivelul solului. Având în vedere rata foarte lentă de formare a solului, orice pierdere de sol mai mare de 1 tonă pe hectar pe an poate fi considerată ca ireversibilă, pentru o perioadă de 50 - 100 ani. Eroziunea solului poate fi datorată apei sau vântului (eroziunea eoliană).

5. Populația. Elemente demografice și sociale

5.1. Evoluția istorică a populației

Potrivit datelor din tabelul de mai jos, **evoluția populației recensate a Comunei Costești**, între Recensământul Populației și Locuințelor din anul 1912 și Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2021 prezintă un trend ușor descendent, la RPL 2021 (2.477 persoane) fiind cu 24.6% mai mulți locuitori față de RPL 1912 (1.988 persoane).

Cea mai mare creștere s-a înregistrat între RPL 1930 și RPL 1956, întrucât populația s-a majorat de circa 2.1 ori (de la 2.260 la 4.788 persoane), iar cea mai mică creștere s-a înregistrat între RPL 1992 și RPL 2002, întrucât populația s-a majorat doar cu 2.9% (de la 3.115 la 3.204 locuitori).

Pe de altă parte, cea mai mare scădere s-a înregistrat între RPL 1977 și RPL 1992, întrucât populația s-a diminuat cu 29.9% (de la 4.438 la 3.115 persoane), iar cea mai mică scădere s-a înregistrat între RPL 1956 și RPL 1966, întrucât populația s-a diminuat doar cu 0.4% (de la 4.788 la 4.438 locuitori).

Evoluția populației recenzate a Comunei Costești între Recensămintele Populației și Locuințelor realizate în anii 1912, 1930, 1956, 1966, 1977, 1992, 2002, 2011 și 2021

RPL	1912	1930	1956	1966	1977	1992	2002	2011	2021
Populație	1988	2260	4788	4771	4438	3115	3204	2953	2477
Raport*	--	13.7%	111.9%	-0.4%	-7.0%	-29.8%	2.9%	-7.8%	-16.1%

* raport procentual de modificare a volumului populației recenzate

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Vaslui, prelucrări Anderssen

Repartiția și evoluția populației recenzate a Comunei Costești între Recensămintele Populației și Locuințelor realizate în anii 2002, 2011 și 2021

	RPL 2002	RPL 2011	2011/ 2002*	RPL 2021	2021/ 2011*	2021/ 2002*
Total	3204	2953	-7.8%	2477	-16.1%	-22.7%
Bărbați	1593 49.7%	1462 49.5%	-8.2%	1268 51.2%	-13.3%	-20.4%
Femei	1611 50.3%	1491 50.5%	-7.4%	1209 48.8%	-18.9%	-25.0%

*raport procentual de modificare a volumului populației recenzate

Sursa: Recensămintele Populației și Locuințelor din anii 2002, 2011 și 2021, prelucrări Anderssen

Referitor la evoluția populației recenzate a Comunei Costești, rezultatele recensămintelor evidențiază o scădere a populației cu 7.8% de la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2002 la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011 și cu 16.1% de la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011 la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2021, rezultând astfel o scădere totală cu 22.7% a populației comunei în cei 20 ani (s-a redus de la 3.204 la 2.477 persoane).

Distribuind populația comunei în funcție de apartenența la sex, am identificat că între Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2002 și Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, numărul bărbaților s-a redus mai accentuat decât numărul femeilor, astfel că la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011 s-au înregistrat cu 8.2% mai puțini bărbați și cu 7.4% mai puține femei, comparativ cu Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2002, în schimb între Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011 și Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2021, numărul femeilor s-a redus mai accentuat decât numărul bărbaților, astfel că la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2021 s-au înregistrat cu 18.9% mai puține femei și cu 13.3% mai puțini bărbați, comparativ cu Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011. Prin urmare, în cei 20 de ani, numărul bărbaților a scăzut cu 20.4%, iar numărul femeilor cu 25.0%.

Referitor la **evoluția populației recenzate a Comunei Costești în funcție de componența administrativ-teritorială**, rezultatele recensămintelor evidențiază faptul că între Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2002, Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011 și Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2021, populația Comunei Costești scade în fiecare sat component al comunei.

Distribuind populația comunei în funcție de componența administrativ-teritorială, am identificat că între RPL 2002 și RPL 2011, cele mai mari scăderi s-au înregistrat în satele Pârvești (populația s-a diminuat cu 23.5%, de la 149 la 114 persoane), Puntîșeni (populația s-a diminuat cu 15.0%, de la 346 la 294 persoane), respectiv Dinga (populația s-a diminuat cu 12.9%, de la 171 la 149 persoane). În schimb, între RPL 2011 și RPL 2021, cele mai mari scăderi s-au înregistrat în satele Puntîșeni (populația s-a diminuat cu 27.9%, de la 294 la 212 persoane), Rădești (populația s-a diminuat cu 22.1%, de la 172 la 134 persoane), respectiv Chițcani (populația s-a diminuat cu 20.4%, de la 378 la 301 persoane). Așadar, concluzionăm că între RPL 2002 și RPL 2021, cele mai mari scăderi s-au înregistrat în satele Puntîșeni (populația s-a diminuat cu 38.7%, de la 346 la 212 persoane), Pârvești (populația s-a diminuat cu 35.6%, de la 149 la 96 persoane), respectiv Dinga (populația s-a diminuat cu 26.9%, de la 171 la 125 persoane).

Componența administrativ-teritorială a Comunei Costești și efectivul de locuitori pe fiecare localitate componentă înregistrată la RPL 2021 se prezintă astfel:

- Satul Costești - reședința de comună * 1.609 locuitori, reprezentând 65.0% din volumul populației;
- Satul Chițcani, * 301 locuitori, reprezentând 12.2% din volumul populației;
- Satul Puntîșeni * 212 locuitori, reprezentând 8.6% din volumul populației;
- Satul Rădești * 134 locuitori, reprezentând 5.4% din volumul populației;
- Satul Dinga * 125 locuitori, reprezentând 5.0% din volumul populației;
- Satul Pârvești * 96 locuitori, reprezentând 3.8% din volumul populației.

Repartiția și evoluția populației recensate între RPL 2002, 2011 și 2021 în funcție de componența administrativ-teritorială a Comunei Costești

Componența administrativ-teritorială	RPL 2002	RPL 2011	2011/ 2002*	RPL 2021	2021/ 2011*	2021/ 2002*
Satul Costești	1961	1846	-5.9%	1609	-12.8%	-18.0%
Satul Chițcani	400	378	-5.5%	301	-20.4%	-24.8%
Satul Dinga	171	149	-12.9%	125	-16.1%	-26.9%
Satul Pârvești	149	114	-23.5%	96	-15.8%	-35.6%
Satul Puntîșeni	346	294	-15.0%	212	-27.9%	-38.7%
Satul Rădești	177	172	-2.8%	134	-22.1%	-24.3%
TOTAL	3204	2953	-7.8%	2477	-16.1%	-22.7%

*raport procentual de modificare a volumului populației recensate
Sursa: Direcția Județeană de Statistică Vaslui, prelucrări Anderssen

5.2. Densitate

Densitatea demografică a comunei Costești este evaluată pe două niveluri operaționale: densitatea brută la nivelul întregului teritoriu administrativ (UAT) și densitatea netă în intravilanul existent. Pornind de la suprafața administrativă de 7.360,52 ha (73,6052 km²) și populația recensată în 2021 de aproximativ 2.477

locuitori, rezultă o densitate brută comunală de ~33,7 loc/km². Această valoare confirmă caracterul predominant rural-dispers al aşezărilor, cu localizări pe văi şi terase şi cu extinderi istorice de mică amplitudine.

Raportată la intravilanul cumulat al celor şase sate (~596,71 ha, adică 5,9671 km²), densitatea netă atinge ~415 loc/km². Această valoare este relevantă pentru dimensionarea reţelelor tehnico-edilitare şi a profilurilor stradale, întrucât exprimă presiunea efectivă a locuirii în vetre şi permite calibrarea investiţiilor (apa-canal, pluvial, iluminat, spaţii publice) la nivelul ţesutului construit. Contrastul dintre densitatea netă intravilană şi densitatea brută la nivel de UAT indică un teritoriu larg neconstruit, cu utilizări agricole şi fond forestier, ceea ce reclamă o politică de completare a fronturilor în vetre înaintea oricăror extinderi de intravilan.

La scară intra-comunală, densităţile variază între satele componente, în funcţie de mărimea intravilanului, gradul de ocupare şi mixul de funcţiuni.

Din perspectivă urbanistică, densităţile rezultate susţin direcţia de „compactare” şi de finalizare a ţesutului existent: completarea fronturilor construite, refacerea tramei în zonele cu parcele înguste şi instituirea unui regim de dezvoltare etapizat, condiţionat de asigurarea utilităţilor. În perimetrele cu risc natural (alunecări/toreni/lunci inundabile) densitatea trebuie controlată prin interdicţii/condiţionări şi prin lucrări prealabile de siguranţă (drenaje, stabilizări vegetale/ingineresti), pentru a nu creşte expunerea populaţiei. În acelaşi timp, densitatea netă orientează dimensionarea dotărilor: capacităţi şcolare/medicale, locuri de parcare în nucleele civice şi lăţimi de profil pentru mobilitate pietonală şi velo.

5.3. Mişcarea migratorie

Populaţia unei ţări sau a unei unităţi administrativ-teritoriale îşi modifică numărul nu numai ca urmare a intrărilor şi ieşirilor determinate de naşteri şi decese, ci şi în urma imigrărilor şi emigrărilor. Întrucât fluxurile migratorii pot să afecteze grupe particulare de persoane sub raportul caracteristicilor de vârstă şi sex, migraţia modifică nu numai volumul populaţiei, ci şi structura acesteia după sex şi vârstă şi, eventual, după alte caracteristici.

Deplasările locuitorilor se pot face în afara localităţii şi între ţări, având o durată mai mică sau definitivă etc., ceea ce face necesară o clasificare detaliată a diferitelor tipuri de migraţie. În raport cu graniţele oficiale ale unei ţări, migraţia poate fi internă şi internaţională, iar, în raport cu localitatea de destinaţie, respectiv de plecare, se folosesc termenii de imigrare şi emigrare.

Evoluţia stabilirilor de reşedinţă şi a plecărilor cu reşedinţa la nivelul Comunei Costeşti

Reşedinţa este adresa la care persoana fizică declară că are locuinţa secundară, alta decât cea de domiciliu. Stabilirile de reşedinţă sau plecările cu reşedinţa reprezintă persoanele sosite sau plecate într-o altă localitate, decât cea de domiciliu, care la data de 1 ianuarie sau 1 iulie aveau înscrisă în actul de identitate şi în fişele de evidenţă a populaţiei menţiunea de stabilire a reşedinţei.

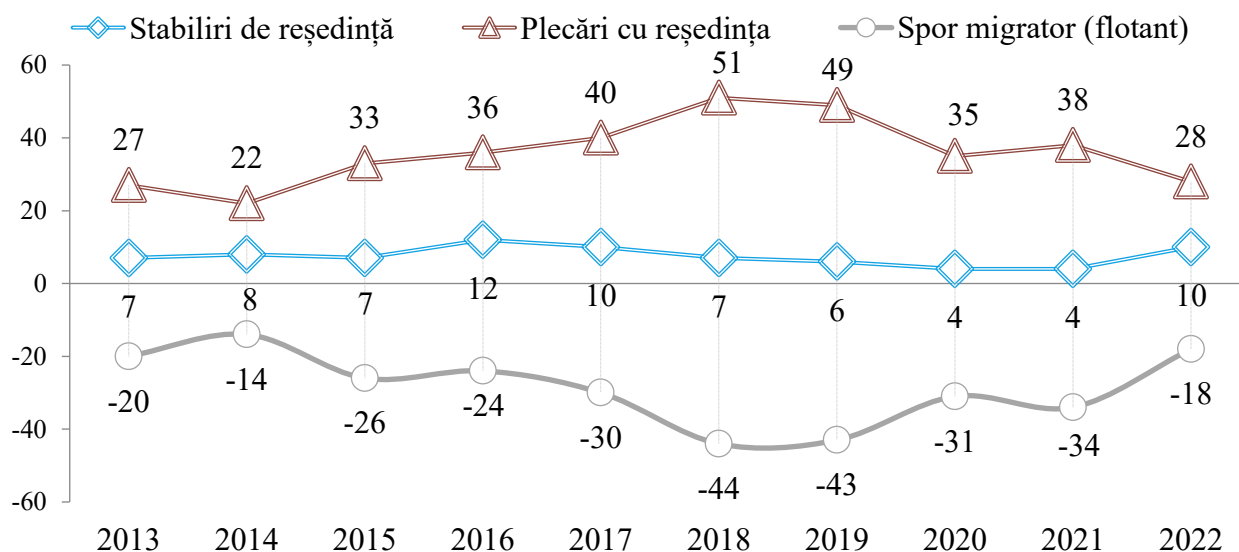
În perioada 2013 - 2022, atât numărul stabilirilor de reşedinţă, cât şi numărul plecărilor cu reşedinţa din **Comuna Costeşti** au oscilat. Observăm în graficul de mai jos faptul că cele mai multe **stabiliri de reşedinţă** s-au înregistrat în anul 2016 (12 stabiliri), iar cele mai puţine s-au înregistrat în anii 2020 şi 2021

(4 stabiliri). În anul 2022 (10 stabiliri) s-au înregistrat cu 42.9% mai multe stabiliri de reședință față de anul 2013 (7 stabiliri).

Referitor la **plecările cu reședință**, am identificat faptul că cele mai puține plecări s-au înregistrat în anul 2014 (22 plecări), pe când, cele mai multe plecări s-au înregistrat în anul 2018 (51 plecări). Numărul plecărilor cu reședință înregistrat în anul 2022 (28 plecări) este mai mare cu 3.7% față de cel înregistrat în anul 2013 (27 plecări).

Sintetizând, pe întreaga perioadă analizată, 2013 - 2022, numărul stabilirilor de reședință a fost mai mic decât numărul de plecări cu reședință, aspect ce arată **statutul Comunei Costești de comună sursă**.

Evoluția stabilirilor de reședință și a plecărilor cu reședință, la nivelul Comunei Costești, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online, prelucrări Anderssen

Evoluția stabilirilor și plecărilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională) la nivelul Comunei Costești

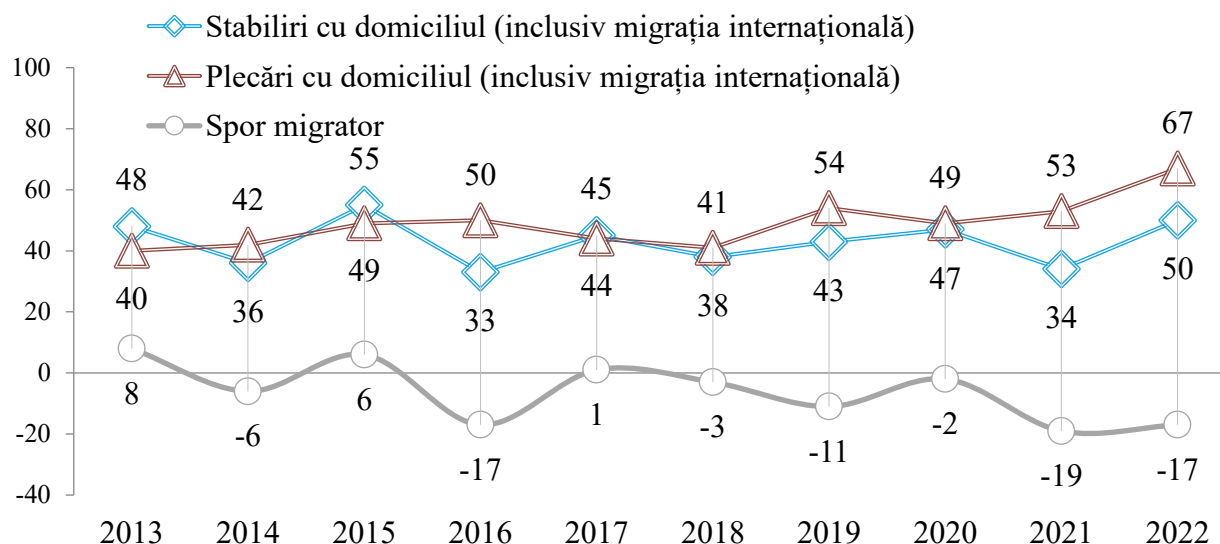
Datele disponibile în baza de date TEMPO-Online a Institutului Național de Statistică ne indică faptul că, în perioada 2013 - 2022 atât numărul stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională) pe raza comunei, cât și numărul plecărilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională) din comună au oscilat.

Evoluția stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională), în perioada analizată, prezintă un trend ușor descendent. Numărul mediu de stabiliri cu domiciliul este de 43 stabiliri, cele mai multe fiind înregistrate în anul 2015 (55 stabiliri), iar cele mai puține în anul 2016 (33 stabiliri). La nivelul anului 2022 numărul stabilirilor a crescut cu 4.2% (de la 48 stabiliri la 50 stabiliri).

Evoluția plecărilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională), în perioada analizată, prezintă un trend ascendent. Numărul mediu de plecări cu domiciliul este de 49 plecări, cele mai puține fiind înregistrate în anul 2013 (40 plecări), iar cele mai multe în anul 2022 (67 plecări). La nivelul anului 2022 s-au înregistrat cu 67.5% mai multe plecări comparativ cu anul 2013.

Potrivit datelor, în perioada 2013 - 2022, exceptând anii 2013, 2015 și 2017, numărul stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională) a fost mai mic decât numărul plecărilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională), rezultând astfel un **spor migrator negativ**.

Evoluția stabilirilor și a plecărilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională), la nivelul Comunei Costești, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online, prelucrări Anderssen

Evoluția imigranților și emigranților la nivelul Comunei Costești

Dinamica demografică a ultimului deceniu confirmă faptul că populația României a scăzut. Analiza comparativă a informațiilor statistice obținute în cadrul RPL 2002 și 2021 arată că cea mai mare parte a localităților au pierdut din populație din cauza unui spor natural și migrator negativ. Numărul persoanelor plecate temporar sau pentru perioade mai îndelungate în țară sau străinătate demonstrează faptul că migrațiile sunt realități ce antrenează un număr mare de cetățeni români, fapt care impune o atentă analiză a efectelor sociale, demografice sau economice ale acestora.

În ceea ce privește piața muncii din România, criza economică s-a manifestat printr-o puternică reducere a ocupării forței de muncă și o creștere a numărului de șomeri. În acest context, ideea de a pleca la muncă în străinătate a devenit tot mai atractivă pentru români. Astfel, este important să se analizeze evoluția numărului de imigranți și emigranți definitiv.

Imigranții cu schimbarea domiciliului sunt persoanele (de cetățenie română) care imigrează în România, iar imigrația este acțiunea prin care o persoană renunță la domiciliul de pe teritoriul altui stat și își stabilește domiciliul în România. Emigranții cu schimbarea domiciliului sunt persoanele (de cetățenie română) care emigrează în străinătate, iar emigrația este acțiunea prin care o persoană renunță la domiciliul din România și își stabilește domiciliul pe teritoriul altui stat.

Evoluția numărului de imigranți în Comuna Costești și a numărului de emigranți din Comuna Costești, în perioada 2013 - 2022

Anul	Imigranți definitivi	Emigranți definitivi	Bilanț migrator
2013	--	1	--
2014	--	1	--
2015	1	4	-3
2016	--	1	--
2017	--	1	--
2018	--	--	--
2019	2	1	1
2020	2	--	--
2021	1	3	-2
2022	1	3	-2

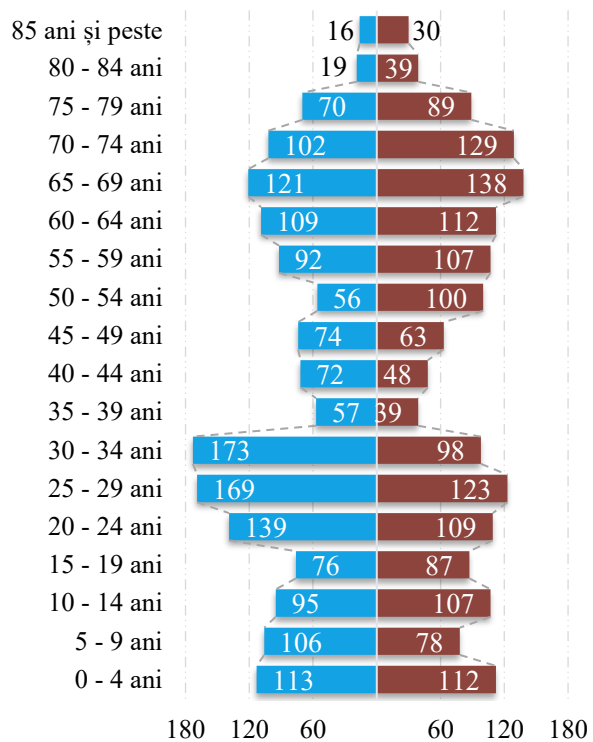
Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online, prelucrări Anderssen

În ceea ce privește **numărul de imigranți definitivi în Comuna Costești**, în baza de date statistice TEMPO-Online a INS, în perioada 2013 - 2022, există înregistrări doar în anii 2015 (un imigrant), 2019 și 2020 (2 imigranți), 2021 (un imigrant) și 2022 (un imigrant). Dacă ne raportăm la **numărul de emigranți definitivi din Comuna Costești**, în perioada 2013 - 2022, acesta a oscilat între un emigrant și 4 emigranți.

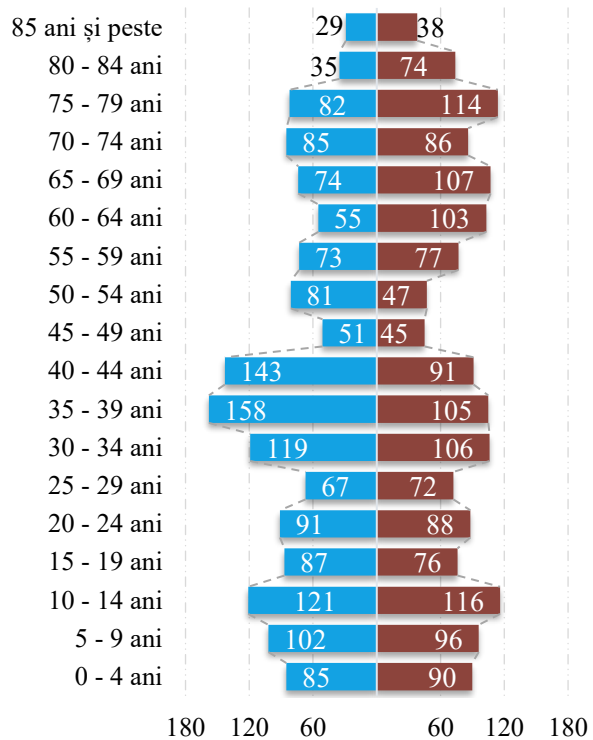
Bilanțul migrator poate fi calculat doar în anii în care există înregistrări pentru ambii indicatori, prin urmare în anii 2015 și perioada 2021 - 2022 s-a înregistrat un bilanț migrator negativ, iar în anul 2019 s-a înregistrat un bilanț migrator pozitiv.

5.4. Structura pe sexe și grupe de vârstă

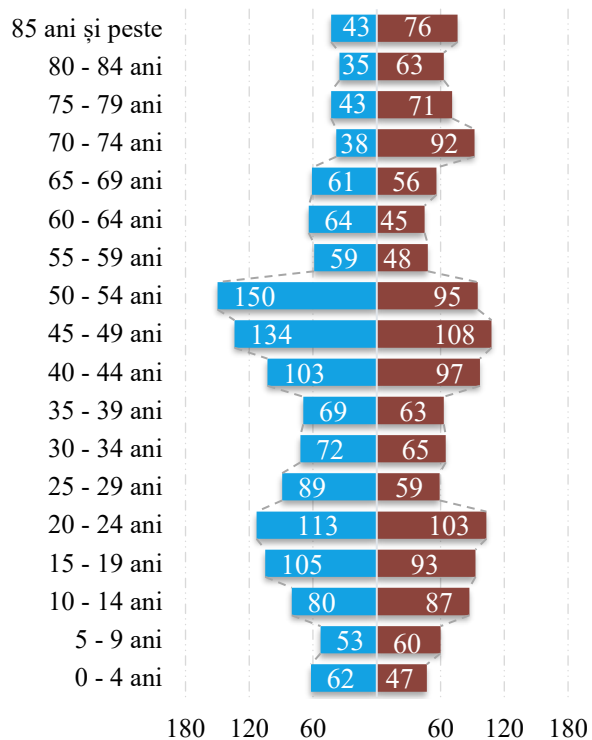
Structura populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2002, a Comunei Costești, pe grupe de vârstă

Structura populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2011, a Comunei Costești, pe grupe de vârstă

Structura populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2022, a Comunei Costești, pe grupe de vârstă

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online, prelucrări Anderssen

Structura populației după domiciliu, la 1 ianuarie, pe grupe de vârstă, la nivelul anilor 2002, 2011 și 2022 în România, Regiunea Nord-Est, Județul Vaslui și Comuna Costești

Grupe de vârstă	România	Regiunea Nord-Est	Județul Vaslui	Comuna Costești
1 IANUARIE 2002				
0 - 14 ani	17.7%	20.4%	21.3%	18.7%
15 - 64 ani	68.7%	66.6%	65.0%	58.3%
65 ani și peste	13.6%	13.0%	13.7%	23.0%
1 IANUARIE 2011				
0 - 14 ani	15.3%	17.8%	19.0%	19.9%
15 - 64 ani	70.2%	68.4%	66.8%	56.5%
65 ani și peste	14.5%	13.8%	14.2%	23.6%
1 IANUARIE 2022				
0 - 14 ani	14.7%	16.1%	16.2%	14.4%
15 - 64 ani	67.9%	68.8%	69.6%	64.2%

65 ani și peste

17.4%

15.1%

14.2%

21.4%

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online, prelucrări Anderssen

Sintetizând evoluția populației după domiciliu, la 1 ianuarie, pe categorii de vârstă, observăm că din anul 2002 până în anul 2022, atât în România, cât și în Regiunea Nord-Est, respectiv Județul Vaslui, ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani a scăzut astfel: la nivel național cu 3.0 puncte procentuale, la nivel regional cu 4.3 puncte procentuale, iar la nivel județean cu 5.1 puncte procentuale.

Ponderea populației după domiciliu din categoria de vârstă 15 - 64 ani, la nivel național, a crescut în anul 2011, comparativ cu anul 2002 și a scăzut în anul 2022, comparativ cu anul 2011, fapt ce a determinat ca ponderea înregistrată în anul 2022 să fie mai mică decât ponderea înregistrată în anul 2002 (67.9% față de 68.7%).

Pe de altă parte, la nivel regional și județean, ponderea populației după domiciliu din categoria de vârstă 15 - 64 ani a crescut din anul 2002 până în anul 2022 astfel: la nivel regional cu 2.2 puncte procentuale, iar la nivel județean cu 4.6 puncte procentuale.

Totodată a crescut și ponderea populației după domiciliu cu vârsta de 65 ani și peste din anul 2002 până în anul 2022, astfel: la nivel național a crescut cu 3.8 puncte procentuale, la nivel regional a crescut cu 2.1 puncte procentuale, iar la nivel județean a crescut cu 0.5 puncte procentuale.

Structura pe grupe de vârstă a populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2002, a Comunei Costești, arată că ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani (18.7%) este mai mare decât ponderea înregistrată la nivel național (17.7%), dar mai mică decât ponderile înregistrate la nivel regional (20.4%) și județean (21.3%). Totodată, ponderea populației din categoria de vârstă 15 - 64 ani (58.2%) este mai mică decât ponderile înregistrate la nivel național (68.7%), regional (66.6%) și județean (65.0%), iar ponderea populației cu vârsta de 65 ani și peste (23.0%) este mai mare decât ponderile înregistrate la nivel național (13.6%), regional (13.0%) și județean (13.7%).

Structura pe grupe de vârstă a populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2011, a Comunei Costești arată comparativ cu structura pe grupe de vârstă din anul 2002, că ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani (19.9%) a crescut 1.2 puncte procentuale, iar ponderea populației cu vârsta de 65 ani și peste (23.6%) a crescut cu 0.6 puncte procentuale. Prin urmare, ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani este mai mare față de ponderile înregistrate la nivel național (15.3%), regional (17.8%) și județean (19.0%), iar ponderea populației cu vârsta de 65 ani și peste este mai mare decât ponderile înregistrate la nivel național (14.5%), regional (13.8%) și județean (14.2%). Ponderea populației din categoria de vârstă 15 - 64 ani (56.5%) a scăzut cu 1.8 puncte procentuale, fiind mai mică decât ponderile înregistrate la nivel național (70.2%), regional (68.4%) și județean (66.8%).

Structura pe grupe de vârstă a populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2022, a Comunei Costești arată comparativ cu structura pe grupe de vârstă din anul 2011, că ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani (14.4%) a scăzut cu 5.5 puncte procentuale, iar ponderea populației din categoria de vârstă 65 ani și peste (21.4%) a scăzut cu 2.2 puncte procentuale. Așadar, ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani este mai mică față de ponderile înregistrate la nivel național (14.7%), regional (16.1%) și județean (16.2%), iar ponderea populației din categoria de vârstă 65 ani și

peste este mai mare decât ponderile înregistrate la nivel național (17.4%), regional (15.1%) și județean (14.2%). Ponderea populației din categoria de vârstă 15 - 64 ani (64.2%) a crescut cu 7.7 puncte procentuale, fiind mai mică față de ponderile înregistrate la nivel național (67.9%), regional (68.8%) și județean (69.6%).

Concluzionăm astfel, că în 21 ani în Comuna Costești ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani a scăzut cu 4.3 puncte procentuale, ponderea populației din categoria de vârstă 15 - 64 ani a crescut cu 5.9 puncte procentuale, iar ponderea populației cu vârsta de 65 ani și peste a scăzut cu 1.6 puncte procentuale.

6. Circulații și transporturi

Rețeaua de circulații a comunei Costești este structurată radial față de coridorul regional DN 24/E581, aflat în proximitate, care asigură legătura rapidă cu Vaslui, Bârlad și, mai departe, cu Iași și frontiera. În plan județean, accesibilitatea este susținută de drumurile DJ 245E și DJ 245L, ce conectează satele în succesiune și preiau fluxurile principale de mobilitate zilnică (navetă, acces la servicii, aprovizionare). Rețeaua comunală DC (DC 29, DC 31, DC 31B) completează ierarhia, distribuind traficul local către vetre și către terenurile agricole, dar cu variații de calitate a îmbrăcăminților și a sistemelor de colectare a apelor pluviale.

Trama rutieră intravilană are un caracter preponderent liniar, urmărind văile și terasele, cu fronturi construite, pe alocuri, discontinue. Profilurile stradale sunt eterogene, rezultatul etapelor istorice de dezvoltare; în numeroase sectoare lipsesc trotuarele continue și șanțurile dimensionate, ceea ce afectează siguranța și comportarea la ploi torențiale. În zona nucleelor civice (primărie, școală, cămin cultural, biserică) platformele carosabile și intersecțiile necesită reconfigurări punctuale pentru calmarea traficului și crearea de spații pietonale coerente.

Traficul greu are un impact sezonier, corelat cu campaniile agricole și cu aprovizionarea platformelor perimetrare vetrelor. Fără o ierarhizare clară a traseelor pentru vehicule de peste 3,5 t, se produc uzuri premature ale structurii rutiere și conflicte de trafic în sectoarele înguste. PUG va delimita rute recomandate pentru acces tehnologic/agro-industrial și va stabili interdicții temporare sau ferestre orare în zonele sensibile, concomitent cu soluții constructive pentru întărirea structurii rutiere pe tronsoanele afectate.

Transportul public este asigurat prin curse județene spre centrele urbane, însă calitatea experienței de călătorie depinde de stații sigure și accesibile. Se propune standardizarea stațiilor (refugiu, iluminat, alveolă unde profilul permite, marcaj podotactil și rampă) și realizarea de trasee pietonale „ultima sută de metri” către școală și dotări, cu traversări la nivel amenajate. Pentru satele cu cerere redusă, soluția de „transport la cerere” (microbuz programat) poate crește eficiența și acoperirea, fără costuri disproporționate.

Infrastructura feroviară regională este accesibilă prin stațiile din Crasna și Vaslui; comuna nu dispune de haltă proprie. Cu toate acestea, conexiunea rutieră scurtă la DN 24/E581 permite realizarea unui mic punct intermodal de tip P+R (parcare de transfer) la ieșirea spre drumul național, reducând traficul auto în orașele deservite. Măsura este utilă pentru navetiști și poate fi însoțită de facilități de parcaj biciclete, stație pentru microbuze și informare dinamică.

Mobilitatea pietonală și cu bicicleta este deficitară în special prin discontinuitatea trotuarelor și lipsa unui traseu ciclabil coerent între sate. PUG propune o „coloană vertebrală” velo pe axele DJ/DC, completată de legături locale către școală, dispensar și zone de loisir, folosind acolo unde este posibil platforme partajate (calm-traffic, 30 km/h) și, în extravilan, acostamente consolidate. În coridoarele verzi-albastre ale văilor locale, poteci pietonale/ciclabile pot fi integrate cu lucrări ușoare de regularizare, generând rute sigure și atractive.

Sistemul de scurgere a apelor pluviale influențează direct durabilitatea drumurilor și siguranța circulației. Șanțurile trapezoidale continue, podețele de acces cu diametre corect dimensionate și gurile de scurgere la intersecții trebuie tratate ca parte a profilului tip, nu ca lucrări secundare. În punctele joase și în apropierea confluențelor, sunt recomandate rigole carosabile și bazine de retenție off-line de mică capacitate, pentru a reduce debitele de vârf și bălțirile ce afectează carosabilul.

Siguranța circulației este prioritară în zonele școlare și la intersecțiile în „Y” frecvente în rețeaua istorică. Se propun limitatoare de viteză certificate, treceri pietonale suprînălțate, insule de refugiu, oglinzi rutiere acolo unde vizibilitatea este deficitară și înlocuirea treptată a semnalizării improvizate cu marcaje și indicatoare conforme. În sectoarele cu pantă și iarna expuse poleiului, se recomandă tratamente anti-derapante programate și parazăpezi pe câmp deschis, pentru menținerea practicabilității.

Parcarea trebuie abordată diferențiat: predominant pe proprietate privată pentru locuire și pe stradă cu durată scurtă în nucleele civice. Reamenajarea fronturilor centrale poate include alveole de parcare alternante, spații pentru distribuție marfă în intervale orare dedicate și locuri pentru persoane cu dizabilități în proximitatea dotărilor. În zonele cu lotizări recente, retragerile frontale și lățimile profilurilor vor fi corelate astfel încât să permită trotuare continue și plantări de aliniament, fără ocuparea abuzivă a platformei carosabile.

Pentru a susține investițiile, PUG va stabili ierarhii clare: colectoare comunale (profil recomandat 10–12 m, cu trotuare și șanțuri), străzi de distribuție locală (8–10 m) și străzi de acces (6–8 m, senzori adaptate contextului). Rezervările de coridor se vor înscrie în planșe și în RLU, cu retrageri minime la clădiri pentru a permite lărgiri viitoare, introducerea trotuarelor și amplasarea infrastructurilor edilitare în zona verde.

Gestionarea durabilă a rețelei cere un inventar GIS actualizat al drumurilor, podețelor, podețelor de acces, stațiilor și punctelor negre de circulație. Introducerea adresării standardizate și a semnalisticii de orientare (nume străzi, numere vizibile, borne kilometrice pe DJ/DC) îmbunătățește intervenția serviciilor de urgență și calitatea serviciilor poștale/comerciale. La scară mică, soluții ITS cu cost redus—radare pedagogice, contoare de trafic, afișaj în stații—oferă date pentru prioritizarea modernizărilor.

În extravilan, drumurile agricole și de exploatare forestieră asigură accesul la terenuri și la ferme; întreținerea lor periodică este esențială pentru evitarea devierii utilajelor pe străzile de locuire. Reprofilările, podețele dimensionate și consolidarea punctelor vulnerabile la viituri rapide trebuie corelate cu calendarul agricol și cu programele de întreținere județene. Integrarea acestor trasee în rețeaua de turism lent (ciclism, drumeție) valorifică peisajul, cu costuri minime suplimentare.

7. Intravilan existent. Zone funcționale.

Conform datelor rezultate în urma măsurătorilor, intravilanul existent are o suprafață de **607.0951 ha**.

În componența intravilanului existent intră suprafețele satelor și a trupurilor izolate și se prezintă astfel:

Nr. crt.	Denumire	Intravilan existent (ha)
1.	Rădești	53.8894
2.	Chițcani	73.0044
3.	Costești	334.4492
4.	Punțișeni	72.7342
5.	Pârvești	18.7861
6.	Dinga	31.0725
7.	Trupuri izolate	23.1593
TOTAL INTRAVILAN EXISTENT UAT COSTEȘTI		607.0951

Bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în limita teritoriului administrativ al Comunei Costești este:

TERITORIUL UAT COSTEȘTI	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ (HA)												TOTAL
	AGRICOL						NEAGRICOL						
	ARABIL	PĂȘUNE	FÂNEAȚĂ	VII	LIVADĂ	PĂDURI	PĂȘUNE ÎMPĂDURITĂ	APE	CĂI DE COMUNICARE		CURȚI CONSTR.	NEPROD.	
									CĂI RUTIERE	CĂI FERATE			
EXTRAVILAN	4424.36	535.74	1.00	135.57	43.20	1253.35	47.39	104.03	115.56	10.38	24.00	0.00	6694.58
INTRAVILAN	298.22	2.76	5.95	23.63	47.55	5.64	36.65	12.70	49.81	0.00	122.27	1.91	607.09
TOTAL	4722.58	538.50	6.95	159.20	90.75	1258.99	84.04	116.73	165.37	10.38	146.27	1.91	7301.67
% DIN TOTAL	64.68	7.38	0.10	2.18	1.24	17.24	1.15	1.60	2.26	0.14	2.00	0.03	100

ZONE FUNCȚIONALE	RĂDEȘTI		CHIȚCANI		COSTEȘTI		PUNȚIȘENI		PÂRVEȘTI		DINGA		TRUPURI IZOLATE		TOTAL	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	-	-	2.3189	3.18	6.6073	1.98	1.3906	1.91	1.4782	7.87	-	-	0.9074	3.92	12.7023	2.09
FOND FORESTIER	-	-	0.7388	1.01	3.3901	1.01	0.0061	0.01	1.5022	8.00	-	-	-	-	5.6372	0.93
TERENURI AGRICOLE	40.1309	74.47	49.7811	68.19	186.2159	55.68	53.7340	73.88	10.8909	57.97	22.5229	72.49	14.8382	64.07	378.1139	62.28
UNITĂȚI AGRO- ZOOTEHNICE	0.2566	0.48	0.3364	0.46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5930	0.10
ECHIPARE TEHNICO- EDILITARĂ	-	-	-	-	0.0225	0.01	-	-	-	-	-	-	0.0016	0.01	0.0241	-
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT	4.6006	8.54	7.2346	9.91	25.8800	7.74	5.4800	7.53	1.2383	6.59	2.5563	8.23	2.8228	12.19	49.8126	8.21
ZONĂ MIXTĂ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
INSTITUȚII PUBLICE	0.2010	0.37	0.6053	0.83	1.7351	0.52	0.5098	0.70	0.6452	3.43	0.2744	0.88	-	-	3.9707	0.65
COMERȚ ȘI SERVICII	-	-	-	-	0.5038	0.15	0.0524	0.07	-	-	-	-	-	-	0.5562	0.09
ZONE LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	8.4891	15.75	11.9894	16.42	68.4045	20.45	11.3612	15.62	2.9773	15.85	5.7189	18.41	4.4656	19.28	113.4060	18.68
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	-	-	-	-	4.0338	1.21	-	-	-	-	-	-	-	-	4.0338	0.66
ZONA GOSPODĂRIILOR COMUNALE	0.2111	0.39	-	-	1.1128	0.33	0.2002	0.28	-	-	-	-	-	-	1.5241	0.25
SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	-	-	-	-	36.4684	10.90	-	-	0.0541	0.29	-	-	0.1237	0.53	36.6461	6.04
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-	-	-	0.0750	0.02	-	-	-	-	-	-	-	-	0.0750	0.01
ZONĂ TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

TOTAL INTRAVILAN EXISTENT	53.8894	100%	73.0044	100%	334.4492	100%	72.7342	100%	18.7861	100%	31.0725	100%	23.1593	100%	607.0951	100%
--	----------------	-------------	----------------	-------------	-----------------	-------------	----------------	-------------	----------------	-------------	----------------	-------------	----------------	-------------	-----------------	-------------

8. Potențialul economic

8.1. Sectorul primar

Sectorul primar din Costești este structurat pe culturi de câmp (cereale, oleaginoase), pajiști, livezi și viticultură punctuală, la care se adaugă zootehnie de familie și ferme mici. Peisajul colinar și solurile fertile susțin producția vegetală, iar luncile oferă fânețe și legumicultură la scară mică. Resursa forestieră și perdelele au rol de protecție și sursă energetică locală.

Oportunități de creștere: **agro-procesare ușoară** (sortare/ambalare, produse lactate, conserve/uscate), **lanț de frig** modular la marginea vetrelor, **colectare comună** și spații pentru utilaje partajate. Irigații locale și recoltarea pluvialelor (bazine/știubeie) pot stabiliza producțiile în contextul secetei. Diversificarea (plantații pomicole, horticultură protejată, culturi cu valoare adăugată) se poate lega de canale scurte de desfacere și de identitate locală.

Zootehnia are potențial de profesionalizare graduală (platforme conforme de dejecții, adăposturi modernizate, micro-prelucrare). În sectorul apicol și în livezi, măsuri prietenoase cu polenizatorii (benzi înflorite, cosiri tardive) cresc randamentele și sprijină biodiversitatea. Silvicultura/perdelele: completări pe direcțiile vânturilor și ale scurgerilor pentru protecție antierozională și microclimat.

8.2. Sectorul secundar

Sectorul secundar în Costești are potențial de creștere în jurul unor activități de **prelucrare ușoară, construcții și depozitare–logistică mică**, alimentate de baza agricolă locală și de proximitatea coridorului DN 24/E581. Profilul teritoriului favorizează unități **SME** cu impact redus (zgomot/emisii moderate, fluxuri controlabile), capabile să adauge valoare produselor primare și să deservească piața regională Vaslui–Bârlad.

Nișe **fezabile** **(orientativ):**

– **Agro-procesare ușoară** (sortare, ambalare, lactate, conserve legume/fructe, uscare și condiționare), cu lanț de frig modular.

– **Prelucrarea lemnului** la scară mică (tâmplărie, semifabricate), cu accent pe controlul rumegușului și al prafului.

– **Materiale și servicii pentru construcții** (prefabricate ușoare, ateliere metal, confecții, reparații utilaje).

– **Mentenanță/servicii tehnice** (service auto/agro, ateliere mecanice), inclusiv e-commerce cu ambalare locală.

– **Energie și eficiență**: montaj componente fotovoltaice/termice, structuri ușoare, depozitare echipamente.

Amplasare și infrastructură. Tronsoanele de DJ/DC conectate rapid la DN 24/E581 sunt cele mai potrivite pentru **micro-platforme economice** (0,5–3 ha), cu profiluri stradale ierarhizate, acces pentru >3,5 t, **șanțuri/rigole dimensionate**, bazine de retenție off-line și zone tehnice pentru utilități (apă/canal separativ, EE 20 kV → PT, telecom). Siturile trebuie alese **în afara luncilor** și a culoarelor torențiale, pe terenuri fără risc de alunecare, cu **fronturi la drum** și posibilitatea etapizării.

Condiții de mediu și siguranță. Unitățile propuse se bazează pe **sistem separativ menajer–pluvial**, uleiuri/ape tehnologice gestionate conform (separator hidrocarburi, contracte colectare), **garduri permeabile** către zonele de scurgere, **perdele verzi** perimetrare (min. 5–10 m) și planuri de management

al prafului/zgomotului. Pentru rumeguș, pulberi metalice și vopsele se impun spații închise și sisteme de filtrare/exhaustare. Iluminatul și parcajele se proiectează cu reducerea impactului asupra locuirii.

Capital și forță de muncă. Structura de IMM favorizează **investiții graduale** și reconversia unor competențe locale (construcții, mecanică, electric). Digitalizarea (fibră pe axele principale) permite **comenzi online, picking & packing** și servicii la domiciliu. Deficitul sezonier de personal se atenuază prin **ateliere compatibile cu locuirea** (producție ușoară, mentenanță) și parteneriate pentru formare scurtă (HSE, HACCP de bază, operare utilaje).

Reziliență & circularitate. Integrarea **fotovoltaicelor** pe hale, **recuperarea pluvialelor** pentru procese nepotabile, re folosirea ambalajelor și colectarea separată a deșeurilor (hârtie, plastic, metal, lemn, uleiuri) reduc costurile și riscurile. Platformele se proiectează cu **drumuri interioare închise în inel**, căi de incendiu și hidranți exteriori.

8.3. Sectorul terțiar

Sectorul terțiar în Costești se bazează pe servicii de proximitate (comerț, mici reparații, transporturi, construcții, servicii la domiciliu) și pe funcțiunile publice (administrație, educație, sănătate primară, cultură). Proximitatea coridorului DN 24/E581 și relația funcțională cu Vaslui/Bârlad susțin o cerere constantă pentru servicii logistice ușoare, distribuție locală, servicii pentru agricultură (piese, mentenanță, consultanță) și micro-turism de weekend (trasee verzi, gastronomie locală, evenimente comunitare).

Rețeaua de comerț este dispersă de-a lungul axelor DJ/DC și în nucleele civice; magazinele mixte, farmaciile/puncte farmaceutice, unități HoReCa mici și cabinete de servicii (coafor, frizerie, ateliere) pot fi consolidate prin reguli clare de integrare în frontul stradal (acces, parcaj scurt, semnalistică discretă, iluminat). Serviciile digitale (e-commerce local, curierat de proximitate, plăți electronice) cresc odată cu extinderea fibrei optice pe axele principale; last-mile-ul rămâne prioritar pentru stabilitatea conexiunilor.

Serviciile sociale, educaționale și culturale au rol de liant comunitar: școala și căminul cultural pot funcționa multifuncțional (after-school, evenimente, bibliotecă, formare scurtă), reducând naveta pentru servicii esențiale. În sănătate, medicina de familie, asistenții comunitari și programul de prevenție (screening, sănătate publică) completează accesul la centrele urbane.

Mobilitatea serviciilor depinde de trama stradală și de stațiile transportului public: alveole, refugii, treceri suprainălțate și iluminat la treceri sporesc accesibilitatea clienților și a grupurilor vulnerabile (elevi, vârstnici). Pentru serviciile comerciale cu aprovizionare periodică, sunt necesare ferestre orare pentru descărcare și alveole „last-meter”, evitând conflictul cu traficul școlar.

Turismul și agrementul de proximitate reprezintă o nișă realistă: trasee pietonale/velo pe coridoarele verzi-albastre, puncte de belvedere pe interfluvii, micro-evenimente sezoniere (târguri locale) și unități de cazare mici (cameră la localnici, căsuțe) în regim controlat. Identitatea locală (produse agro, meșteșuguri, gastronomie) poate fi ambalată prin „rute de weekend” și brand de comună.

Economia serviciilor B2B este stimulată de activitățile din sectorul secundar și de agricultură: contabilitate, consultanță, proiectare ușoară, service utilaje, IT local (mentenanță echipamente), depozite mici pentru livrări online. Integrarea fotovoltaicelor pe clădirile de servicii reduce costurile operaționale și asigură reziliență energetică.

8.4. Structura activităților economice

Structura economiei locale este predominant **rural-agrară**, cu pondere majoră a sectorului **primar** (agricultură de câmp – cereale, oleaginoase; pajiști/fânețe; livezi/viticultură punctuală; zootehnie de familie și ferme mici). Activitățile primare sunt dispersate în extravilan și pe marginea vetrelor, iar conexiunile tehnice (drumuri agricole, puncte de apă, platforme pentru utilaje) condiționează productivitatea și costurile logistice.

Sectorul **secundar** are caracter **ușor și fragmentat**, concentrat în micro-ateliere și unități de prelucrare de mică anvergură: tâmplărie și prelucrarea lemnului, confecții metalice, reparații utilaje, agregate pentru construcții, precum și **agro-procesare** primară (sortare/ambalare, lactate, conserve). Acestea se localizează preferențial pe axele DJ/DC cu acces rapid la DN 24/E581, necesită platforme rezistente, drenaj, bazine de retenție și tampon verde spre locuire.

Sectorul **terțiar** (servicii) acoperă comerț de proximitate, servicii la domiciliu, reparații, transport/distribuție locală, finanțe/contabilitate, precum și serviciile publice (administrație, educație, sănătate primară, cultură). Comerțul și serviciile sunt aliniate pe fronturile stradale ale vetrelor, cu aprovizionare periodică, parcaje scurte și fluxuri mixte pieton-auto. **Serviciile digitale** (e-commerce local, curierat) cresc acolo unde există fibră pe axele principale, însă last-mile rămâne neuniform.

Relația funcțională cu **Vaslui** și **Bârlad** generează navetă zilnică și circuite de aprovizionare/desfacere; DN 24/E581 acționează ca spate logistic, iar DJ-urile ca distribuitori intra-comunali. Traficul greu sezonier (campanii agricole) pune presiune pe străzile înguste ale vetrelor, necesitând rute tehnologice ierarhizate și ferestre orare.

Tendința ultimilor ani este de **diversificare lentă și formalizare** a unor activități casnice (ateliere/servicii compatibile cu locuirea), stimulată de cererea regională și de digitalizare. Constrângerile majore rămân: proprietatea fragmentată, utilități incomplete (canal menajer, pluvial separat), lipsa platformelor de colectare/depozitare și a coridoarelor tehnice comune.

9. Dotări publice

Rețeaua de dotări publice a comunei are un nucleu principal în satul reședință Costești, completată de puncte de servicii esențiale în satele componente. Structura este tipică mediului rural: administrație locală, educație preșcolară și primară/gimnazială, sănătate primară, cultură și cult, sport/agrement, ordine publică și protecție civilă, comerț de proximitate și infrastructuri edilitare. Distribuția spațială urmărește axele drumurilor județene și comunale, cu acces pietonal în nucleele civice și acces rutier pentru satele satelit.

Administrația publică locală este concentrată la Primărie, sediu care asigură relația cu publicul și serviciile comunitare (stare civilă, evidența persoanelor – dacă există punct de lucru/compartiment; taxe și impozite; urbanism și cadastru; asistență socială). În aceeași arie funcțională se regăsesc, de regulă, Căminul Cultural, Biblioteca comunală (dacă este organizată) și spații multifuncționale pentru evenimente comunitare, ceea ce definește un „centru civic” ușor accesibil pietonal.

Dotările de învățământ sunt reprezentate de grădinițe cu program normal și o școală gimnazială (clasele 0–VIII) în satul reședință, cu posibile structuri/școli primare în satele componente în funcție de efective. Tendințele demografice și migrația școlară către centre urbane impun optimizarea rețelei: transport școlar

pe rute sigure, amenajarea traversărilor pietonale în zona școlilor și consolidarea microcampusurilor (curți școlare, terenuri de sport, foaier cultural) în vederea utilizării multifuncționale după program.

Sănătatea publică este deservită prin dispensar/comunitate de medicină de familie și punct farmaceutic (acolo unde este disponibil), cu trimitere către centrele urbane pentru servicii de specialitate și urgență. Prioritară este accesibilitatea: platforme de staționare pentru ambulanță, iluminat public, rampe de acces pentru persoane cu dizabilități și semnalizare verticală/orizontală în proximitate. Rețeaua sanitară se corelează cu asistența socială (medicină școlară, programe de prevenție) și cu dotările educaționale.

Cultura și cultele religioase constituie repere de identitate locală. Căminele culturale găzduiesc evenimente comunitare, iar bisericile deserveșc fiecare sat; cimitirele aferente se află la marginea vetrelor sau în extravilanul imediat. Biblioteca și spațiile pentru activități extracurriculare pot fi integrate în centrul civic pentru a genera un „pol de servicii” utilizabil pe tot parcursul zilei.

Sportul și agrementul sunt acoperite prin terenuri de sport (fotbal/multifuncționale) și spații verzi de proximitate, utilizate atât de școală, cât și de comunitate. PUG recomandă conectarea lor la rețeaua pietonală/velo și asigurarea dotărilor minime (iluminat, împrejmuire sigură, puncte de apă), precum și identificarea coridoarelor verzi-albastre pe văile locale pentru trasee de plimbare și ciclism, integrate cu lucrări ușoare de regularizare a scurgerilor.

Ordinea publică și protecția civilă se asigură prin punctele locale ale poliției (dacă există) și Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență (SVSU), cu spații pentru gararea autospecialelor și depozitarea materialelor antiderapante. Amplasarea acestor dotări trebuie să permită timp de răspuns redus către toate satele, cu rute practicabile iarna și semnalizare de orientare (adrese standardizate, indicatoare de localitate și numere vizibile pe gospodării).

Comerțul și serviciile de proximitate (magazine mixte, mici ateliere) sunt dispersate de-a lungul axelor rutiere și în apropierea școlilor și a căminelor culturale. PUG va încuraja organizarea punctuală a unor spații de piață locală/aglomerări controlate, cu alveole de parcare, rigole și platforme rezistente la trafic periodic, evitând ocuparea necontrolată a spațiilor publice și a acostamentelor.

Infrastructurile tehnico-edilitare (captări/fântâni publice sau rețea de alimentare cu apă, stații de pompare, rezervoare, eventual stații de epurare/mini-epurare, puncte de colectare selectivă a deșeurilor, platforme gospodărești) sunt dotări critice, cu regim de protecție sanitară și de siguranță. Se vor delimita coridoarele tehnice și zonele de protecție, iar intervențiile de modernizare vor fi etapizate în raport cu densitățile intravilane și cu vulnerabilitățile (ex. torenți, lunci).

În ansamblu, rețeaua actuală acoperă funcțiunile de bază, dar necesită modernizări și standardizare: acces pietonal sigur (trotuare continue), colectarea pluvială în dreptul dotărilor, parcări scurte cu locuri pentru persoane cu dizabilități, iluminat eficient, precum și programarea investițiilor pe criterii obiective (acoperire teritorială, timp de acces, starea tehnică a clădirilor).

10. Patrimoniul construit protejat

10.1. Imobile înscrise în Lista Monumentelor Istorice 2015

Ansamblul Mănăstirii Pârvești – cod LMI **VS-II-a-A-06865** (categoria A). Componente:

- **Biserica de lemn „Sf. Nicolae”** – **VS-II-m-A-06865.01**;
- **Turn clopotniță** – **VS-II-m-A-06865.02**. Localizare: sat Pârvești, com. Costești.

Podul Doamnei (Podul de la Docolina) – cod LMI **VS-II-m-A-06781** (1841). Localizare: sat Chițcani, com. Costești (DN 24, km ~97).

10.2. Situri arheologice înscrise în Repertoriul Arheologic Național

1. **Chițcani – „Dealul Morii”: Cuptor de ars ceramică** (instalație arheologică) – epoca migrațiilor, sec. IV p.Chr.; localizare: ~860 m S de marginea satului Chițcani, pe valea pârâului Chițcani, pe versantul vestic al Dealului Morii. Cod RAN: **163155.03**.
2. **Pârvești – Biserica de lemn „Sf. Nicolae” & turnul-clopotniță** – ansamblu istoric (edificiu de cult) inclus și în RAN ca înregistrare de patrimoniu; localizare: în centrul satului, în cimitir; datare: sec. XVII–XIX. (Notă: este **monument istoric LMI**, dar apare și în RAN ca fișă de patrimoniu.)

10.3. Zone construite protejate

Zona construită protejată reprezintă arealul în care regăsim valori de patrimoniu construit care necesită atenție suplimentară din partea autorităților. În cazul Comunei Costești, zona construită protejată poate fi delimitată în zona în care sunt prezente obiectivele incluse în Lista Monumentelor Istorice față de care se impune zona de protecție conform legii.

11. Regim juridic de proprietate a terenurilor

Terenuri ce aparțin domeniului public

Terenuri aflate în domeniul public se împart în:

- domeniul public aparținând statului;
- domeniul public de interes județean și
- domeniul public aparținând unității administrative teritoriale.

Terenuri ale domeniului public de interes național

Domeniul public de interes național este deținut de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor ce are în posesie terenuri neagricole – **păduri** și alte terenuri forestiere, însumând un total de **1162,67 ha** la nivelul întregului U.A.T.

Terenuri ale domeniului public de interes județean

Domeniul public județean este alcătuit din următoarele bunuri:

- drumurile județene;
- terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea consiliul județean și aparatul propriu al acestuia, precum și instituțiile publice de interes județean, cum sunt: biblioteci, muzee, spitale județene și alte asemenea bunuri, dacă nu au fost declarate de uz sau interes public național sau local;
- rețelele de alimentare cu apă realizate în sistem zonal sau microzonal, precum și stațiile de tratare cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente acestora.

Terenuri ale domeniului public de interes local

Domeniul public local, conform Inventarului Domeniului public și privat al comunei Costești, ocupă o suprafață importantă la nivelul comunei și este alcătuit din următoarele bunuri:

1. Străzile și drumurile componente;
2. Clădirea căminului cultural;
3. Grup sanitar apă curentă cămin;
4. Teatrul de vară;
5. Rapa Bulgaru amenajare -sat chiticiani;
6. Sediul primăriei(biblioteca);
7. Clădire remiza psi;
8. Grajduri+magazia mare;
9. Clădire baie comunala;
10. Grajd+magazie-(fosta primarie);
11. Aductiune apă+2bazine de acumulare Costești;
12. Monument centru civic;
13. Podet-"Rusu Vasile-Ruptura Veche";
14. Podet-" Balan Neculai-Vulpoi";
15. Podet-livada Deleni;
16. Podet- Topala Gheorghe;
17. Amenajare parcare in satul Costești, comuna Costești;
18. Extindere sediul primăriei(magazie);
19. Inst. Electrica 0.4km pc.mirc;
20. Anexa primarie-casa de la Osta;
21. Terasa acoperita pentru utilajele primăriei;
22. Trotuare pavate 304ml;
23. Placa betonata curte primarie;
24. Pod din beton armat Chiticiani;
25. Pod din beton armat Pirvesti;
26. Gard din plasa , metal si port;
27. Balust.inox.rampa handicap;
28. Fosa septica;
29. Parcare in fata sediu nou prim;
30. Platforma beton spate primarie;
31. Podete+rigole sediu nou primar;
32. Aductiune apă potabila sat Dinga;
33. Statie de epurare si colectare canalizare menajera sat Dinga;
34. Modernizare dc 29 Chiticiani din de 581-Costești;
35. Cofret termoizolant;

36. Statie pentru autobuz;
37. Extindere retea alimentare apa Dinga;
38. Retea alimentare apa satele Parvesti, Puntiseni, Radesti;
39. Instalare de reg. Masura gaz;
40. Conducta retea alimentare gaze naturala loc Costești;
41. Conducta distrib.gaze din pehd;
42. Echipament de imprastiat material antiderapant;
43. Echipament pentru nivelare drumuri ce se monteaza pe greder tractat;
44. Instalatie cu -19 calorifere-;
45. Modernizare sistem de iluminat stradal pe raza comunei Costești;
46. Echipam.wireless-sist vidio- supraveghere;
47. Motopompa altgen honda wb 20;
48. Budoexcavator, marca jcb, model 3cxs,tip 14mfnm;
49. Tractor zetor prox. 85 cu lama;
50. Incarcator frontal cu cupa;
51. Dacia logan r90 preference1.5;
52. Dacia duster laurente 16 105 e5 4x4;
53. Peugeot box ptc335 l32.2 hdi 12;
54. Sirena alarma electrica;
55. Paratrasnet sediu primăriei;
56. Panou intrare comuna Costești;
57. Afisor cu leduri;
58. Targa sanitara;
59. Sistem alarmă stația de pompare;
60. Sistem alarmă la stație epurare;
61. Port drapel din inox 3 buc;
62. Microbuz 16+1 locuri -Opel Cibro-culoare galben;
63. Greder tractat p228;
64. Freza de zapada;
65. Perie de maturat;
66. Tocator tmo 1700;
67. Retroexcavator ret 250;
68. Remorca bicchi 2b100;
69. Groapa var;
70. Reparatii si asigurare scurgere ape pluviale;
71. Ravena rapa lui bulgararu sat chitican com Costești;
72. Pășune-2.01 ha-tarla 39-parcela 916/1-nc 70571;
73. Pășune 5.87 ha -taraua 2;3-parcela 13/1;13/2;16/1;166/2;19/1;17/1;40/1;41/1;
74. Pășune 9.33 ha tarlaua 2;3-parcela 13/1;13/2;16/1;16/2;19/1;17/1;40/1;41/1;
75. Fosta livada -32.56 ha -tarla 11 parcela 199;

76. Arabil 3.19 ha -tarlaua 8 parcela 17;
77. Arabil 8.74-tarlaua 7 parcela 40;
78. Arabil 7.80 ha tarlaua 3; parcela 19;;
79. Pășune 8 ha -tarlaua 12-parcela 263/1;
80. Pășune 38.35-tarlaua 12-parcela 326;325;323;
81. Pășune 0.71 ha -tarlaua 12-parcela 326;325;323;
82. Pășune 0.89 ha tarlaua 12-parcela 326;325;323;
83. Pășune-11.36 ha tarla 48 parcela 1087;
84. Pășune 24.12 ha tarlaua 12-parcela 328;329;330;331;
85. Pășune 12.79 ha tarlaua 12-parcela 263;
86. Pășune 20.70 ha tarlaua 27-parcela 539/1;572;573;574;
87. Arabil 16.62 ha -tarlaua 30-parcela 650/1;
88. Arabil 1.19 ha -tarlaua 40-parcela 932/1;922/1;926;929;930;920;923;
89. Arabil 2.09-tarlaua 40-parcela 931/1;922/1;926;929;930;920;923;
90. Pășune 3.89 ha tarlaua 40 parcela 932/1;922/1;926;928;929;930;920;923;
91. Pășune 67.01ha- tarlaua 40-parcela 932/1;922/1;926;928;929;930;920;923;
92. Pășune 41.97 ha tarlaua 40 parcela 932/1;922/1;926;928;929;930;920;923;
93. Pășune 0.55 ha -tarlaua 33-parcela 734/1;
94. Pășune 17.41-tarlaua 48-parcela 1087/1;
95. Pășune 15.07 ha tarlaua 33-parcela 698;699/1;707;708;
96. Pășune 0.70 ha tarlaua 31-parcela 675;680;681;682;683;
97. Pășune 22.44 ha tarlaua 32-parcela 716/1;722/712;
98. Pășune 10.20 ha -tarlaua 32-parcela 686;693;691;692;
99. Pășune 15.50-tarlaua 31-parcela 675;680;681;682;683;
100. Pășune 14.17 ha -tarlaua 12-parcela 258;261;
101. Fosta livada 16.23 ha tarlaua 11-parcela 240;
102. Teren parcare centru civic= 2120 mp -nc 70102; hcl 10/2001;
103. Teren baie comunala =85 mp t49;parcela 330 hcl 10/2001;
104. Teren baza sportiva=6307 mp nc 1651 hcl 10/2001;
105. Arabil 36.29 ha -tarlaua 48 parcela 1083;1084;1088;
106. Teren biblioteca =320 mp-teren remiza=1004mp nc 70117 ; nc 70131;hcl 10/2;
107. Teren camin cultural Costești=1317 mp ;nc 71648; hcl 10/2001;
108. Teren dispensar uman Costești=1090 mp; nc 71649;hcl 10/2001;
109. Teren scoala Spiru Haret =2000 mp nc 70830;hcl 10/2001;
110. Teren scoala nr 2 Costești= 6199 mp ;nc 70220; hcl 10/2001;
111. Teren sc nr 3 Costești =2800 mp nc 70830-hcl 10/2001;
112. Teren gradinita copii 100 locuri =400 mp ;nc 70830, hcl 10/2001;
113. Teren sc Puntiseni =4608 mp; nc 71673;hcl 10/2001;
114. Teren gradinita copii Puntiseni=2600; t53;p6/115;hcl 10/2001;
115. Teren -camin cultural Puntiseni =5381 mp ;nc 71172;hcl 10/2001;

116. Pășune 33.06 ha tarla 24-parcela 513 pc .benime;
117. Teren sc Radesti =2200; t54;p1/1;
118. Teren-scoala veche Dinga =1200 mp;t51; p46/3; hcl 10/2001
119. Terenscoala noua Dinga =1635 mp;t51;p46/1; hcl 10/2001;
120. Teren scoala Parvesti= 3600; hcl 10/2001; t-52;p 42/3;
121. Teren scoala Chiticani=18111 mp; hcl 10/2001; nc 71674;
122. Teren monumentul eroilor = 240 mp, Costești ;t49;p383/7;hcl 10/2001;
123. Teren sediul primariei =991.66;nc 269;
124. Pășune 14.40 ha tarlaua 11-parcela 198;197;196/1;199;
125. Pășune 19.91 ha-tarlaua 8-parcela 42/1;
126. Pășune 18.12 ha tarlaua 2;3-parcela 13/1;13/2;16/1;16/2;19/1;17/1;40/1;41/1;
127. Pășune 33.70 ha -tarla 2;3-parcela 13/1;13/2;16/1;16/2;19/1;17/1;40/1;41/1;
128. Teren intravilan 5000 mp Radesti pc a 821/2-teren pt locuinte-tarlaua 54;
129. Teren intravilan =300mp;parcela 81/7;tarlaua 49-hcl 6/2006 si 61/2007;
130. T intrvilan =144 mp sat Costești(sub cladire bloc) parcela 81/8,tarla 144;
131. Teren intravilan =89 mp parcela 81/9, tarlaua 89(partea de sud a blocului);
132. T.intravilan =1029 mp parcela 383/5;tarlaua 49;hcl 16/2009 ct 2903/2012;
133. T.intravilan=5400 mp parcela 1;tarlaua 53;hcl 30/2009;sat Puntiseni;
134. Teren anexa nr 2 primarie(c. Ostasa)=800 mp;Costești;p. 383/6;t49;nc 70221;
135. T.intravilan =600mp parcela 391/3-tarlaua 49 ct cumparare nr;
136. T extravilant =2257 sat Costești; parcela 81/10; tarlaua 49;-punc cier;
137. T. Intravilan -300mp sat Chiticani-parcela 49/6 tarlaua 500;
138. T-intravilan =300 mp -Chiticani;tarlaua 50; parcela 49/7;teren locuinte;
139. Teren intravilan =10000 mp in sat Dinga ,parcela 46/1, tarlaua 51-hcl 27/04;
140. Teren 9 mp ,sat Costești -statie autobuz ,parcela 72/3, tarlaua 49;hcl27/04;
141. Teren intrav. = 2500 mp sat Chiticani (din deal de scoala) parcela 49/3;
142. Teren arabil =1000 mp, sat Dinga (fosta vie hibrid)parcea 323/5 tarlaua 12;
143. Teren intravilan =1000 mp - sat Chiticani;hcl 27/2004;
144. Teren intavilan =4000 mp sat Chiticani parcela 49/5, tarlaua 50,hcl 27/2004;
145. Teren intravilan =2933.92 mp,sat Costești; parcela 81/6; tarlaua 49; hcl 27;
146. Teren extrav. =400;parcela 191/1 tarlaua 10 hcl 6/2006-pc. Borghinesti-srm-;
147. Constr.-sediul nou al primarie;
148. Aduc.apa+statie tratare.+pompa-Costești;
149. Dv.1 din dc 31 pana la dn 24 prin punctul Ciorani l ungime 2100 latime 8 m;
150. Dv12 Isac Ion 1-pct. Cioate-fost cap Dinga-DJ 245l lung 3460 lat 4 m;
151. Dv 13fost cap Dinga -Arsene Lascar lung 880m lat 4 m;
152. Dv 14 hotar comuna Bogdanesti -teren Antohe Neculai lung 850 m lat 4m;
153. Dv 15 fost cap Dinga -padure-tarlaua Poiana Parvesti lung 720m lat 4 m;
154. Dv 16 Apur Petru -hotar comuna Banca lung 4250 m lat 4 m;
155. Dv17 din dc 31b pct Mihalcea-teren Cirjontu Neculai lung 1000m lat 4 m;

156. Dv 18 prop.tiplea c-tin -pc.Mihalcea -Salcami Ungureanu-Cier-Munteanu Veron;
157. Dv 19 Trofin Mihai-lazul Tiplea lung.1290 m lat. 6 m;
158. Dv 20 dv 1-via nobila- hotar com Deleni lung 2580 m lat 4 m;
159. Dv21-Smantana gr. Maricel-iaz Giurgea lung 950 lat 4 m;
160. Dv.2 de la fantana Popasca -comuna Deleni lungime 2450 m latime 6 m;
161. Dv 22-teren sport-via nobila-pc Dumbrava -lunca Maior lung 2700 m lat 5 m;
162. Dv 23-din s 68-teren Chirvase Grigore -hotar com Deleni lung 960 m lat 4 m;
163. Dv 24 din dv1-Ciorani-DJ 245I lung 1630 lat 4;
164. Dv25 din dv 1-lunca 1-7case-lunca maior lung 1450m lat 4m;
165. Dv 26 Dragus Valer-lunca-teren guzganu m-padure-raul Barlad lung 1150 l=4;
166. Dv 27-fantana popasca-dj245I -podul ochelari lung 820 lat 6m;
167. Dv28 iaz tiplea -mosia stelei-dn 505I lung 3250 lat 6m;
168. Dv 29-Most Carare Alex -Pc Hurduzeni-Fantana Anghelus-Pc Fasca Lung 1900,L4;
169. Dv.30-Morozan Ion-Intre Drumuri-Pc Mihoaia I Lung 1330 Lat 6 M;
170. Dv.31-Cojocaru Victor -Mihoaia-Teren Trofin Mihai Lung 500 M Lat 6m;
171. Dv.3 De La Prop. Oprea Paraschiva -Fantana Godica Lung 3700 M Lat 8 M;
172. Dv32-Moraru Vasile-Fost Cap -Fasca-Mosia Stelei-Dn 505 Lung=3000m Lat 6 M;
173. Dv 33-Din Dc 31-Mihoaia-In Spate Biserica Chiticiani Lung=2550m Lat 4 M;
174. Dv34-Padure-Valea Sacii-Hotar Com Banca Lung 2500m Lat 4m;
175. Dv.35 Canton Silvic Chiticiani -Hotar Comuna Banca Lung 4900 M Lat 4 M;
176. Dv38-Dn505-Pc Racla1-2-3-4-5-Cap. Dealului-Poiana Lunga-Poiana Mare-Dc 29;
177. Dv 37-In Aval Canton Chiticiani -Prop. Munteanu Nicu Hotar Banca Lung 5400 M;
178. Dv.36 Tir Si Sport Chiticiani-Hotar Banca Lung 4300 M Lat 4m;
179. Dv39-Teren Ciomaga D Ion-Fanana Spanache C-Tin Lung 500m-Lat 4m;
180. Dv 40-Canton Silvic Puntiseni-Mierlan-Dc29-Lung 700m Lat 4m;
181. Dv 41-Prop. Huminiuc Aurel-Padurea Buhusi Lung 1040m Lat 4m;
182. Dv.4 De La Oprea Paraschiva -Podul Doamnei Dn 24 Lung 3700 M Lat 8 M;
183. Dv 42 Dn 505-Calea Ferata -Babaler-Benim- Lung 5250 M Lat 4 M;
184. Dv 43 Dn 505-Canton Creanga-Paraul Ghilahoi Lung 650m Lat 4m;
185. Dv44 Dn 505-Pc Capsunaria-Raul Birlad Lun 950 M, Lat 4 M;
186. Dv.45 Dn 505-Cotul Adanc-Hotar Com Banca Lung 1050m Lat 4m;
187. Dv 46-Most. Tiplea Ghe.-Pc. Mihoaia-Pc Dealu Morii Lung 4450m Lat 6m;
188. Dv.47 Pc Ungureanu-Onila Toader-Oajdea Vasile-S74 -Lung 792m Lat 4 M;
189. S.74 Din Dj 245 L Prin Fost Cap -De 193 Lung 450 M Lat 8m;
190. S.75 Trofin Jenica -Teren Agricol Nestioan Alec Lung 150m Lat 6 M;
191. S.76 Basarab Ionel -Dj 245e Lung 200 M Lat 6m;
192. S.77 Parpalea Vasile -Mandache Elena Lung 80m Lat 6 M;
193. Dv.7 Din Dj245I-Biserca Puntiseni Lung 620 M Lat 6m;
194. S.78 S.36-Balaur Stefan-Ostase Costica Lung 70 M Lat 6m;
195. S.79 Pe Langa Most Dudau Steluta Pc Conduraghe Gelu S.74 Lung 70 M Lat 6;

196. S.2- Cerchez T. Ghe. Haba Gh.Ion Lung 285 M Lat 9.5m;
197. S.3 Cerchez Toma-Nestian V Ghe I Lung 285 M Lat 9.5 M;
198. S.4-Panainte Is Alecu-Agromec Sectia Tractoare Lung 150m Lat 8;
199. S.5 Din Dj 245 L Prin Fostul Cap -De 193 Lung 450m Lat 8 M;
200. S.6 Casa Parohiala I -Focsa Petru Lung 1200m Lat-9m;
201. S.7 Focsa Petru- Udrea Vasile Lung 360m Lat 9m;
202. S.8 Topala Maranda -Focsa Petru-Lung 775m Lat 9m;
203. S.9 Ivanica S Neculai-Spiridon Valeriu Lung 110 M Lat 6 M;
204. Dv8 Din Dj 245I Conton Silvic Puntiseni Lung 1250m Lat 6 M;
205. Dv 9 Din Dj 245I -Cerchez Toma -Ruptura Veche Lung 950m Lat 4 M;
206. Dv 10 Din Dj 245I Manastirea Dobresti Lung 2300 M Lat 4 M;
207. Dv 11de La Fostul Cap Radesti-Prop Cojocarui Victor Lung 2750m Lat 5 M;
208. Livada -cires,visin,prun -42 h;
209. Gard nou gpn puntiseni 2015 2grupe ler;
210. Gard plasa sudata 99ml-34.02ml;
211. Constructie scoala nr.2;
212. Grup sanitar curte local nr.2;
213. Put forat cu hidrofor;
214. Cladire local scoala nr.1;
215. Cladire local scoala nr.3;
216. Gradinita copii 100 locuri sat Costești;
217. 97 ml gard beton+grile tabla;
218. Lucrari de amenajare grup sanitar sc. Costești, corp a;
219. Gard plasa 128 ml spate sc nr 2 Costești;
220. Gard scoala radesti 75 ml din plasa;
221. Constructie scoala Radesti;
222. Grup sanitar in curte;
223. Put forat cu hidrofor;
224. Put forat cu hidrofor;
225. Constructie scoala Pirvesti;
226. Grup sanitar curte;
227. Gard plasa sudata;
228. Put forat cu hidrofor;
229. Grup sanitar curte;
230. Constructie scoala Dinga;
231. Cladire scoala veche din lut;
232. Magazie din lemn localul vechi;
233. Gard plasa 18 ml +5 ml porti spate sc dinga;
234. Put forat cu hidrofor;
235. Grup sanitar curte;

- 236. Constructie scoala Chitcani;
- 237. Gard scoala Chitcani;
- 238. Put forat cu hidrofor;
- 239. Grup sanitar curte;
- 240. Scoala Puntiseni;
- 241. Magazie lemne;
- 242. Gard spate sc.Puntiseni-76 ml;
- 243. Grup sanitar scoala Puntiseni;

Spații verzi – domeniul public 10.05 ha.

Terenuri ce aparțin domeniului privat

Inventarul bunurilor imobile din domeniul privat al comunei Costești, județul Vaslui este format din:

✓ terenuri intravilane - Intravilanul existent al comunei Costești, județul Vaslui are o suprafață de 791 ha, din care satul Costești are o suprafață de 606 ha, satul Chițcani o suprafață de 44 ha, satul Pârvești o suprafață de 16 ha, satul Dinga o suprafață de 61 ha, satul Rădești o suprafață de 28 ha, iar suprafața de 36 ha satul Puntiseni.

✓ terenuri extravilane - Extravilanul existent al comunei Costești, județul Vaslui are o suprafață de 6.705 ha.

Terenuri ce aparțin persoanelor fizice și juridice

Terenurile care aparțin persoanelor fizice și juridice ocupă cea mai mare suprafață la nivelul comunei Costești și sunt localizate atât în extravilan, cât și în intravilan. Ponderea cea mai mare a acestor terenuri se regăsește însă predominant în extravilan și au categoria de folosință arabil. Terenurile din intravilan însă, proprietate privată a persoanelor fizice și juridice, au predominant categoria de folosință curți construcții, dar se regăsesc și într-un procent destul de ridicat și terenuri neconstruite cu categoria de folosință arabil.

12. Condiții geotehnice și hidrogeotehnice. Zone cu riscuri naturale

12.1. Zone de risc

1) Scop și cadru normativ

Identificarea, delimitarea și reglementarea perimetrelor expuse la fenomene naturale cu impact asupra siguranței construcțiilor și a infrastructurii. Referințe: Legea apelor nr. 107/1996; Legea nr. 575/2001 (apărare împotriva inundațiilor); HG nr. 557/2016 (managementul tipurilor de risc); OM nr. 233/2016 (conținut-cadru PUG – riscuri naturale); OM nr. 904/2023 (structura digitală GIS – Anexa 5). Cerințele se corelează cu normativul seismic în vigoare (P100) și cu avizele autorităților competente (ANAR/ABA Prut-Bârlad, ISU, APM).

2) Metodologie de analiză și delimitare

Analiza integrează: morfologia/versanții (DTM 1–5 m), litologia (pachete argilo-nisipoase specifice Podișului Bârladului), rețeaua hidrografică locală (Ghilahoi, Chițcani, Pârvești, Puntiseni → Bârlad), istoricul fenomenelor (alunecări, băltiri, viituri rapide), utilizările terenurilor și starea lucrărilor de scurgere.

Delimitarea se face la sc. 1:10.000 / 1:5.000, cu verificări în secțiuni cheie (poduri/podețe, conuri de deversare torenți), iar straturile vectoriale se predau în STEREO 70 / EPSG:3844.

3) Inventarul riscurilor naturale

- **Alunecări de teren și eroziune de versant:** declanșate de ploi intense/îmbibare, freatică suspendată pe niveluri nisipoase, taluzări necontrolate, scurgeri concentrate. Sectoare afectate mai ales pe pante >8–10% și la ruperea de pantă spre lunci.
- **Inundații și scurgeri pluviale:** albiile minore înguste, lunci joase cu microdepresiuni; viituri de scurtă durată la ploi convective. (Detalierea și regulile dedicate sunt în subcapitolul „Zone inundabile”.)
- **Seismicitate:** accelerație de proiectare relevantă pentru zonă; vulnerabilități sporite pe terenuri compresibile/îmbibabile și pe umpluturi necompactate.
- **Fenome meteo severe:** viscol/polei pe sectoare în pantă, vânt puternic (pagube la acoperișuri, rețele), grindină; efecte asupra culturilor și spațiilor deschise.
- **Secetă pedologică și aridizare:** afectează stabilitatea vegetală a taluzurilor și disponibilul de apă pentru stingerea incendiilor.
- **Incendii de vegetație/împăduriri:** risc punctual în liziere și pe terenuri necultivate cu vegetație uscată (vară).

4) Măsuri tehnice și investiții (prioritare)

- **Stabilizare versanți:** drenaje, cordoane de gabioane, banchete, hidrosemănări, perdele verzi pe curbele de nivel; interdicție la descărcări pluviale libere.
- **Gestionare ape pluviale:** rigole/trapezoidale continue, podețe de acces dimensionate; rigole carosabile în puncte joase; bazine de retenție off-line.
- **Regularizare torenți:** praguri de fund, consolidări de mal, decolmatare periodică; protecții la infrastructura rutieră.
- **Reziliență seismică:** expertizarea clădirilor publice vulnerabile, detalii de ancorare acoperișuri, consolidări locale; inventar umpluturi.
- **Prevenție incendii vegetație:** fâșii de protecție la lizieră, puncte de apă, acces SVSU; cosiri în perioadele de risc.

12.2. Prezentarea lucrărilor de teren efectuate

Campania de teren a avut ca obiectiv caracterizarea geotehnică de ansamblu a teritoriului administrativ al comunei Costești și validarea în teren a concluziilor rezultate din analiza documentară. Echipa a realizat recunoașteri vizuale sistematice (walkover survey) pe interfluvii, versanți și lunci, cu prioritizare pe zonele ocupate sau propuse pentru extinderea intravilanului și pe coridoarele văilor Ghilahoi, Chițcani și Pârvești. Observațiile morfologice au fost notate în fișe standard (expoziție, pantă, microrelief, semne de umezeală/gleizare, urme de curgeri, ravene), iar punctele reprezentative au fost fotografiate și georeferențiate.

În faza PUG nu s-au executat foraje noi sau încercări geotehnice de laborator; caracterizarea stratigrafică și hidrogeologică s-a fundamentat pe traversările existente și pe sinteza studiilor de fundamentare tematice. Pentru cadrul hidrogeologic general s-a reținut prezența apelor freactice cu adâncimi variabile, în general între cca. -1,5 m și -10 m, cu apariții de izvoare de coastă pe versanți, aspect cu rol în

declanșarea proceselor geomorfologice active locale. În lunci/adâncimi mici, nivelul hidrostatic este controlat de variațiile debitelor din rețeaua de văi, în timp ce pe platouri interfluviale adâncimea acviferului depășește frecvent 7–10 m, putând ajunge la 15–20 m. Aceste constatări au fost verificate în teren prin sondaje manuale punctuale (1–1,5 m) pentru observarea umezelii și texturii solului, corelate cu sinteza hidrogeologică locală și județeană.

Recunoașterile au inclus cartarea indiciilor de instabilitate (falii de versant, trepte de alunecare, fisuri, ondulări ale terenului, arbori înclinați, drenaje difuze) și verificarea zonelor potențial sensibile: contactul versant–luncă de-a lungul văilor locale, talveguri adâncite, rupturi de pantă pronunțate sau terenuri cu drenaj deficitar. La scara PUG, pe suprafețele cercetate nu s-au identificat forme avansate de instabilitate geodinamică; totodată, UAT Costești nu figurează în Anexa 7 a PATN – Secțiunea V (zone de risc natural – alunecări de teren). Macrozonarea națională indică un context regional cu hazard potențial, însă pentru comuna Costești evaluarea integrată (date geologice, topografice, hidrologice, climatice) a rezultat într-un risc mic de producere a alunecărilor la scara teritorială analizată.

Au fost evaluate condițiile climatice cu impact geotehnic (îngheț–dezgheț, ploi torențiale, vânt), reținându-se adâncimea de îngheț de 0,90–1,00 m conform STAS 6054/77, utilă pentru stabilirea adâncimii minime de fundare și protecția infrastructurilor rutiere/edilitare. S-au preluat și valorile caracteristice ale încărcării din zăpadă și ale presiunii de referință a vântului (zona climatică III), necesare dimensionării preliminare la nivel de principiu.

Din punct de vedere seismic, s-a consultat zona de vârf a accelerației terenului și s-a notat perioada de colț a spectrului de răspuns pentru zona studiată ($T_c = 0,70$ s), informație cu utilitate pentru viitoarele studii geotehnice specifice de obiect. În conformitate cu strategia locală și cu practica de încadrare la scară comunală, terenurile de fundare se încadrează în Categoria Geotehnică 2 (risc geotehnic moderat), ceea ce reclamă, pentru investițiile noi, studii geotehnice detaliate (foraje, SPT/DPL, încercări de laborator) la fazele următoare de proiectare.

Pe lunci și în proximitatea talvegurilor, măsurătorile de teren au urmărit identificarea zonelor cu exces temporar de umiditate și a posibilelor înmlăștiniri locale, corelate cu observațiile asupra planului de apă (niveluri ridicate după episoade torențiale). În zonele de interfluviu și pe versanții cu pante mici–moderate, textura predominantă argiloasă–argilo-nisipoasă alternantă sugerează o variabilitate laterală a proprietăților geotehnice, confirmată și de descrierile litologice regionale pentru cuvertura mio–pliocenă (argile, nisipuri, gresii în alternanțe).

Limitări: investigațiile din prezenta fază au caracter orientativ și nu înlocuiesc studiile geotehnice de detaliu necesare pentru autorizarea fiecărui obiect de investiție. În acest sens, se recomandă ca, înainte de proiectare, pentru fiecare amplasament să se execute un program minim de investigații (foraje până sub cota de influență a fundațiilor, SPT/DPL în foraje, eventual cote de apă, încercări de laborator pe probe tulburate/netulburate), cu evaluarea riscului local (umflare–contractare, potențial de tasare, sensibilitate la dezagregare, agresivitatea mediului asupra betoanelor) și verificarea stabilității de versant acolo unde pantele depășesc 8–10%. Recomandările includ adoptarea adâncimilor de fundare sub adâncimea de îngheț, măsuri de drenaj perimetral/evacuare a apelor pluviale, interzicerea concentrării scurgerilor spre coronamentul versanților și menținerea/împădurirea fâșiilor de protecție pe pantele sensibile.

În concluzie, lucrările geotehnice de teren la faza PUG au constat în recunoaștere vizuală extinsă, inventarierea indiciilor de instabilitate și corelarea observațiilor cu cadrul geologic–hidrogeologic și climatic documentat. La scara analizată, teritoriul nu prezintă forme avansate de instabilitate, încadrarea generală fiind de risc geotehnic moderat (Categorica Geotehnică 2), cu condiția respectării măsurilor constructive și a efectuării studiilor geotehnice de detaliu pentru fiecare investiție propusă.

13. Echipare edilitară

13.1. Alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate

Accesul la apa potabilă reprezintă o nevoie elementară a omului, calitatea vieții fiind grav afectată de absența acesteia.

Rețeaua publică pentru alimentarea cu apă, denumită și rețeaua de distribuție, reprezintă partea din sistemul public de alimentare cu apă alcătuită din conducte, armături și construcții anexe care asigură distribuția apei tuturor utilizatorilor. Limita rețelei publice de alimentare cu apă este contorul de branșament, respectiv aparatul de măsurare a volumului de apă consumat de utilizator, care se montează pe branșament între două vane/robinete, la limita proprietății utilizatorului, fiind ultima componentă a rețelei publice, în sensul de curgere a apei potabile.

Comuna Costești dispune, începând din anul 2007 și 2015, de două rețele de alimentare cu apă, în sistem centralizat (65% din totalul locuințelor dispun de sisteme de alimentare cu apă).

Sistemul de alimentare cu apă cuprinde 5 foraje de adâncime, 2 rezervoare de 400 m³, 2 stații de tratare a apei, conducta de aducțiune în lungime de 28,42 km și 28,42 km conducte de distribuție.

Sursa de apă – captare, alimentarea cu apă se realizează prin pompare.

Rețea de distribuție, în lungime de 28,42 km. La sfârșitul anului 2019, sistemul de alimentare cu apă din localitatea Costești deservea 716 gospodării, toate contorizate.

Alimentarea cu apă a gospodăriilor individuale în celelalte sate se realizează din surse proprii (fântâni sau puțuri forate).

Toate instituțiile din comună (Primărie, Școală, Bibliotecă, Dispensar uman, Poștă, Poliție) au fost racordate la sistemul de distribuție a apei și s-au efectuat lucrările necesare pentru racordul la sistemul de canalizare.

Gospodăria de apă

Conform răspunsului primit din partea AQUAVALIS S.A. cu nr. BG 7477/14.11.2023 UAT Costești face parte din intervențiile propuse prin “Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Vaslui, în perioada 2014-2020” cod SMIS 2014+ 157015 și cuprinde următoarele contracte de execuție:

- **Lucrări aferente sistemului de alimentare cu apă Dinga – Rădești (UAT Costești VS-CL-G01)**

Suplimentul de apă necesar în etapa de calcul de min 2l/s se va asigura prin extinderea frontului de captare existent cu 2 foraje noi. Toate forajele vor fi echipate cu instrumentație și se vor prevedea lucrările de integrare necesare monitorizării și controlului prin sistemul SCADA care va fi implementat prin contract.

- **Cod de aducțiune**

Prin prezentul proiect s-a prevăzut realizarea următoarelor aducțiuni: conducta de aducțiune de la forajele noi la gospodăria de apă existentă Dinga, conducta din PEID, De 63 mm, PN6, L=700m.

- **Infrastructură existentă – sistem de alimentare cu apă Dinga – Rădești (UAT Costești)**

Sistemul de alimentare cu apă Dinga-Rădești are în componență localitățile Dinga, Rădești, Pârvești și Puntîșeni. Sursa de apă pentru sistemul Dinga-Rădești se constituie din: sursa de apă subterană – 1 foraj cu H=155 m, Q_{expl} = 1,64 l/s prevăzut cu electropompă submersibilă amplasat în sudul localității. Forajul este echipat cu o pompă submersibilă tip FP4-D 040 cu următoarele caracteristici: Q=1 l/s, H_p = 184 mCA, P=4 kW. Transportul apei de la foraj la rezervorul de înmagazinare se realizează prin conducta PEHD cu DN65 mm în lungime de 0,08 km.

- **Rețea de distribuție a apei**

Rețeaua de distribuție este realizată în sistem ramificat, din conducte PEHD cu DN 63-110 mm în lungime totală de 1,92 km. Pe rețeaua de distribuție sunt amplasați 3 hidranți de incendiu cu DN65 mm, 5 cișmele stradale, iar distribuția la gospodării se realizează prin 203 branșamente individuale.

Rețeaua de alimentare cu apă deservește întreaga populație din sistemul Dinga-Rădești, procentul de conectare fiind de 100%.

Canalizarea

În prezent, comuna Costești **nu dispune de un sistem centralizat de canalizare-epurare**, motiv pentru care este necesară realizarea rețelei de apă uzată pentru atingerea obiectivelor stabilite de Uniunea Europeană.

Pentru a crește gradul de confort și nivelul de trai, ceea ce influențează gradul de civilizație a populației din localitate și pentru a nu polua pânza freatică este necesară realizarea unui sistem de canalizare în scopul racordării tuturor gospodăriilor populației la sistemul de canalizare.

Referitor la evacuarea apelor uzate din comuna Costești se poate evidenția faptul că locuitorii comunei utilizează latrine care constituie un permanent focar de infecție și de transmitere a bolilor. Disponerea latrinelor în incinta proprietăților conduce mai ales în perioadele cu precipitații abundente la deversări ale materiilor fecale și ale dejecțiilor de la animale, atât în incinta proprietăților, cât și pe arterele de circulație, situația respectivă generând un puternic impact negativ asupra condițiilor de viață ale comunității.

Gradul de confort cât și sănătatea locuitorilor din comună sunt condiționate de existența unui sistem centralizat de alimentare cu apă și canalizare care să poată satisface cerințele locuitorilor.

Gospodărire comunală. În prezent, sistemul de management al deșeurilor menajere din comuna Costești se desfășoară urmând direcțiile tradiționale. Altfel spus, deșeurile menajere ce provin din gospodăriile cetățenilor sunt colectate prin serviciu de salubritate de către FINANCIAR URBAN SRL, firmă specializată în domeniu.

Pentru colectarea deșeurilor de origine animală și pentru neutralizarea lor, Primăria comunei Costești apelează la serviciile societății FINANCIAR URBAN SRL. Pe de altă parte, instituțiile din comună

(școli, cabinete medicale, agenți economici etc.) au containere proprii care sunt golite săptămânal de societatea de salubritate.

De asemenea, comuna Costești face parte din ADIV (Asociația de Dezvoltare Intercomunitară a județului Vaslui).

13.2. Alimentarea cu energie electrică

Alimentarea cu energie electrică a comunei Costești se realizează de la rețeaua de medie tensiune din zonă prin intermediul unor posturi de transformare amplasate pe raza localităților. Mai exact, alimentarea cu energie electrică se face din sistemul energetic național Moldova.

Rețeaua de distribuție a energiei electrice de la nivelul comunei Costești este în montaj aerian și alimentează consumatorii casnici și publici prin bransamente individuale.

Important de precizat este faptul că gradul de accesibilitate la rețeaua de energie electrică este de 100%, toate gospodăriile beneficiază în prezent de iluminat electric.

Transportul și distribuția energiei electrice de pe raza teritorială a comunei Costești, județul Vaslui, sunt furnizate printr-o rețea de distribuție de joasă tensiune dezvoltată în cadrul fiecărei localități și racordată la rândul ei la rețelele de transport de medie tensiune existente.

Iluminatul public se realizează printr-o rețea proprie, poziționată pe stâlpii rețelei de alimentare cu energie electrică. Întreținerea rețelei, lucrările de reparații, extinderea și modernizarea acesteia se realizează prin contracte cu firme specializate.

Rețeaua de iluminat public acoperă întreaga zonă locuită a comunei Costești, iar programul de funcționare a iluminatului public a fost stabilit să funcționeze pe tot parcursul nopții, în toate satele comunei.

Conform avizului primit din partea **DELGAZ grid S.A. cu nr. 68583/20.11.2023** sunt prezente următoarele lucrări în zonă în vederea dezvoltării/retehnologizării rețelelor electrice:

Lucrări de investiții prevăzute în zona studiată pentru dezvoltarea/retehnologizarea rețelelor electrice

Denumire lucrare	An estimat finalizare lucrare
Montare RTC - LEA 20 kV Roșiești-Taurine Costești, stâlp 2 Deriv 20 kV PT4 Costești, județul Vaslui	2023
Montare STC - LEA 20 kV Roșiești-Taurine Costești STC – stâlp 135 Derivație 20 kV Deleni-Chitcani, județul Vaslui	2023
Montare STC - LEA 20 kV Roșiești-Taurine Costești, S.Bucla stp. 36 - stp.36 Irig. Sarbi (S.Bucla 1338), județul Vaslui	2024
Montare STC - LEA 20 kV Roșiești-Taurine Costești, S.Bucla stp. 46 - stp.99 (S.Bucla 1317), județul Vaslui	2024
Montare STC - LEA 20 kV Roșiești-Taurine Costești, stp.1 deriv. PT7Taurine Costești (SD 1334), județul Vaslui	2024
Buclare LEA 20 KV Rosiești-Crasna cu LEA 20 KV Roșiești Taurine Costești prin Racord 20 KV PT11 Costești	2025
Buclare LEA 20 KV Murgeni-Blăgești cu LEA 20 KV Berești-Rădești	2025
Buclare LEA 20 kV între derivație LEA 20 kV Brădești (stâlp 46) și derivație LEA 20 kV PT 1 Vinderei (stâlp 38), județul Vaslui	2026
Lucrari racordare utilizatori individuali	2023

Sursa: Aviz DELGAZ grid S.A. cu nr. 68583/20.11.2023

13.3. Telecomunicații

Dezvoltarea limitată a tehnologiei informației și a comunicațiilor în spațiul rural constituie obstacole în creșterea economică a mediului local, astfel, pentru a beneficia de avantajele societății informaționale, atât în contextul vieții personale, cât și al activității economice, este esențială asigurarea accesului cetățenilor și mediului de afaceri la servicii IT&C moderne.

În acest sens, la nivelul comunei Costești, localitățile sunt conectate parțial la sistemul național de telefonie fixă prin centrală telefonică. Spre deosebire de limitările și constrângerile impuse de telefonia fixă, localitățile comunei Costești dispun, aproape în totalitate, de acoperire cu semnal de comunicații oferit de operatorii de telefonie mobilă.

Extinderea și modernizarea centralelor telefonice în ultimii ani, a condus la creșterea numărului de abonați în rețeaua de telefonie fixă, astfel încât o parte dintre locuitorii comunei dețin abonamente telefonice.

Numărul abonaților la telefonie fixă și mobilă a crescut. Foarte mulți locuitori ai comunei dețin telefoane mobile în diferite rețele, au acces la internet, ceea ce permite accesul la comunicare a locuitorilor comunei.

Sectorul de comunicații, parte importantă a infrastructurii unei țări, a avut o dezvoltare majoră în ultimii ani. Direcția principală urmărită a constat în alinierea la noile tehnologii utilizate în țările dezvoltate.

Accesul la internet al locuitorilor comunei este asigurat prin intermediul rețelei de telefonie fixă, prin fibră optică, precum și prin intermediul serviciilor mobile de conectare la internet, disponibile la operatorii de telefonie mobilă.

13.4. Alimentarea cu gaze naturale

Locuitorii comunei Costești **nu beneficiază de un sistem centralizat de alimentare cu energie termică sau gaz metan**, investițiile în acest tip de infrastructură fiind costisitoare, cu mult peste bugetul local al comunei. Locuitorii comunei utilizează sisteme individuale bazate combustibili lichizi, solizi (lemn, cărbune, petrol), gazoși (butelii cu gaze lichefiate) și energie electrică.

Din cauza utilizării acestor sisteme clasice de alimentare cu energie termică se înregistrează un nivel scăzut al gradului de performanțe atât din punct de vedere al randamentelor, cât și al gradului de protejare al factorilor de mediu, bazate pe arderea combustibilului lemnos și al combustibilului fosil pentru prepararea hranei și furnizarea energiei termice.

Conform avizului primit din partea **DELGAZ grid S.A. cu nr. 69505/24.11.2023** societatea nu deține concesiunea serviciului de distribuție a gazelor naturale din cadrul UAT-ului Costești, județul Vaslui, drept urmare nu exploatează rețele de gaze naturale în cadrul acestui UAT.

Conform avizului primit din partea **Gaz Est S.A. Vaslui cu nr. 9166/14.11.2023** se menționează: lungimea rețelei de distribuție gaze naturale existentă pe teritoriul comunei Costești, la data de 13.11.2023, este de 18.9565 km. Numărul consumatorilor existenți la data de 13.11.2023, sunt: 202 consumatori casnici, 9 consumatori industriali și 8 consumatori instituții publice. Consumul de gaze anual în perioada 2015-2021 se prezintă astfel:

Consumul de gaze anual în perioada 2015-2021

		anul 2015		anul 2016		anul 2017	
Punct de masura	Denumire	Tot(MMC)	Tot(MWh)	Tot(MMC)	Tot(MWh)	Tot(MMC)	Tot(MWh)
SM1019D0	COSTESTI	153.181	1,683.13	133.980	1,463.74	156.578	1,702.20
SM1114D0	CHITCANI	1.98900	21.63538	4.70300	50.97132	0.23500	2.55995

		anul 2018		anul 2019		anul 2020	
Punct de masura	Denumire	Tot(MMC)	Tot(MWh)	Tot(MMC)	Tot(MWh)	Tot(MMC)	Tot(MWh)
SM1019D0	COSTESTI	187.212	2,034.55	237.869	2,584.05	184.470	2,000.04
SM1114D0	CHITCANI	0.24900	2.66699	0.34500	3.69054	0.01400	0.15367

		anul 2021	
Punct de masura	Denumire	Tot(MMC)	Tot(MWh)
SM1019D0	COSTESTI	527.403	5,691.03
SM1114D0	CHITCANI	0.05300	0.56986

Sursa: *Aviz Gaz Est S.A. Vaslui cu nr. 9166/14.11.2023*

14. Probleme de mediu

14.1. Schimbări climatice

Schimbările climatice afectează teritoriul comunei Costești prin creșterea frecvenței și a intensității fenomenelor extreme: valuri de căldură estivale, secete pedologice prelungite, ploi convective cu debite de vârf pe durate scurte, episoade de viscol/polei și alternanțe bruște de temperatură în sezoanele de tranziție. Într-un cadru colinar cu soluri argilo-nisipoase și lunci înguste, aceste fenomene amplifică vulnerabilitățile deja existente – eroziune de versant, alunecări locale pe pachete argiloase, bălțiri/înmlăștiniri în microdepresiuni și degradarea rapidă a platformelor rutiere insuficient drenate.

La nivel termic, se observă o tendință de alungire a sezonului cald și de creștere a numărului de zile tropicale, cu efecte asupra confortului în spațiile publice, asupra sănătății populației vulnerabile și asupra performanței infrastructurilor (dilatări, tasări diferențiate, scăderea randamentului rețelelor). La nivel pluviometric, distribuția precipitațiilor devine mai neregulată: perioadele secetoase se pot succeda cu episoade intense, care generează viituri locale pe văile Ghilahoi, Chițcani, Pârvești și Puntîșeni și colmatează rapid șanțurile stradale. Efectul combinat al acestor tendințe accentuează stresul hidric pentru gospodării și agricultură, dar și riscul de avarii la drumuri, podețe și rețele edilitare.

Vulnerabilitatea teritoriului este dată, în principal, de topografia în trepte cu pante 5–15% (local peste 20%), de textura variabilă a solurilor (sensibilitate la îmbibare și la scăderea rezistenței la forfecare), de fragmentarea habitatelor și de discontinuitățile rețelei de scurgere (șanțuri neprofilate, podețe subdimensionate, garduri opace care obturează curgerea). În intravilan, trama istorică fără profil tip și extinderile recente cu platforme înguste accentuează riscul de bălțire, de îngheț-dezgheț și de deteriorare a carosabilului; în extravilan, pantele deschise, lipsa perdelelor forestiere și arderile necontrolate amplifică eroziunea și pierderea materiei organice.

Adaptarea la schimbările climatice se abordează integrat, prin infrastructură verde-albastră, lucrări hidrotehnice ușoare, standardizare de profil stradal și reguli de construcție/amenajare. De-a lungul văilor se recomandă benzi tampon riverane, refacerea secțiunilor hidraulice la poduri/podețe, rigole înierbate și bazine de retenție off-line în punctele joase, pentru tăierea vârfurilor de debit și limitarea colmatării. Pe versanți, perdelele forestiere pe curbele de nivel, stabilizările vegetale și interzicerea descărcării necontrolate a apelor pluviale din gospodării reduc eroziunea și riscul de alunecări. În trama stradală se standardizează profilurile cu șanțuri continue, trotuare, accese cu tuburi dimensionate și rigole carosabile în zonele critice, iar gardurile spre culoarele de scurgere devin obligatoriu permeabile.

Clădirile și spațiile publice vor fi proiectate cu măsuri pasive de confort la caniculă: orientare și umbră, vegetație cu coronament înalt pe aliniamente, suprafețe deschise cu materiale cu albedo ridicat, pergole/umbriri și fântâni urbane cu aport microclimatic. Învelitorile și anvelopele vor fi dimensionate pentru regimuri de temperatură și vânt mai variabile, iar sistemele pluviale (jgheaburi, burlane, rigole) vor fi calculate pentru intensități sporite. În rețelele de apă-canal se promovează sistemul separativ (menajer/pluvial), cu puncte de detensionare prin bazine de retenție și deversări controlate, iar captările/rezervoarele se protejează prin zone sanitare și monitorizare a nitraților în perioade de secetă.

Gestionarea riscurilor de iarnă presupune tratamente antiderapante programate pe sectoarele în pantă/umbră, stocuri tampon de materiale pentru intervenții și panouri de închidere temporară în caz de viscol, corelate cu adresarea standardizată și semnalistica pentru intervenția rapidă a SVSU. În agricultură, rotația culturilor, mulcirea, perdelele de protecție, livezile și fânețele cosite tardiv susțin reziliența solului la

secetă și reduc eroziunea eoliană; la nivel gospodăresc, colectarea apei pluviale pentru uz ne-potabil (irigații de grădină) scade presiunea pe rețele în vârf de consum.

Monitorizarea și guvernarea locală completează măsurile tehnice: un registru GIS al punctelor vulnerabile (băltiri, ravene, secțiuni înguste), un inventar al aliniamentelor și perdelelor verzi, contorizarea intervențiilor la ploi torențiale, precum și indicatori anuali (număr zile tropicale, incidente rutiere în ploi, volum decolmatat, suprafețe reîmpădurite/înierbate). Aceste date vor ghida fazarea investițiilor: întâi „punctele fierbinți” (traversări, intersecții, lunci cu microdepresiuni), apoi extinderile pe axele DJ/DC, împreună cu proiectele de mobilitate pietonală/velo care sporesc confortul termic și siguranța.

În ansamblu, strategia de adaptare pentru Costești pune accent pe prevenție, pe folosirea infrastructurii verzi-albastre și pe standardizarea profilurilor stradale și a detaliilor constructive, astfel încât rețeaua de așezări să rămână funcțională în condiții climatice mai variabile, iar investițiile în utilități și drumuri să fie protejate pe termen lung.

14.2. Biodiversitatea (resurse de faună, floră și păduri)

Cadrele naturale ale comunei Costești aparțin zonei de silvostepă din Podișul Moldovei, cu un peisaj agrar-forestier fragmentat de văi înguste și terase joase. Biodiversitatea este structurată pe trei sisteme principale: (i) **coridoarele verzi-albastre** ale văilor locale (lunci, maluri, zăvoiuri), (ii) **masivele și perdelele forestiere** de pe interfluvii/versanți și (iii) **mozaicul agro-pastoral** (arabil, livezi, vii, pajiști), unde elementele liniare—garduri vii, aliniamente de arbori, margini de tarle—au un rol critic pentru continuitatea habitatelor.

Resurse de floră. Vegetația forestieră este dominată de **stejar** (gorun – *Quercus petraea*, stejar pedunculat – *Q. robur*) în amestec cu **carpen** (*Carpinus betulus*), pajiștile prezintă graminee și specii mezofile caracteristice silvostepii, iar în luncile cursurilor de apă apar **zăvoiuri** de *Salix* și *Populus*. În mozaicul agricol se întâlnesc **livezi** și **viță-de-vie**, care adăpostesc micro-habitate utile polenizatorilor. Plantările antropice de **salcâm** (*Robinia pseudoacacia*) au rol antierozional pe unele pante, dar necesită management pentru a nu reduce diversitatea locală. Specii invazive precum **ailantul** (*Ailanthus altissima*) sau **ambrozia** (*Ambrosia artemisiifolia*) pot genera presiuni și trebuie controlate în mod sistematic, inclusiv prin măsuri RLU (interzicerea folosirii lor la împăduriri/amenajări și obligativitatea eradicării la întreținere).

Resurse de faună. Fondul cinegetic tipic silvostepii include **căprior** (*Capreolus capreolus*), **mistreț** (*Sus scrofa*), **vulpe** (*Vulpes vulpes*), **iepure** (*Lepus europaeus*) și, local, **bursuc** (*Meles meles*). Avifauna este bogată în **specii de câmp deschis și mozaic agrar**—ciocârlia de câmp (*Alauda arvensis*), sfrânciocul roșiatic (*Lanius collurio*), pupăza (*Upupa epops*), barza albă (*Ciconia ciconia*) pe coridoarele văilor—și în **rapace de zi** (șorecar comun *Buteo buteo*, vânturel roșu *Falco tinnunculus*). În habitatele umede apar **amfibieni** (broasca roșie de lac, triton), iar în mediul bălădit-rural se pot regăsi **chiroptere** în podurile clădirilor vechi. Polenizatorii (albine, fluturi) beneficiază de livezi, margini înflorite și fânețe tardiv cosite; menținerea lor susține serviciile ecosistemice agricole.

Resurse forestiere. Pădurile și perdelele forestiere au funcții de **protecție antierozională, stabilizare a versanților, microclimat și conectivitate ecologică**. Fragmentarea lor prin defrișări izolate sau drumuri de exploatare necontrolate reduce reziliența habitatelor. PUG recomandă conservarea masivelor,

completarea cu perdele forestiere pe direcțiile de scurgere și **împăduriri pe pantele sensibile** (>8–10%), exclusiv cu **specii autohtone** (stejar, carpen, tei, frasin) și arbuști locali (sânger, măceș, păducel).

Coridoare ecologice și conectivitate. Văile locale (Ghilahoi, Chițcani, Pârvești, Puntîșeni) constituie **axele principale de conectivitate** între habitatele de luncă, pajiști și margini forestiere. Gardurile vii, **fâșiile tampon riverane** și **aliniamentele de arbori** de-a lungul drumurilor și canalelor sunt esențiale pentru migrația speciilor și pentru combaterea eroziunii eoliene. În intravilan, **grădinile–livadă**, spațiile verzi și aliniamentele stradale creează „stepping-stones” pentru faună și polenizatori.

Presiuni și disfuncționalități. Principalele presiuni identificate sunt: **fragmentarea habitatelor** (lotizări, căi de acces neierarhizate), **defrișări necontrolate** și tăieri rase locale, **braconaj/hrănire** necorespunzătoare a faunei, **poluarea difuză** (ambalaje, deșeuri agricole), **pesticide** cu impact asupra polenizatorilor, **arderii de miriști** și pășunat excesiv în perioade sensibile (cuibărit). În lunci: **colmatarea** și îngustarea secțiunilor de scurgere, garduri opace care obturează circulația faunei și a apelor.

14.3. Mediul și infrastructura de mediu

Calitatea mediului în comuna Costești este guvernată de specificul colinar al teritoriului și de mozaicul agro-forestier traversat de văi cu regim torențial (Ghilahoi, Chițcani, Pârvești, Puntîșeni → Bârlad). Vulnerabilitățile tipice unei așezări rurale se concentrează în jurul a trei teme: (i) apă – influențată de gestiunea apelor uzate, a apelor pluviale și de practicile agricole; (ii) aer – influențat de încălzirea domestică pe combustibili solizi, trafic local/agrar și ardere necontrolate; (iii) sol – afectat de eroziune pe versanți, compactări, aport de nutrienți/pesticide și depozitări neconforme. Reglementările propuse prin PUG/RLU urmăresc prevenția, standardizarea detaliilor tehnice și integrarea infrastructurii verzi-albastre.

Calitatea apei. Resursele de apă de suprafață sunt sensibile la aportul de solide în suspensie, nutrienți (nitrați/fosfați) și încărcări bacteriologice provenite din scurgeri difuze agricole și din evacuări neconforme ale apelor uzate. În intravilan, infiltrarea apelor menajere din fose neetanșate și conectările ilegale la șanțurile pluviale constituie principalul risc; în extravilan, fertilizarea necontrolată și platformele zootehnice fără sisteme de reținere contribuie la eutrofizare. Apa subterană are caracter lenticular, cu freatic superficial pe lunci și suspendat pe niveluri nisipoase în versanți; în aceste zone, orice infiltrație necontrolată degradează rapid calitatea. Direcțiile PUG includ: obligativitatea racordării la rețeaua publică acolo unde este disponibilă; interzicerea puțurilor absorbante pentru menajer; separarea strictă menajer/pluvial; bazine de retenție off-line pentru pluviale și rigole înierbate cu praguri de liniștire; benzi tampon riverane cu vegetație nativă; platforme impermeabilizate și acoperite pentru dejecții/îngrășăminte, cu colectarea levigatului; zone de protecție sanitară la captări/rezervoare și monitorizarea periodică a indicatorilor (nitrați, amoniu, Escherichia coli, solide în suspensie).

Calitatea aerului. În ansamblu rural, fondul de calitate a aerului este, de regulă, bun, însă apar depășiri locale de particule în suspensie (PM₁₀/PM_{2,5}) din praf rutier pe străzi neîmbrăcate, din traficul agricol sezonier, din șantiere fără măsuri de stropire și din încălzirea rezidențială pe lemn/cărbune. Episoadele de ardere la câmp și arderea deșeurilor în gospodării degradează semnificativ calitatea aerului și generează disconfort olfactiv. PUG/RLU prevăd: interdicția arderilor necontrolate (deșeuri, resturi vegetale) și sancțiuni aferente; măsuri de reducere a prafului la șantiere (stropire, acoperirea transporturilor vrac, curățare roți); prioritizarea modernizării străzilor colectoare; perdele verzi de protecție pe direcțiile vânturilor dominante;

stații de transport public amenajate cu alveole și suprafețe antiderapante; încurajarea soluțiilor de încălzire cu emisii reduse și a eficienței energetice la clădiri. Un mic sistem de monitorizare local (indicativ, senzori PM în zona școlilor/campusurilor civile) furnizează date pentru intervenții țintite.

Calitatea solurilor. Solurile dominante (cernoziomuri și soluri cenușii de pădure pe interfluvii/versanți, aluviosoluri în lunci) sunt vulnerabile la eroziune hidrică și eoliană, în special pe pantele >8–10% și în zonele cu lucrări de terasament necontrolate. Compactarea prin trafic greu pe drumuri agricole, depozitarea accidentală de uleiuri/combustibili și utilizarea neadecvată a pesticidelor/herbicidelor reprezintă surse de degradare. PUG propune: lucrări anti-erozionale (arătură pe curbele de nivel, înierbarea intervalelor, fâșii de protecție), perdele forestiere pe direcțiile de scurgere/vânt, interzicerea umpluturilor necompactate în zone de construcție, obligativitatea decopertării și refolosirii stratului fertil la șantiere, platforme impermeabilizate pentru combustibili/uleiuri și colectarea selectivă a deșeurilor agricole/zootehnice. În caz de suspiciune de contaminare punctuală (foste ateliere, depozite), se impun investigații de fază I/II și măsuri de remediere înainte de schimbarea de folosință.

Implicații urbanistice. Autorizarea noilor construcții este condiționată de demonstrarea gestionării apelor pe amplasament (separativ, fără deversări pe versant), de conectarea la rețelele publice disponibile, de interzicerea puțurilor absorbante pentru menajer, de realizarea șanțurilor/rigolelor dimensionate și a podețelor de acces conforme. În lunci și pe culoarele torențiale se impun garduri permeabile și benzi tampon; pe străzi, profiluri tip cu trotuare și șanțuri continue, iar în zona dotărilor – puncte de colectare pluvială și rigole carosabile. Pentru șantiere, sunt obligatorii măsuri de control al prafului și de prevenire a poluării solului (plan de management, spații de spălare roți, colectare scurgeri). În zonele agricole/zootehnice, amplasarea platformelor de gunoi, a tancurilor și a adăposturilor va respecta distanțe de protecție și norme sanitar-veterinare și de gospodărire a apelor.

Monitorizare și guvernare locală. Se instituie un set minimal de indicatori și un registru GIS: puncte de probă apă (nitrați, amoniu, E. coli), puncte aer (PM₁₀/PM_{2,5}) în proximitatea școlilor/arterelor, sectoare de versant cu eroziune activă, puncte cu bălțiri, locații de plângeri olfactive, șantiere active. Raportarea anuală (sinteză narativă + hărți) fundamentează prioritizarea investițiilor: închiderea inelelor de apă, extinderea canalizării, modernizarea străzilor colectoare, perdele verzi și reabilitări de lunci. Educația comunitară (ghid pentru gospodărie: colectarea pluvială, compostare, interzicerea arderilor, întreținerea șanțurilor) completează instrumentele tehnice.

15. Necesități și opțiuni ale populației

Structura populației

Populația stabilă în comuna Costești de peste 40 de ani reprezintă 34,2%, iar 65,8% locuiesc aici de mai puțin de 40 de ani.

Un procent de 62,9% îl reprezintă genul feminin, iar un procent de 37.1 % este reprezentat de genul masculin.

Categoria de vârstă dominantă în comuna Costești este 35–54 ani (73,8%). De asemenea, 13.5% au vârsta în intervalul 18 - 34 ani.

Referitor la **repartizarea respondenților după etnie**, toți respondenții sunt de etnie română.

În legătură cu nivelul de studii, 40,5% au absolvit gimnaziul, 29,3% liceul, iar 8,8% studii superioare.

Activitatea economică este susținută de 55,6% dintre locuitori, în special angajați (37,9%) și muncitori zilieri (11,3%). Principalele profesii sunt în agricultură, construcții, administrație publică și educație. Aproximativ 77,3% dintre angajați lucrează pe raza comunei.

Componența familială tipică este de 4–6 persoane (48,4%), cu 1–2 adulți și 1–2 minori. Majoritatea copiilor au vârsta între 7–14 ani, ceea ce evidențiază necesitatea menținerii și modernizării infrastructurii școlare.

PERCEPȚIA GENERALĂ ASUPRA LOCALITĂȚII

Locuitorii Comunei Costești apreciază în mod deosebit rețeaua de gaze naturale (24,5%), alimentarea cu apă potabilă (16,0%) și infrastructura rutieră modernizată parțial (14,9%). De asemenea, școala, primăria și cabinetul medical sunt percepute pozitiv.

Principalele probleme identificate sunt lipsa sistemului centralizat de canalizare (32,2%), starea necorespunzătoare a drumurilor (24,8%) și deficiențele de comunicare între cetățeni și administrația locală (10,2%). Alte probleme includ lipsa locurilor de muncă și insuficiența spațiilor pentru recreere.

Gradul de mulțumire este ridicat pentru domeniile educație (79,8%) și sănătate (79,6%), dar scăzut pentru numărul locurilor de muncă și nivelul salariilor. În general, 53,3% dintre locuitori consideră comuna un loc bun de trai.

SERVICII PUBLICE

În ceea ce privește infrastructura rutieră, 59,2% dintre locuitori consideră că există probleme, principalele fiind drumurile neasfaltate (34,3%) și lipsa trotuarelor (14,4%). 63,4% apreciază că nu există suficiente locuri de parcare.

Satul în care locuiește respondentul	Evaluarea numărului de locuri de parcare	
	DA	NU
Costești	27.6%	42.8%
Chițcani	5.4%	10.7%
Dinga	--	2.7%
Pârvești	0.9%	2.7%
Punțișeni	0.9%	4.5%
Rădești	1.8%	--
TOTAL	36.6%	63.4%

Accesul la utilități este următorul: 69,2% au apă curentă, 95,1% au electricitate, 48,7% au gaze naturale, 90,1% beneficiază de iluminat public, însă 94,8% nu sunt racordați la sistemul de canalizare. Aproximativ 24,3% raportează probleme legate de calitatea apei sau presiunea scăzută.

În ceea ce privește gestionarea deșeurilor, 93,7% dintre locuitori au contracte de salubritate, iar restul ard sau depozitează deșeurile în curte. 78,3% consideră că domeniul public nu este în totalitate curat.

Satul în care locuiește respondentul	Caracterizarea arealului/zonelor în care locuiește respondentul, din punct de vedere al curățeniei		
	Foarte curat(ă)	Nu este în totalitate curat(ă)	Nu este curat(ă)
Costești	10.0%	54.1%	3.3%
Chițcani	1.7%	11.7%	2.5%
Dinga	--	5.8%	--
Pârvești	1.7%	0.8%	1.7%
Punțișeni	0.8%	4.2%	--
Rădești	--	1.7%	--
TOTAL	14.2%	78.3%	7.5%

TIMP LIBER ȘI RECREERE

99.1% dintre respondenți au precizat faptul că își petrec timpul liber pe raza Comunei Costești.

Un procent de 93.4% dintre respondenți își petrec timpul liber zilnic în casă și prin împrejurul casei, 29.3% dintre respondenți își petrec timpul liber săptămânal la biserică, 49.0% dintre respondenți își petrec timpul liber lunar la biserică, 22.6% își petrec timpul liber lunar la în bibliotecă, 22.1% își petrec timpul liber lunar la căminul cultural, 21.5% își petrec timpul liber lunar la restaurant, iar 21.3% își petrec timpul liber în parc.

Locații pe raza Comunei Costești	Zilnic	Săptămânal	Lunar	Niciodată
În parc	6.7%	9.0%	21.3%	63.0%
În locuri de joacă pentru copii	4.5%	13.6%	15.9%	66.0%
La căminul cultural	3.5%	1.2%	22.1%	73.2%
Pe terenul de sport	2.4%	5.9%	7.1%	84.6%
În sala de sport	1.2%	7.2%	3.6%	88.0%
În bibliotecă	3.6%	6.0%	22.6%	67.8%
La biserică	4.3%	29.3%	49.0%	17.4%
În casă și prin împrejurul casei	93.4%	0.9%	1.9%	3.8%
La restaurant	--	5.1%	21.5%	73.4%
La bar	1.4%	5.4%	10.8%	82.4%

Gradul de acces la facilități de petrecere a timpului liber în Comuna Costești	DA, acces facil	DA, acces dificil	Nu are acces	Nu există astfel de serviciu
Cămin cultural	71.3%	16.8%	8.9%	3.0%
Biserică	88.4%	9.8%	0.9%	0.9%
Parc	68.9%	16.5%	3.9%	10.7%
Loc de joacă pentru copii	61.5%	21.2%	6.7%	10.6%
Teren de sport	53.9%	16.7%	5.9%	23.5%

SERVICII ȘI DOTĂRI

Comuna dispune de școală, grădiniță, cabinet medical, farmacie, primărie, cămin cultural și biserici funcționale.

Referitor la **accesul la un cabinet medical de familie**, majoritatea cetățenilor au acces facil (74.8%), iar 18.9% au acces dificil la acest serviciu. În schimb, 1.8% dintre locuitori au menționat că nu au acces la astfel de serviciu în arealul/zona în care locuiesc, iar 4.5% că nu există acest serviciu.

Având în vedere **accesul cetățenilor la farmacie**, 76.1% consideră că au acces facil, iar 18.6% că au acces dificil. Cu toate acestea, 1.8% dintre cetățeni consideră că nu au acces la farmacie în arealul/zona în care locuiesc, iar 3.5% că nu există farmacie.

Aspecte ale sistemului de sănătate din Comuna Costești	Foarte mulțumit	Mulțumit	Nemulțumit	Foarte nemulțumit
Numărul medicilor de familie	53.3%	46.7%	--	--
Numărul medicilor de specialitate	15.9%	29.0%	31.9%	23.2%
Numărul cabinetelor medicale de familie	43.2%	55.7%	1.1%	--
Numărul cabinetelor medicale de specialitate	16.7%	15.2%	39.3%	28.8%
Calitatea serviciilor medicale	44.9%	50.0%	5.1%	--
Numărul de farmacii	37.0%	54.3%	8.7%	--

CONCLUZII ȘI DISFUNCȚIONALITĂȚI

Principalele disfuncționalități identificate în comuna Costești sunt: lipsa canalizării, infrastructura rutieră degradată, numărul redus de locuri de muncă și lipsa spațiilor de recreere. Pe de altă parte, există progrese importante în alimentarea cu apă, extinderea rețelei de gaze naturale și furnizarea de servicii educaționale și medicale. Se recomandă prioritizarea investițiilor în infrastructură tehnico-edilitară, dezvoltarea economică locală și îmbunătățirea relației dintre administrație și cetățeni.

CONCLUZII ȘI DISFUNCȚIONALITĂȚI. DIAGNOSTIC PROSPECTIV

Condiții geotehnice și hidrogeologice

Concluzii

Cadrul litologic aparține sarmațianului superior și moesianului, cu alternanțe de nisipuri, argile și intercalații de gresii, ceea ce explică versanții cu pante 5–20% și procesele dominante de eroziune torențială; acolo unde nisipurile au intercalații argiloase se formează pânze de apă subterană ce pot declanșa alunecări locale.

Hidrogeologic, acviferele sunt legate de cuvertura mio-pliocenă (nisipuri cu argile/gresii), cu freatic variabil: mai sus pe interfluvii/platouri depășește frecvent 7–10 m (poate ajunge la 15–20 m), iar în lunci se află la adâncimi mici; apar frecvent izvoare de coastă pe versanți. Mineralizarea este redusă.

În intravilan și vetre, nivelul hidrostatic uzual se situează între cca. –1,5 m și –10 m (fluctuant cu precipitațiile), fără constrângeri majore de adâncime de fundare la scara PUG.

Hidrologic, regimul este torențial, cu variații mari de debite; pe baza hărților de hazard/risc, potențialele zone inundabile sunt în albia majoră a râurilor Bârlad, Ghilahoi și Chițcani.

Stabilitatea de ansamblu: la macro-zonare regională apar semnale de pericol mediu–mare pentru alunecări, însă la nivelul UAT Costești nu au fost identificate pe amplasamente forme active/avansate; comuna **nu** figurează în Anexa 7 (UAT afectate de alunecări), iar evaluarea integrată indică **risc mic** la scara comunală.

Disfuncționalități

Vulnerabilitate la inundații pluviale/viituri pe văile locale și în lunci, amplificată de caracterul torențial al ploilor și de colmatarea albiilor; lipsa/insuficiența unor lucrări de protecție mărește expunerea sectoarelor joase.

Discontinuități ale scurgerii pe versanți (șanțuri/podețe subdimensionate, garduri opace în culoarele de scurgere) și eroziune accentuată în zonele despădurite sau cu lucrări agricole neconforme (lucrări pe direcție contrară curbelor de nivel).

Sensibilitate locală la instabilitate pe pachete argiloase cu apă subterană suspendată (izvoare de coasta), în special la contactul versant–luncă și pe rupturi de pantă; necesită prudență la amplasări grele și la evacuarea pluvialelor.

Freatic ridicat în lunci și fluctuant în funcție de precipitații, cu impact asupra fundațiilor superficiale neprotejate la îngheț–dezgheț și asupra lucrărilor edilitare pozate insuficient sub cota de îngheț.

Tipuri de proprietate

Concluzii

- **Predomină proprietatea privată** (persoane fizice/juridice) pe terenuri agricole și intravilan rezidențial; proprietatea publică a UAT acoperă **drumuri comunale/locale, spații publice, dotări** și unele terenuri tehnico-edilitare.

- **Domeniul public al statului/județului** traversează UAT prin **drumuri de rang superior (DN/DJ, după caz)** și prin **albiile minore/majore ale cursurilor de apă**, cu regim de protecție distinct.
- **Domeniul privat al UAT** include rezerve pentru dotări, terenuri virane intravilane și suprafețe rezultate din dezafectări (platforme agro-zootehnice, vechi amplasamente tehnice).
- **Fondul forestier** apare atât în proprietate publică, cât și privată (perdele, lizieră), având rol de protecție pe versanți și în zona văilor.
- Există **drepturi reale accesorii** frecvente (servituți de trecere/utilități), uneori neînscrise în cartea funciară, dar folosite de facto pentru acces și rețele.
- În intravilan, loturile istorice au **fronturi variabile**; după 1990 au apărut subdivizări cu fronturi <12–14 m, ceea ce influențează accesul și dotarea cu utilități.

Disfuncționalități

- **Juridic–cadastral**
 - **Înscriere incompletă** în cartea funciară; înregistrări vechi (planuri de situație analogice) și **suprapuneri** la vecinătăți.
 - **Drumuri de interes local** utilizate public, dar **neînscrise** în domeniul public al UAT (fără carte funciară și inventar), cu dificultăți la modernizare/finanțare.
 - **Coridoare edilitare** (apă, canal, energie) **neintabulate** sau fără servituți explicite; acces îngreunat la întreținere și conflicte cu proprietarii riverani.
 - **Terenuri rezultate din legi de restituire/sucesiuni nefinalizate** → **coproprietăți** și blocaje la autorizare/parcelare.
 - **Albiile și zonele de protecție** ale cursurilor de apă neclar delimitate în CF, cu **ocupări informale** (garduri, anexări de teren).
- **Urbanistice**
 - **Lotizări post-1990** cu parcele înguste/în adâncime, fără **rezervări de profil stradal** și fără spații publice suficiente; dificultăți la asigurarea **trotuarelor/șanțurilor**.
 - **Fronturi discontinue** și parcele „înfundate” (fără ieșire la drum), dependente de **servituți de trecere** neinstrumentate notarial.
 - **Neconcordanțe intravilan–extravilan** (clădiri la limita intravilanului, curți ce „pășesc” în extravilan), care complică regimul de autorizare.
 - **Dotări publice** (școală, teren sport, cimitir) **parțial în afara domeniului public** sau fără intabulare integrală a perimetrelor de protecție.

Infrastructura tehnico-edilitară

Concluzii

- **Apă potabilă.** Rețele publice deservesc nucleele vetrelor; în capetele satelor persistă soluții individuale (fântâni/hidrofor). Regimul colinar impune **sectorizare hidraulică**, rezervoare de echilibru și, local, **pompate**. Pentru stingerea incendiilor sunt necesare **inele**, hidranți la distanțe regulate și asigurarea debitelor minime.

- **Canalizare menajeră.** Acoperire parțială în vetre; în rest, fose vidanjabile/mini-sisteme. La extinderi, soluția optimă este **separativă** (menajer ≠ pluvial), cu **gravitație** prioritar și pompe doar în sub-bazine fără soluții gravitaționale; epurare centralizată/modulară în funcție de densități.
- **Ape pluviale.** Colectare preponderent prin **șanțuri/rigole**; necesare bazine de **retenție off-line** în punctele joase și rigole carosabile la intersecții, cu **podețe** dimensionate hidraulic și garduri **permeabile** pe direcțiile de scurgere.
- **Energie electrică.** Alimentare pe medie tensiune (rețea 20 kV) cu posturi de transformare locale; distribuție predominant aeriană, acoperire adecvată pentru consum curent; **rezerve** disponibile variabile pentru noile consumuri.
- **Gaze naturale.** Inexistentă sau **fragmentară** (în funcție de tronsoane regionale); încălzirea este majoritar pe **lemn/GPL**; potențial de racordare etapizat în funcție de programele operatorilor.
- **Iluminat public.** Rețea existentă, parțial modernizată (corpi LED punctuali); necesită **standardizare** a nivelurilor de iluminare și **telegestiune** pentru eficiență.
- **Telecomunicații.** Acoperire mobilă bună pe axele DJ/DC; fibră prezentă pe tronsoanele principale, **last-mile** variabil; trasee în comun pe stâlpii JT/MT.
- **Deșeuri menajere.** Serviciu delegat; colectare selectivă în creștere; necesită **platforme betonate** și puncte de colectare bine amplasate (eco-insule), plus soluții pentru **deșeuri inerte**.

Disfuncționalități

- **Apă potabilă.**
 - Pierderi ridicate pe tronsoane vechi, **lipsă sectorizare și contorizare pe zone** → localizare dificilă a avariilor.
 - **Diametre mici** la capete de rețea și branșamente improvizate → presiuni neuniforme.
 - **Hidranți** insuficienți/hesituați conform; rezerve de incendiu neasigurate în unele sub-bazine.
- **Canalizare menajeră.**
 - **Amestec menajer-pluvial** în unele sectoare → refulări la ploii; **I&I** (infiltrații/intrări) prin cămine vechi.
 - **Fose neetanșe** și deversări neconforme în șanțuri; lipsă dovezi de **vidanjare**.
 - Pante insuficiente/local inverse; **lipsă profile longitudinale** și vane de spălare.
- **Ape pluviale.**
 - **Șanțuri colmatate**, discontinuități la proprietăți (astupări), **podețe subdimensionate**; garduri **opace** pe culoare torențiale.
 - **Lipsă bazine de retenție** în puncte joase; guri de scurgere și rigole carosabile insuficiente în zonele centrale.
- **Energie electrică / iluminat.**
 - **Posturi trafo saturate** local; lipsă **redundanță** pe ramuri; traversări utilitare pe proprietăți fără **servituți** intabulate.

- Iluminat **heterogen** (sodiu + LED), niveluri neuniforme; **lipsă telegestiune** și accent pe treceri pietonale/școli.
- **Gaze naturale.**
 - **Inexistența** rețelei pentru majoritatea gospodăriilor → presiune pe biomasa lemnoasă/ GPL; impact asupra calității aerului și a confortului.
 - Lipsă **proiecte mature** pentru extinderi etapizate.
- **Telecomunicații.**
 - **Cabluri aeriene joase**, expuse la vânt/îngheț; întreruperi la furtuni; **intruziune vizuală** pe axele centrale.
 - **Last-mile** inegal; lipsă tubulatură multi-duct în coridoare comune.
- **Deșeuri.**
 - **Platforme neamenajate** (nebetonate/neacoperite), scurgeri de levigat; **selectare** deficitară în sate mici.
 - Lipsă puncte dedicate pentru **deșeurile inerte/voluminoase**; apar depozitări accidentale.

Analiza factorilor interesați

Concluzii

- **Cartografiere clară a actorilor-cheie.** Primăria/Consiliul Local, CJ Vaslui, operatori utilități (apă–canal, energie, telecom), ABA Prut–Bârlad, APM, ISU/DSP/DSPV, DRDP/DJ, ocoale silvice, mediul de afaceri local (agro, ateliere), instituții școlare/culturale și comunitatea (inclusiv fermieri și persoane vârstnice) au roluri bine definite în ciclul de planificare–avizare–implementare.
- **Interese convergente pe priorități de bază.** Există acord larg pentru: modernizarea rețelelor (apă, canal separativ, pluvial), siguranță rutieră în zonele școlare, rezolvarea punctelor cu bălțiri/toreanți, întreținerea drumurilor comunale și standardizarea profilurilor stradale.
- **Apetit pentru proiecte etapizate.** Actorii acceptă fazarea investițiilor (închiderea inelelor de apă, extinderi canalizare, bazine de retenție, iluminat LED cu telegestiune) în funcție de densitățile intravilane și de „punctele fierbinți”.
- **Suport pentru infrastructură verde–albastră.** Integrarea benzilor tampon riverane, a perdelelor forestiere și a rigolelor înierbate este percepută ca soluție cu cost/beneficiu bun, inclusiv pentru confort climatic local.
- **Predictibilitate urbanistică apreciată.** Mediul privat susține reguli RLU clare (aliniere, retrageri, profiluri tip, zone de risc) și proceduri de avizare transparente, care reduc incertitudinea la investiții.
- **Parteneriat instituțional funcțional la proiecte mari.** Pentru lucrări pe DJ/DN sau în albie există disponibilitate de cofinanțare/parteneriat (UAT–CJ–ABA–operatori), cu condiția documentațiilor complete și a coordonării din timp.

- **Participare publică utilă când e timpurie.** Atelierele/consultările înainte de deciziile de trasare au generat acceptanță mai bună (ex. rute tehnologice pentru trafic greu, stații transport public standardizate).

Disfuncționalități

- **Fragmentare decizională și suprapuneri de competențe.** Intersecții între avize (apă–mediu–drumuri) și calupuri documentare diferite duc la timpi mari de obținere a avizelor și la sincope în calendarul proiectelor.
- **Date tehnice neomogene.** Lipsa as-built/GIS complet pe utilități, inventare vechi ale domeniului public și servituți neintabulate îngreunează proiectarea, exproprierile și intervențiile de urgență.
- **Nealinie între urbanism și proprietate.** Lotizări istorice înguste, parcele „înfundate”, drumuri folosite public dar neintabulate, garduri opace pe culoare torențiale → conflicte la implementarea profilurilor tip și a scurgerii pluviale.
- **Capacitate administrativă limitată la operare/întreținere.** Bugete mici pentru întreținerea șanțurilor, decolmatare periodică, marcaje rutiere și spații verzi; intervenții reactive în loc de preventive.
- **Rezistență punctuală la schimbare.** NIMBY pentru amplasări de utilități (bazine, stații pompare, eco-insule), reconfigurări de intersecții, garduri permeabile la luncă și impunerea benzilor tampon riverane.
- **Comunicații publice inegale.** Informare tardivă despre restricții în zone de risc (alunecări/inundabile) sau despre separativul menajer–pluvial → neconformități (puțuri absorbante, deversări în șanțuri).
- **Coordonare deficitară între operatori pe șantier.** Refaceri neconforme ale carosabilului după săpături, lipsa coridoarelor tehnice comune (multi-duct) și programări necorelate ale lucrărilor.
- **Presiuni sezoniere ale traficului greu.** Acces agricol și aprovizionare pe străzi înguste fără ierarhizare și ferestre orare → uzură accelerată, praf, conflicte cu pietonii.
- **Condiționări de mediu insuficient internalizate.** Control redus al arderilor de resturi vegetale, depuneri accidentale de inerte, întreținere deficitară a perdelelor verzi și a benzilor tampon.

Evoluția activităților economice

Concluzii

- **Structură economică rural-agrară**, cu pondere dominantă a agriculturii (cereale, oleaginoase), completată de pomicultură/viticultură locală, zootehnie de mici dimensiuni și **micro-servicii** (comerț, reparații, construcții).
- **Diversificare lentă**, dar vizibilă: apar ateliere, servicii la domiciliu, mici spații de depozitare și prelucrare primară (sortare/ambalare), plus activități conexe construcțiilor.

- **Pendulare zilnică** spre Vaslui/Bârlad pentru servicii și locuri de muncă; DN 24/E581 rămâne coridorul de acces la piețe și aprovizionare.
- **Resurse locale** utile economiei: teren agricol, fond forestier/perdele cu rol de protecție, potențial pentru **agro-procesare ușoară** (lapte, fructe, legume), servicii agricole și **depozitare la rece**.
- **Capacitate antreprenorială** prezentă la scară mică; interes pentru **fonduri nerambursabile** și echipamente de eficiență (irigații punctuale, panouri fotovoltaice pentru ferme).
- **Turism rural de oportunitate** (peisaj colinar, lunci, trasee ușoare) – potențial de agrement local și economie de weekend, integrabil cu evenimente culturale.
- **Digitalizarea** îmbunătățește accesul la clienți (comandă online, livrare locală) acolo unde există fibră/semnal bun, dar **last-mile** rămâne inegal.
- **Tendință de formalizare** a unor activități casnice (micro-producție, servicii), dacă RLU oferă reguli clare pentru activități compatibile cu locuirea.

Disfuncționalități

- **Structurale și demografice**
 - **Îmbătrânirea populației**, exodul tinerilor, **deficit de forță de muncă** calificată sezonier.
 - **Fragmentarea proprietății** (parcelar fin), colaborare slabă între producători → **putere redusă de negociere** și dificultăți la mecanizare/irigații.
- **Infrastructură și logistică**
 - **Inexistență sau acoperire fragmentară** la gaze naturale; costuri ridicate cu energia → competitivitate scăzută la procesare.
 - **Drumuri locale** cu platforme înguste și **profil neuniform** (trotuare/șanțuri lipsă) → logistică greoaie, praf, uzuri.
 - **Lipsă depozitare** (inclusiv **lanț de frig**) și **centre de colectare**; pierderi post-recoltare și vânzări la poarta fermei.
 - **Telecom last-mile** inegal; întreruperi la intemperii pentru cabluri aeriene; **fără coridoare tehnice** comune (multi-duct).
- **Mediu și climă**
 - **Secete pedologice** și ploi torențiale mai frecvente → volatilitatea producției; **irigații insuficiente**; eroziune pe pante.
 - Practici neconforme (arderi de resturi, scurgeri în șanțuri) deteriorând **calitatea aerului/apei** și imaginea locală.

Evoluția socio-demografică

Concluzii

- **Tendință de scădere demografică** pe termen lung (specific ruralului vasluian), cu **îmbătrânirea populației** și contracția cohortelor tinere (post-1990).

- **Populație de referință (RPL 2021, aprox.) ~2.480 loc.** → **densitate brută** ~33,7 loc/km² (UAT 7.360,52 ha) și **densitate netă intravilană** ~415 loc/km² (intravilan ~596,7 ha).
- **Structură gospodării:** medie de persoane/locuință în scădere; crește ponderea gospodăriilor de vârstnici și a locuințelor folosite sezonier (migrație externă).
- **Mobilitate zilnică** (navetă) către Vaslui/Bârlad pentru servicii, educație și locuri de muncă; dependență de DN 24/E581.
- **Efective școlare** în ușoară diminuare; menținerea rețelei educaționale prin transport școlar și organizare în micro-campus la reședință.
- **Piață a muncii** dominată de agricultură și servicii locale, cu **deficit sezonier de forță de muncă** și interes punctual pentru reconversie/antreprenoriat mic.
- **Stoc locativ** preponderent individual, cu fronturi istorice și lotizări post-1990; cerere nouă difuză, dar **potențial de compactare** în vetre (completarea fronturilor).
- **Acces la servicii** de bază acceptabil la reședință; în satele periferice accesul depinde de calitatea tramei și a transportului public.
- **Conectivitate digitală** în creștere pe axele principale, facilitând telemunca/servicii la domiciliu acolo unde există fibră/semnal bun.

Disfuncționalități

- **Declin și îmbătrânire demografică** → presiune pe serviciile sociale, reducerea masei critice pentru activități economice/școlare.
- **Dependență de navetă și costuri de acces** (timp/bani) la servicii superioare; vulnerabilitate în lipsa curselor regulate și a stațiilor amenajate.
- **Dezechilibre intra-comunale:** sate periferice cu populație rară → **subutilizare** a unor dotări și **suprasolicitare** punctuală în reședință.
- **Locuințe neocupate/ocupație sezonieră** în creștere, fronturi discontinue, **parcele înguste** și „în fund de sac” care complică dotarea cu utilități și accesul serviciilor de urgență.
- **Infrastructură pietonală/velo insuficientă** pentru grupuri vulnerabile (elevi/vârstnici), cu impact asupra participării la educație și asupra sănătății.
- **Deficite de date operaționale** (adresare neuniformă, GIS populație pe celule 100×100 m lipsă) → dificultăți în planificarea serviciilor (colectare deșeuri, intervenții SVSU, transport școlar).
- **Migrație externă** persistentă → goluri de competențe și **îmbătrânirea forței de muncă** în sectoarele locale.
- **Calitatea mediului construit** inegală (trotuare/șanțuri, iluminat, spații verzi) în zonele cu densitate intravilană mai mare, afectând confortul și atractivitatea rezidențială.

Impactul schimbărilor climatice

Concluzii

- **Intensificarea extremelor:** valuri de căldură mai frecvente, **secete pedologice** prelungite și **ploi convective** scurte, cu debite de vârf pe văile locale → creștere a riscurilor de băltire/viitură rapidă și eroziune.

- **Hidrologie variabilă:** scădere a debitelor de bază, **freatic oscilant** (foarte superficial în lunci după ploi, coborât în perioadele secetoase); fenomen de „**first flush**” cu încărcări de sedimente/nutrienți.
- **Versanți vulnerabili:** pe pante 5–15% (local >20%), alternanța îmbibare–uscare reduce rezistența la forfecare → **crește susceptibilitatea la alunecări/ogase** în lipsa vegetației și a drenajelor.
- **Infrastructuri sub stres:** carosabilele suferă la **îngheț–dezgheț**, colmatare a șanțurilor/podețelor și **subdimensionare** a scurgerilor; cresc costurile de întreținere.
- **Clădiri și spații publice:** **disconfort termic** estival (necesar de umbră/ventilare), solicitări la vânt/ploi torențiale (învelitori, tinichigerie), necesar de **gestionare la sursă** a pluvialelor.
- **Servicii publice & sănătate:** presiune pe **apa potabilă** (consum de vârf, risc nitrați în perioade secetoase), pe **SVSU** (incendii vegetație, episoade de viscol/polei) și pe comunitățile vulnerabile (vârstnici/elevi).
- **Ecosisteme:** fragmentarea coridoarelor verzi-albastre reduce **reziliența polenizatorilor**; **perdelele forestiere** și benzile riverane devin cheie pentru microclimat și controlul eroziunii.

Disfuncționalități

- **Scurgere necontrolată:** șanțuri **discontinue/colmătate**, **podețe subdimensionate**, garduri **opace** în culoarele de scurgere; **lipsă bazine de retenție** în punctele joase.
- **Rețele edilitare:** amestec **menajer–pluvial** în unele sectoare, **puțuri absorbante** pentru menajer și descărcări în șanțuri → poluare + refulări la ploi.
- **Străzi fără profil tip:** trotuare lipsă, acostamente instabile, rigole neprotejate; **refaceri neconforme** după săpături.
- **Versanți neprotejați:** lipsă **perdele forestiere** și lucrări anti-erozionale; lucrări agricole **pe direcție de pantă**, ravene active.
- **Date & management:** **fără registru GIS** al punctelor vulnerabile (băltiri, ogase, „puncte negre”), **monitorizare** meteorhidrologică locală minimă; întreținere **reactivă**, nu preventivă.
- **Capacitate instituțională:** bugete mici pentru decolmatare/rigole, **echipamente SVSU** limitate; **calendar necorelat** al lucrărilor între operatori.
- **Conștientizare redusă:** arderi de resturi, depozitări inerte în luncă, **amenajări de front impermeabile** (platforme, garduri pline) ce cresc scurgerea de suprafață.

PARTEA A II-A - STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

1. Principalele caracteristici ale teritoriului studiat. Competențe distinctive

Relații în teritoriu

Comuna Costești este integrată în rețeaua colinară a Podișului Moldovei și se conectează funcțional la axa regională DN 24/E581 (coridorul Vaslui–Bârlad–frontiera), ceea ce îi asigură accesul la piețe, servicii și infrastructuri supralocale. La scara județeană, relațiile sunt susținute de drumurile DJ (în special DJ 245E și DJ 245L), iar la scara locală de rețeaua comunală DC (DC 29, DC 31, DC 31B) care distribuie fluxurile între vetre și terenurile agricole.

Relațiile cu polii urbani se manifestă prin navetă zilnică pentru educație, sănătate și locuri de muncă, cu dependență de serviciile și instituțiile din Vaslui și Bârlad. Fluxurile economice principale sunt agricole (materie primă și servicii conexe), cu aprovizionare și distribuție pe coridorul DN 24/E581 și pe DJ-uri, plus micro-servicii locale (comerț, reparații, construcții) care deservește comunele vecine.

La nivel intercomunal, Costești formează un micro-sistem rural cu UAT-urile limitrofe, partajând rețele de drumuri, trasee de transport public și resurse naturale (cursuri de apă, terenuri agricole, lizieră forestieră). Relațiile de colaborare sunt necesare pentru întreținerea șanțurilor și a podețelor pe sectoare de graniță, pentru managementul deșeurilor (platforme/eco-insule zonale) și pentru proiecte de interes comun (drumuri, poduri, puncte de colectare produse agricole).

Din punct de vedere hidrografic, comuna se află în bazinul Bârlad, iar văile locale (Ghilahoi, Chițcani, Pârvești, Puntîșeni) funcționează ca **coridoare verzi-albastre** ce leagă lunci, pajiști și margini de lizieră. Ele susțin atât conectivitatea ecologică regională (polenizatori, avifaună), cât și scurgerea pluvială către emisar, impunând coordonare intercomunală pentru secțiuni hidraulice și regularizări ușoare în aval/amonte.

Relațiile tehnico-edilitare includ alimentarea electrică pe medie tensiune (20 kV) cu posturi de transformare locale, trasee telecom (fibră pe axele principale, last-mile variabil) și, unde există, subtraversări și coridoare comune de utilități. Pe termen mediu, extinderile de apă–canal și punctele de epurare/retentie trebuie făcute în acord cu ierarhia drumurilor și cu densitățile intravilane, pentru a asigura continuitatea serviciilor la nivel intercomunal.

Din perspectiva mobilității cotidiene, rețeaua rutieră suportă trafic sezonier greu (campanii agricole), ceea ce reclamă rute tehnologice ierarhizate, ferestre orare în zone sensibile și intersecții reconfigurate la ieșirile spre DJ/DN. Transportul public județean este esențial pentru accesul grupurilor vulnerabile; stațiile standardizate (refugiu, iluminat, alveolă) devin puncte de legătură între satele comunei și centrele urbane.

La nivel de dezvoltare teritorială, Costești are un rol de **pol rural** pentru servicii de bază (administrativ, educație primară, sănătate primară), cu potențial de completare prin spații de piață agroalimentară și mici facilități de depozitare/procesare primară, în sprijinul lanțurilor scurte de aprovizionare din arealul agricol învecinat.

Elemente demografice și sociale

Comuna Costești are profil demografic specific mediului rural colinar din sudul județului Vaslui: populație redusă și dispersată pe vetre liniar-teritoriale, cu tendință de scădere pe termen lung și îmbătrânire accentuată. Densitatea brută a UAT-ului este scăzută, în timp ce în intravilan densitatea este semnificativ mai mare prin concentrarea locuirii în vetrele istorice. Migrația externă și naveta zilnică către Vaslui/Bârlad modelează atât dinamica familiilor, cât și utilizarea dotărilor publice.

Structura pe vârste este dezechilibrată în favoarea grupelor 50+ ani; cohortele 0–14 și 15–24 ani sunt mai mici decât media urbană, iar nucleeele familiale prezintă frecvent gospodării de vârstnici sau familii cu adulți activi plecați sezonier. Dimensiunea medie a gospodăriei este în scădere; există un stoc de locuințe ocupate sezonier sau intermitent, cu impact asupra cererii pentru servicii locale și asupra întreținerii rețelelor.

Educația este asigurată prin grădiniță și învățământ primar/gimnazial în satul de reședință, cu transport școlar pentru satele componente. Efectivele școlare sunt stabile spre ușor descrescătoare; se menține accesul la ciclurile superioare în centrele urbane. Infrastructura școlară funcționează ca pol comunitar (curți/terenuri multifuncționale), necesitând rute pietonale sigure, treceri suprainălțate și iluminat adecvat.

Sănătatea publică este acoperită de medicina de familie și punct farmaceutic (acolo unde există), cu trimitere către Vaslui/Bârlad pentru servicii de specialitate și urgențe. Populația vârstnică reclamă proximitate și accesibilitate: rampe, staționare pentru ambulanță, trotuare continue, bănci la 200–300 m, precum și o rețea de informare/consiliere socială (asistenți comunitari, programe de prevenție).

Piața muncii este dominată de agricultură, servicii locale și ocupații independente în construcții/transport, cu pendulare zilnică pentru o parte din populație. Oferta locală de locuri de muncă non-agricole este restrânsă; activitățile compatibile cu locuirea (ateliere, servicii la domiciliu, e-commerce de proximitate) câștigă teren acolo unde există conexiuni digitale solide.

Coagularea socială se face în jurul centrului civic (primărie, cămin cultural, biserică) și al evenimentelor locale; capitalul social este ridicat, dar dispersia așezărilor și migrația reduc participarea constantă. Spațiile publice (alei, piețete, terenuri sportive) sunt esențiale pentru viața comunitară și pentru programe intergeneraționale.

Accesibilitatea la servicii depinde de calitatea tramei și a transportului public județean: stații standardizate, trasee pietonale „ultima sută de metri” și profiluri stradale cu trotuare/șanțuri influențează direct participarea școlară, accesul vârstnicilor la sănătate și calitatea vieții.

Potențial economic

Comuna Costești are un potențial economic predominant agro-rural, susținut de suprafețele agricole compacte, accesul relativ facil la coridorul DN 24/E581 (piețe Vaslui–Bârlad) și prezența unor micro-întreprinderi în comerț, reparații, construcții și servicii. Structura productivă este axată pe culturi de câmp (cereale, oleaginoase), pajiști și livezi, cu posibilitate de **agro-procesare ușoară** (sortare/ambalare, produse din lapte/fructe/legume) și **lanț de frig** de capacitate mică–medie la marginea vetrelor. Fondul forestier/perdelele oferă resurse pentru lemn de foc și rol antierozional, cu oportunitate pentru **perdele de protecție** pe direcțiile vânturilor și ale scurgerilor.

Poziționarea pe axele DJ/DC, conectate cu DN 24/E581, permite dezvoltarea unor **micro-platforme logistice** și spații de depozitare la standarde minime (acces camioane, platforme rezistente, drenaj, desprafuire), potrivite pentru colectarea producției locale și distribuția de proximitate. În interiorul vetrelor, **activitățile compatibile cu locuirea** (ateliere, servicii, e-commerce local) pot crește ocuparea și veniturile gospodăriilor, dacă sunt clar reglementate (program, fluxuri, parcare, impact redus).

Resursele naturale (luncile văilor, peisajul colinar, liziera) creează o bază pentru **agrement de proximitate și turism rural** (trasee pietonale/velo, evenimente locale), cu cheltuieli reduse și efecte colaterale pozitive asupra comerțului și serviciilor. **Digitalizarea** (fibră pe axele principale) oferă premise pentru servicii la domiciliu, telemuncă punctuală și comercializare online a produselor locale, cu condiția îmbunătățirii last-mile și a stabilității rețelelor.

Energetic, acoperișurile clădirilor economice și spațiile tehnice oferă potențial pentru **fotovoltaic** la scară mică-medie (autoconsum), reducând costurile de operare și vulnerabilitatea la fluctuații. În agricultură, investiții în **irigații locale**, bazine de retenție/recirculare a pluvialelor și tehnologizare (utilaje partajate, servicii agricole) pot stabiliza producția în condițiile schimbărilor climatice.

Capitalul uman este orientat spre agricultură și servicii, cu **deficit sezonier de forță de muncă** și migrație externă; formarea scurtă (competențe digitale, siguranță la lucru, mentenanță utilaje, HACCP de bază) poate ridica productivitatea. Cooperarea (cooperative/ADI) poate agrega oferta și susține **lanțuri scurte** (piață locală, puncte de colectare), plus branding local.

Dotări publice

Spații verzi și spații publice pietonale.

Denumire amplasament	Suprafață (mp)
Școala generală I-IV	5.414
Școala generală nouă și grădinița	5.625
Dispensar și Cămin Cultural	1.331
Biblioteca	8.54
Primăria nouă, Primăria veche, monument	1.594
Biserică cimitir	8.540
Piață	2.071
Teren sport	6.295
Stație pompare	1.275
Biserică cimitir	6.156
Ciușmea râpă	3.678
Școală veche	1.016
Școală nouă	1.384
Man. Pârvești	8.289
Școală	3.494
Biserică	2.162
Școală	3.793
Spațiu verde	4.985

Grădiniță	1.917
Lac, teren sport	10.030
Școală, biserică	4.686
Biserică	3.347
Școală, grădiniță	6.114
Teren sport	6.550
TOTAL	100.600

- 31,33 mp. spațiu verde/locuitor

Patrimoniu construit protejat

Patrimoniul construit este format în cea mai mare parte din case dezvoltate pe parter.

Condiții geotehnice. Caracteristicile hidrotehnice

Teritoriul administrativ al comunei Costești se înscrie în zona colinară a Podișului Bârladului, cu un relief de **interfluvii netede și versanți ușor fragmentați**, unde procesele morfogenetice actuale (eroziune, torențialitate locală) se mențin active în lipsa lucrărilor de întreținere vegetală.

Structura geologică de suprafață este formată din depozite neogene și cuaternare – alternanțe de **argile, nisipuri și marne**, local cu intercalații de gresii și pietrișuri. Stratele au grosimi variabile și determină o **textură geotehnică eterogenă**, cu comportare diferită la umezire și la încărcări.

Din punct de vedere geotehnic, terenurile de fundare se încadrează în **Categoria Geotehnică 2** (risc moderat), cu caracteristici mecanice medii, corespunzătoare pentru fundări directe la adâncimi uzuale de 1,0–1,2 m, în funcție de stratul portant și de nivelul apei freatică. În zonele cu argile plastice și freatic ridicat sunt necesare **măsuri de drenaj perimetral** și protecție la îngheț–dezgheț. Pe pantele >10% sau la contactul versant–luncă pot apărea **microalunecări de suprafață**, favorizate de îmbibarea sezonieră și de descărcarea necontrolată a pluvialelor.

Adâncimea de îngheț este de **0,90–1,00 m**, conform STAS 6054/77; adâncimea de fundare minimă recomandată pentru construcții ușoare este $\geq 1,20$ m. Solurile au **permeabilitate redusă spre medie** ($k \approx 10^{-5}$ – 10^{-6} m/s) și **tasări moderate**, ceea ce impune lucrări de compactare controlată la terasamente și la umpluturi.

Condițiile hidrogeologice reflectă prezența unui acvifer freatic liber, cu **niveluri variabile între –1,5 m și –10 m**, controlate de morfologie și de pluviozitate. În lunci și în microdepresiuni nivelul freatic urcă până la 1,5–2,0 m de la suprafață, iar pe interfluvii se adâncește la peste 7–10 m, uneori până la 15–20 m. Sunt frecvente **izvoarele de coastă** la baza pachetelor nisipo-argiloase, care pot induce instabilități locale.

Caracteristicile hidrotehnice ale teritoriului sunt determinate de rețeaua de văi (Ghilahoi, Chițcani, Pârvești, Puntîșeni → Bârlad), cu regim torențial și **debituri de vârf ridicate** în perioade scurte. Albia minoră este îngustă și meandrată, iar albia majoră se extinde în lunci joase, cu microdepresiuni susceptibile la băltire. Debitele maxime de calcul (Q1%) rezultă din hărțile oficiale de hazard ANAR/ABA

Prut-Bârlad; pentru proiectare locală se recomandă folosirea valorilor aferente **perioadelor de revenire 1–5% (Q1–Q5%)** și verificarea capacității secțiunilor la podețe și șanțuri.

Din punct de vedere al **apelor pluviale**, scurgerea este de tip rapid, specific pantelor scurte și suprafețelor impermeabile din vetre; rigolele și șanțurile trebuie dimensionate pentru **intensități de calcul de 80–100 l/s·ha**, cu evacuare în bazine de liniștire și retenție off-line.

Stabilitatea generală a terenului este bună la scară comunală, cu risc geotehnic redus spre moderat; totuși, în zonele de ruptură de pantă și la contactul versant–luncă se impun lucrări preventive: **drenaje, taluzări controlate, perdele vegetale și interdicția puțurilor absorbante.**

Condițiile seismice sunt specifice zonei Vrancea (acelerație de proiectare $a_g = 0,24 g$; $T_c = 0,70 s$), ceea ce impune verificarea la stabilitate și la interacțiunea teren–structură pentru clădirile publice și construcțiile noi.

Rezumat orientativ al condițiilor geotehnice locale:

- Structuri stratigrafice: argile, nisipuri, marne;
- Categoria geotehnică: 2 (risc moderat);
- Nivel freatic: 1,5–10 m (variabil);
- Adâncime de îngheț: 0,9–1,0 m;
- Permeabilitate: redusă–medie;
- Risc local: eroziune torențială, microalunecări, băltiri;
- Măsuri recomandate: drenaj, stabilizări vegetale, garduri permeabile, rigole dimensionate, studii geotehnice detaliate pentru construcții.

Protecția mediului

2. Analiza S.W.O.T.

Demografia și forța de muncă	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • populația comunei Costești este de 2.782 locuitori; • 62,69% din populația comunei este activă (cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani); • scăderea numărului de șomeri în ultimii 6 ani; • ospitalitatea recunoscută a locuitorilor; • locuitorii sunt activi în căutarea unui loc de muncă; 	<ul style="list-style-type: none"> • adaptare mai lentă a populației mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special; • densitatea populație mică (37,80 locuitori/ km²); • reducerea numerică a populației stabile; • spor natural negativ; • migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate, mai cu seamă a celor cu pregătire

<ul style="list-style-type: none"> • rata infracționalității scăzută (coeficient de criminalitate 16,04%); • ponderea relativ scăzută a pensionarilor și a persoanelor peste 65 ani (22,00%); • existența la nivel local a Postului de Poliție ce asigură ordinea și siguranța publică (la nivel local există 2 agenți de poliție). 	<p>profesională înaltă;</p> <ul style="list-style-type: none"> • capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor comunei.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • distanța mică față de municipiul Vaslui, crește oportunitățile oferite pe piața muncii pentru locuitorii comunei; • atragerea de programe cu finanțare europeană pentru stimularea ocupării forței de muncă; • existența unor reglementări ce acordă facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți etc.; • organizarea de cursuri de formare și reconversie profesională în comună; • accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea profesională a persoanelor active din comună; • creșterea nivelului de pregătire profesională a forței de muncă. 	<ul style="list-style-type: none"> • scăderea numărului persoanelor calificate, prin ieșirea acestora din viața activă; • subfinanțarea sistemului de învățământ și astfel scăderea actului educațional va determina scăderea numărului de persoane cu studii medii și superioare; • creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu; • migrarea forței de muncă; • amplificarea pregătirii teoretice a forței de muncă în detrimentul aspectelor aplicative; • creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă.
Agricultură și dezvoltare rurală	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • existența condițiilor și tradiției pentru dezvoltarea activităților agricole și zootehnice; • existența forței de muncă calificată în agricultură; 	<ul style="list-style-type: none"> • fragmentarea suprafețelor agricole ce conduce la practicarea unei agriculturi tradiționale slab competitive economic; • desființarea marilor unități productive și de cercetare de tip agricol, de unde rezultă

<ul style="list-style-type: none"> • teren arabil în suprafață totală de 4.338 ha (58,94%); • pășuni în suprafață de 924 ha (12,56%); • vii în suprafață de 64 ha (0,87%); • livezi în suprafață de 4 ha (0,05%); • posibilitatea obținerii în gospodării a produselor naturale, ce pot fi comercializate; astfel populația își poate suplimenta veniturile; • facilități legislative privind arendarea suprafețelor agricole; • existența cadrului legislativ pentru întemeierea și dezvoltarea exploatărilor agricole, respectiv a fermelor zootehnice; • prezența fondurilor europene ce pot fi absorbite în vederea impulsivării afacerilor în agricultură; 	<p>productivitatea relativ scăzută a muncii în agricultură;</p> <ul style="list-style-type: none"> • existența unor suprafețe cu destinație agricolă necultivate; • gradul de asociere al fermierilor este scăzut; • dezechilibru în ceea ce privește structura pe categorii de culturi și de folosință a terenurilor; • menținerea unor practici învechite și slab productive de cultură a plantelor și creștere a animalelor; cultivarea legumelor se face în cea mai mare parte doar pentru consumul propriu; • investiții insuficiente în agricultură; • inexistența instalațiilor moderne de irigare; • lipsa unui sistem centralizat de desfacere al produselor agricole; • temerile producătorilor în ceea ce privește piața de desfacere a produselor agroalimentare din gospodărie; • utilaje agricole insuficiente pentru efectuarea la timp a lucrărilor agricole; • îmbătrânirea forței de muncă în agricultură; • lipsa resurselor materiale care să faciliteze angajarea specialiștilor în agricultură în domeniul rural în stadiul actual (slaba eficiență economică a exploatărilor agricole nu permite angajarea în totalitate a specialiștilor existenți).
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • condiții favorabile de obținere a produselor ecologice, ce pot fi exportate în condiții deosebit de avantajoase; • facilități legislative privind arendarea 	<ul style="list-style-type: none"> • numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piața Uniunii Europene; • piață de desfacere mică pentru produsele agroalimentare din gospodării la nivel județean și

<p>suprafețelor agricole;</p> <ul style="list-style-type: none"> • posibilitatea înființării unor ferme zootehnice; • accesarea fondurilor europene pentru finanțarea agriculturii; • existența cadrului legislativ pentru întemeierea și dezvoltarea exploatărilor agricole; • sprijinul oferit de Oficiul Județean pentru Consultanță Agricolă din județul Vaslui cu privire la accesarea fondurilor europene; • dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol; • existența Planului Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală. 	<p>regional;</p> <ul style="list-style-type: none"> • absența unui cadru legal pentru protejarea producției agricole interne; • cadrul legislativ instabil ce poate conduce la descurajarea producătorilor; • frecvența ridicată a perioadelor secetoase în agricultură; • parcul de utilaje agricole mic determină imposibilitatea încadrării în perioadele optime de executare a lucrărilor; • degradarea solurilor; • slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene.
---	---

Infrastructură și mediu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • distanța de 26 km față de municipiul Vaslui; • centre urbane importante apropiate: Vaslui (26 km), Bârlad (37 km), Iași (91 km); • existența rețelei de electricitate ce acoperă în proporție de 100% teritoriul comunei; • rețeaua de iluminat public este bine dezvoltată și acoperă principalele puncte din comună; • existența rețelei de comunicare (telefonie fixă și mobilă); • implementarea la nivel local a sistemului de management al deșeurilor solide (dezvoltat la nivel județean); 	<ul style="list-style-type: none"> • comuna are un număr mare de sate componente: Costești, Chițcani, Puntîșeni, Pârvești, Dinga și Rădești; • drumurile județene și comunale ce tranzitează comuna Costești sunt modernizate parțial; • unele sectoare din drumurile comunei sunt în stare proastă de întreținere și nu corespund nici din punct de vedere al îmbrăcăminții și nici al caracteristicilor în profil transversal și a asigurării vizibilității; • intersecțiile străzilor principale atât cu DN, DJ sau DC, cât și a drumurilor secundare cu străzile principale sunt aproape în totalitate necorespunzătoare;

<ul style="list-style-type: none"> • existența la nivel local a unui sistem organizat de transport în comun și a stațiilor transport special amenajate; • desfășurarea la nivel local a unor campanii de educare a populației cu privire la protecția mediului; • la nivel local platformele de gunoi sunt închise; • la nivel local există un punct de lucru/o filială a ADIV (Asociația pentru Dezvoltare Intercomunitară Vaslui) cu atribuții în zona serviciilor de salubritate; • rețea de alimentare cu apă potabilă funcțională (65% din totalul locuințelor dispun de sisteme de alimentare cu apă); 	<ul style="list-style-type: none"> • traficul eterogen (tractoare, căruțe, bicicliști, automobiliști și pietoni) care poate genera accidente rutiere, în special pe timp de noapte; • străzi înguste ce necesită lărgire; • sistem deficitar de marcare stradală; • poduri ce necesită amenajări specifice și reabilitări; • străzile, necesită îmbrăcăminte definitivă pe măcar 50 m în adâncime la intersecțiile cu drumurile principale, deoarece acestea se încarcă cu noroi, periclitând siguranța circulației; • anumite sectoare de drum sunt neadaptate la clasa tehnică a drumurilor și la viteza de circulație; • străzile principale au șanțuri laterale pentru evacuarea apelor pluviale, unele dintre acestea neîntreținute sau din pământ, ducând la deficiențe în funcționare; • lipsa infrastructurii adecvate pentru biciclete ca mijloace alternative pentru creșterea mobilității și a transportului; • marea majoritate a străzilor din intravilan nu au trotuare și nu au locuri de parcare amenajate, parcare realizându-se pe carosabil; • lipsa rețelei de canalizare și a unei stații de epurare moderne (100% din totalul locuințelor beneficiază de instalații de canalizare în locuințe); • lipsa unui sistem centralizat de alimentare cu gaze naturale (100% din totalul locuințelor au instalații proprii de termoficare);
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • poluarea apelor de suprafață și subterane întrucât există infiltrări necontrolate; • depozitarea necontrolată a deșeurilor în locuri neamenajate; • inexistența unui punct de colectare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice; • inexistența unei camere frigorifice destinate depozitării temporare a cadavrelor animaliere; • lipsa preocupărilor privind compostarea deșeurilor biodegradabile.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • existența fondurilor externe destinate pentru modernizarea drumurilor comunale și sătești; • existența fondurilor externe rambursabile și nerambursabile ce vizează sprijinirea dezvoltării infrastructurii locale; • existența la nivel județean a unui Sistem integrat de management al deșeurilor solide; • modernizarea drumurilor comunale; • extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă; • realizarea rețelei de canalizare și a stației de epurare și tratarea apelor reziduale; • realizarea rețelei de gaz metan. 	<ul style="list-style-type: none"> • resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și cofinanțarea proiectelor prin fonduri europene; • cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fondurile Structurale pentru proiecte de infrastructură și mediu; • atitudinea de indiferență a populației și a agenților economici față de mediul înconjurător și conservarea acestuia; • lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse; • lipsa informației în legătură cu programele de finanțare europeană.
Economie și turism	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE

<ul style="list-style-type: none"> • existența tradiției locale în creșterea animalelor; • existența unor întreprinzători locali ce oferă locuri de muncă pentru populația locală; • potential existent pentru obținerea de produse ecologice; • suportul administrației locale oferit noilor investitori; • existența în comună a agenților economici în domenii ca: agricultură, industrie, servicii și comerț; • existența și păstrarea tradițiilor locale; • existența unui cadru natural cu potențial turistic (pentru agroturism și turismul de agrement, respectiv turismul cultural); • existența bisericilor ortodoxe ce promovează tradițiile locale; • existența monumentelor istorice de interes local. 	<ul style="list-style-type: none"> • resurse financiare la nivel local insuficiente pentru susținerea/promovarea unor investiții; • slaba diversificare a societăților în domeniile industriei ușoare și alimentației; • infrastructura de susținere a mediului de afaceri local este deficitară; • absența implementării sistemului de calitate în cadrul proceselor de producție și a produselor; • lipsa centrelor de colectare și prelucrare a produselor agricole; • mediul de afaceri slab reprezentat la nivel local; • infrastructura structurilor de alimentație publică și de primire turistică slab dezvoltată; • lipsa inițiativelor în domeniul agroturistic la nivel local; • lipsa structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • existența structurilor ce oferă sprijin agenților economici și a producătorilor agricoli în vederea accesării fondurilor europene utilizate pentru dezvoltarea capacităților de producție; • creșterea capacității antreprenoriale; • atragerea de noi investitori în comună prin facilitățile pe care administrația locală le pune la dispoziție; 	<ul style="list-style-type: none"> • instabilitatea legislativă; • interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită infrastructurii fizice și sociale neadecvate, raportat la potențialul comunei; • lipsa de receptivitate și flexibilitate a populației locale la cerințele pieței care determină decalaje economice mari, greu de recuperat; • oferte de creditare greu accesibile (garanții

<ul style="list-style-type: none"> oportunități de finanțare ale Uniunii Europene; posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural; existența programelor guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM; existența fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea infrastructurii turistice din mediul rural; existența fondurilor guvernamentale acordate pentru reabilitarea lăcașelor de cult; existența unui program de dezvoltare a turismului la nivel județean și regional; încurajarea la nivel județean și regional a unor noi forme de turism (religios, rural, ecologic); îmbunătățirea condițiilor infrastructurii fizice și de utilități la nivel local, județean și regional; amenajarea și promovarea târgurilor sătești. 	<p>mari);</p> <ul style="list-style-type: none"> rata ridicată a dobânzii la credite; creșterea ratei inflației și a ratei de schimb valutar; reinstalarea unei stări de criză economică la nivel global; creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă; nepromovarea suficientă a zonei pentru atragerea turiștilor; migrarea turistică către alte regiuni. sistemul foarte greoi și birocratic în ceea ce privește obținerea de certificate pentru produsele ecologice și bio; lipsa interesului oamenilor de afaceri pentru investiții în energiile regenerabile.
Educație, cultură și culte	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> existența infrastructurii educaționale (unități educaționale din categoria: grădinițe și școli); existența în comună a șase biserici și cinci prăznicare; existența și implementarea unui 	<ul style="list-style-type: none"> populația școlarizată în învățământul gimnazial în scădere din cauza migrației elevilor în învățământul gimnazial din municipiul Vaslui sau abandonarea școlii; lipsa supravegherii video în două dintre unitățile educaționale locale;

<p>management școlar adecvat și aliniat cu standardele europene în unitățile de învățământ public local;</p> <ul style="list-style-type: none"> • existența în comună a unui cămin cultural; • existența în comună a unei biblioteci comunale; • gradul de acoperire integral al posturilor didactice din școli cu cadre calificate, titulare pe post; • organizarea la nivelul teritoriului comunei a unor evenimente ce au ca scop promovarea culturii și tradițiilor locale (în special în cadrul unităților școlare) și nu numai; • existența copiilor și elevilor cu rezultate bune/foarte bune la învățătură și diferitele concursuri școlare; • existența terenurilor de sport și a spațiilor de joacă special amenajate. 	<ul style="list-style-type: none"> • lipsa sistemului de pază în unitățile locale educaționale; • dezvoltarea medie a bazei materiale pentru desfășurarea activităților pentru discipline pentru chimie, biologie, fizică; • unitățile de învățământ sunt insuficient echipate cu mobilier și materiale didactice; • dotarea necorespunzătoare a căminelor culturale; • dezvoltarea insuficientă a bazei materiale pentru desfășurarea activităților de educație fizică
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • existența fondurilor externe destinate infrastructurii de susținerea a activităților sportive; • existența unui proiect de lege prin care părinții să fie amendați dacă există absenteism în rândul copiilor; • introducerea muncii în folosul comunității pentru acoperirea echivalentului în lei al amenzilor neachitate; 	<ul style="list-style-type: none"> • fonduri externe insuficiente alocate pentru reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților școlare; • reducerea populației școlare din cauza declinului natalității; • buget insuficient alocat învățământului public generând fenomene de dotare materială la limita necesarului unităților sau recurgerea la finanțare paralelă prin aportul familiilor; • migrarea cadrelor didactice din sistemul educațional, deoarece nu sunt motivate și nu le

<ul style="list-style-type: none"> • reabilitarea și/sau modernizarea școlilor și grădiniței din comună; • construirea unei săli de sport în cadrul școlilor; • înființarea unui Centru de Documentare și Informare la nivel de comună. 	<p>sunt asigurate condițiile adecvate pentru desfășurarea activității.</p>
Sănătate și asistență socială	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • existența unui dispensar medical în comună și a unei farmacii; • existența la nivel local a infrastructurii și personalului specializat de prestare servicii medicale; • informare operativă cu privire la formele de ajutor de stat; • implicarea activă a autorităților locale în problemele comunității; • grad relativ redus de inadaptare socială a locuitorilor comunei; • la nivel local se acordă atenție serviciilor sociale în vederea rezolvării situațiilor specifice din comunitate. 	<ul style="list-style-type: none"> • serviciile acordate sunt afectate de bugetul insuficient; • fonduri insuficiente destinate asistenței medicale; • sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă; • personal insuficient pentru asistență socială; • societatea civilă insuficient implicată în rezolvarea problemelor locale din sfera socială; • informare insuficientă cu privire la alte fonduri sociale; • migrarea populației către zonele urbane în vederea investigațiilor medicale; • lipsa aparaturii moderne din sistemul medical local; • lipsa aparatelor medicale adecvate determină migrarea locuitorilor către unitățile medicale din mediul urban.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • rezolvarea cazurilor medicale deosebite în sistemul medical județean; • promovarea la nivel național a 	<ul style="list-style-type: none"> • reacție nefavorabilă la sistemul de norme sanitare impuse; • costurile ridicate pot conduce la renunțarea la dotări;

<p>principiilor naturiste și adoptării standardelor alimentare sănătoase;</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprijinirea financiară a școlărilor care doresc obținerea unei burse de studiu; • existența fondurilor destinate pentru reabilitarea și dotarea corespunzătoare a unităților medicale; • încurajarea și susținerea la nivel național a centrelor sociale multifuncționale prin programare de finanțare; • existența fondurilor nerambursabile destinate pentru dezvoltarea de centre de zi pentru copii, adulți și vârstnici; • existența programelor complexe de urmărire a stării de sănătate a populației; • dezvoltarea economică a comunei poate conduce la suplimentarea veniturilor destinate asistenței sociale; • politica socială susținută din partea Uniunii Europene; • existența Strategiei Naționale Anti-sărăcie. 	<ul style="list-style-type: none"> • pragul de rentabilitate depinde de numărul de persoane active asistate; • politici de specializare zonală a centrelor de asistență sanitară; • creșterea gradului de sărăcie prin prisma înăsprii condițiilor de acordare a ajutoarelor sociale și scăderii numărului de beneficiari; • costul serviciilor medicale în creștere; • lista medicamentelor compensate sau gratuite nu acoperă necesităților populației; • costul medicamentelor foarte ridicat și existența situațiilor în care veniturile mici ale populației restricționează dreptul la tratarea diferitelor afecțiuni; • condiții aspre de funcționare a centrelor multifuncționale; • inexistența unei necorelării a legislației în vigoare ce reglementează centrele multifuncționale și politica de angajare/ dezvoltare de noi locuri de muncă în sistemul public; • sursele de finanțare pentru medicina primară foarte reduse; • bugete reduse acordate pentru medicina primară (medicamente și consumabile).
Administrație publică locală	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • implicarea efectivă a conducerii la nivel de vârf în procesul de conștientizare și aplicare a acțiunilor legate de reformă în administrație; 	<ul style="list-style-type: none"> • rezistența la schimbare manifestată de o parte din personalul instituției; • resurse financiare insuficiente destinate modernizării și dezvoltării activităților instituției;

<ul style="list-style-type: none"> • existența procedurilor ce reglementează fluxul de documente în instituție; • aplicarea metodologiei de evaluare a performanțelor personalului angajat în administrația publică ce vizează organizarea muncii în instituție; • transparentă în recrutarea și în promovarea personalului; • participarea, în limita fondurilor a tuturor categoriilor de personal la activități de formare continuă; • existența la nivelul instituției a unei strategii de formare continuă a funcționarilor publici predominantă la nivelul instituției a relațiilor de colaborare între colegi; • existența unui program de contabilitate și salarii; • existența unui cadru legal coerent și stabil privind liberul acces la informația de interes public și transparența actului administrativ. 	<ul style="list-style-type: none"> • insuficienta conștientizare a noțiunilor de eficiență, rentabilitate și transparență în administrarea domeniului public și privat al comunei; • dificultăți de comunicare internă între diferitele compartimente funcționale și între structuri ale administrației publice locale; • existența încă a unui sentiment de frustrare a funcționarilor (angajați contractuali și funcționari publici) motivat de sistemul de salarizare, promovare, precum și de menținerea unei imagini publice negative a funcționarului din administrația publică; • posibilități reduse de motivare financiară a personalului și de atragere a persoanelor cu calificare superioară în structurile funcționarilor publici; • resurse financiare limitate pentru susținerea programului de pregătire; • încărcarea cu sarcini suplimentare peste cele prevăzute în fișa postului datorită insuficienței personalului din instituție; • lipsa de interes a cetățenilor în a se implica activ în procesul de luare a deciziei la nivel local.
--	--

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • posibilități de accesare a unor fonduri externe destinate în mod special modernizării administrației publice; • lucrări de cadastru imobiliar intravilan și extravilan, PUG; • dotări administrație locală (calculatoare, copiatoare, scanere, birouri etc); • dezvoltarea unor legături puternice între consiliul județean și autoritățile locale; • mai multe posibilități de instruire a personalului prin agenții de formare profesională. 	<ul style="list-style-type: none"> • teama de risc, inerția unor funcționari publici – mai ales din funcțiile de conducere; • tendința mass-mediei de a reflecta cu precădere și, de regulă, fără a verifica – aspectele negative ale anumitor activități din administrație, de cele mai multe ori informațiile fiind greșit interpretate sau neînțelese; • dificultatea realizării unei strategii și a unor planuri de acțiune care să reziste schimbărilor politice – clasa politică actuală nu are încă suficientă maturitate încât să aprecieze și să implementeze programele inițiate de conducerile instituțiilor din mandatele anterioare; • schimbări legislative prea frecvente pentru a fi asimilate eficient.

3. Viziunea de dezvoltare

Pentru implementarea anumitor măsuri este nevoie de o conlucrare cu alte autorități locale vecine și cu Consiliul Județean Vaslui, precum și cu alte instituții abilitate.

Este vorba mai ales de infrastructură mare, unde se impun colaborări cu diverși parteneri.

Consiliul Local al Comunei Costești va stabili ordinea priorităților în funcție de nevoile locale și de resursele financiare disponibile.

Obiective strategice de dezvoltare

Strategia de dezvoltare economico-socială durabilă a comunei Costești este o strategie pe termen lung care necesită o atenție deosebită în ceea ce privește obiectivele și rezultatele acesteia. Rezultatele pe termen lung trebuie evaluate cu rezerva de rigoare având în vedere multitudinea factorilor neprevăzuți care pot influența obținerea acestora.

Planificarea strategică rurală este axată pe următoarele direcții de acțiune:

- Dezvoltarea durabilă a comunei ceea ce presupune schimbări majore de cultură și concepție referitoare la utilizarea rațională a resurselor de către toate categoriile implicate (populație, instituții, operatori economici, etc);
- Întărirea capacității instituționale;
- Dezvoltare de network rural în vederea unei mai bune colaborări între localități și utilizarea celor mai bune practici;
- Dezvoltarea parteneriatelor public-private;
- Aplicarea unui management coerent și eficient al resurselor (atât integrarea fluxurilor de resurse materiale, umane, financiare, energetice cât și integrarea fluxurilor de resurse materiale și energetice într-un ciclu natural);
- Aplicarea tehnicilor de eco-piață (emiterea de reglementări pentru eco-taxe, furnizarea utilităților publice în sistem de piață, analizarea și evaluarea investițiilor după criteriile de mediu, elaborarea bugetului local ținând cont de problemele de mediu);
- Identificarea și evaluarea nevoilor comunității și corelarea acestora cu capacitatea administrației publice de a răspunde nevoilor identificate;
- Realizarea de programe/proiecte ținând cont de: nevoile comunității locale, capacitatea tehnică de execuție, resursele financiare și umane, viabilitatea financiară a programului/proiectului;
- Protecția mediului.

Obiectivul general de dezvoltare a comunei Costești consta în reducerea decalajelor fata de oraș și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin asigurarea serviciilor publice absolut necesare pentru apropierea standardului general de dezvoltare către nivelul unor comunități similare din Uniunea Europeană.

Obiective specifice principale:

- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sociale pentru îmbunătățirea calității vieții prin modernizarea infrastructurii de învățământ, cultură, sănătate și servicii sociale;
- dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice prin modernizarea drumurilor comunale și construirea unor căi de acces spre zonele izolate, introducerea rețelei de alimentare cu apă, introducerea rețelei de canalizare, construcția unei stații de epurare, introducerea rețelei de gaz metan;
- stimularea dezvoltării economice în zonă pentru creșterea nivelului de trai al populației – diversificarea activităților economice și reducerea dependenței de agricultură și creșterea animalelor;
- protecția mediului.

Direcții de dezvoltare durabilă

Prioritățile și măsurile ce vor putea fi finanțate de la bugetul local, de la bugetul de stat și din fondurile structurale europene (Fondul Social European, Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul Agricol European pentru Dezvoltare Rurală).

În scopul atragerii investitorilor vor trebui accesate fonduri din programele operaționale sectoriale: transport, mediu, dezvoltare resurse umane, dezvoltarea capacității administrative, creșterea competitivității economice, precum și Programul Operațional Regional. Dar principala sursă de finanțare pentru dezvoltarea comunei va fi Fondul Național pentru Dezvoltare Rurală. Pentru a accesa aceste fonduri europene trebuie îndeplinite mai multe condiții:

- Trebuie luată în calcul posibilitatea de a obține credite bancare pentru a putea asigura cofinanțarea acestor proiecte și pentru a putea atrage fonduri cât mai mari în scopul rezolvării problemelor locale existente.
- Trebuie elaborate documentații specifice (cum ar fi studii de fezabilitate) înainte de depunerea cererilor de finanțare; aceste documentații sunt destul de costisitoare, dar reprezintă o condiție absolut necesară pentru accesarea fondurilor, precum și o dovada asupra necesității proiectului și a seriozității aplicantului. Dacă autoritatea locală nu are fonduri pentru aceste documentații, este evident că finanțatorul își va pune problema dacă solicitantul are capacitatea de a implementa proiectul.
- Este necesară pregătirea personalului pentru a elabora aceste cereri de finanțare și aici se impune participarea la toate sesiunile de instruire și informare organizate de către diverse organisme.

4. Priorități de dezvoltare

În cadrul prezentei documentații de urbanism, au fost realizate analize pe diferite domenii de interes, referitoare la situația actuală, după cum urmează:

- relații în teritoriu: relații existente între comuna Costești și comunele învecinate
- circulații carosabile și pietonale: îmbunătățirea și dezvoltarea sistemului de circulații din teritoriile intravilane
- probleme de mediu, schimbări climatice
- rețele tehnico-edilitare: gospodărirea apelor, alimentare cu apă și canalizare, alimentare cu energie electrică, iluminat public, alimentare cu gaze naturale
- activități economice, cuprinzând principalele domenii economice existente în comună, structurate pe cele 3 sectoare principale: primar, secundar și terțiar
- protecția patrimoniului construit și natural: regimul juridic de protecție, protecția patrimoniului construit cu valoare, caracteristicile și tipologia țesutului urban; arhitectura reprezentativă; zone cu valoare culturală complexă; zone cu valoare peisagistică
- protecția peisajului
- organizarea funcțională a teritoriului intravilan: zonificare funcțională
- analiza spațială a teritoriului construit: imagine urbană, mod de percepere, mod de organizare spațială, regim de înălțime; tipologii de parcelar; structurarea peisajului urban
- modul de utilizare a teritoriului extravilan: destinații ale terenurilor

- regim juridic de proprietate: tipuri de proprietate regăsite în teritoriul Comunei Costești
- caracteristici geotehnice: zonare geotehnică, riscuri naturale, tipuri de zone construibile și condiționări referitoare la modul de construire, inundabilitate, lucrări hidrotehnice

Prioritățile de dezvoltare ale Comunei Costești, care reies din analiza situației existente, sunt următoarele:

- Investiții în rețeaua de circulații carosabile și pietonale a comunei pentru a asigura fluidizarea circulației, eliminarea traficului de tranzit din zona centrală, îmbunătățirea legăturilor dintre zonele cu grad mare de izolare
- Asigurarea unei dezvoltări coerente a zonei centrale.
- Dezvoltarea unor zone destinate activităților comerciale și serviciilor de interes general amplasate în zonele pericentrale
- Dezvoltarea unor zone mixte, destinate atât funcțiunilor comerciale și serviciilor, cât și celor de sport și agrement, care să deservească în mod coerent și corect toate zonele comunei.
- Dezvoltarea activităților productive, concentrate în zonele de dezvoltare periferice
- Dezvoltarea activităților infrastructurii turistice: dezvoltarea infrastructurii de agrement și a celei culturale pentru a crește atractivitatea turistică a comunei.
- Dezvoltarea rețelei de echipamente socio-culturale: modernizarea și reabilitarea celor existente, amplasarea de noi unități în zonele de dezvoltare, în vederea creșterii calității vieții pentru comunitatea locală
- Protejarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului construit.
- Protejarea și valorificarea cadrului natural în vederea ameliorării factorilor de mediu
- Reglementarea modului de construire și a modului de dezvoltare a fondului construit existent în vederea ameliorării imaginii rurale și păstrării caracteristicilor tradiționale.

PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

1. Condiționări ale documentațiilor de amenajarea teritoriului și ale strategiilor de dezvoltare spațială aprobate

Cadrul strategic european

Politica de coeziune

Politica de coeziune a fost adoptată în anul 1988, nevoia pentru o astfel de politică apărând în urma aderării Greciei, Spaniei și Portugaliei la Uniunea Europeană. Aceasta avea ca scop susținerea țărilor nou intrate în Uniunea Europeană, mai exact reducerea disparităților dintre acestea și țările care erau deja membre.

Politica de coeziune este principala politică de investiții a Uniunii Europene și vizează în mod special regiunile și orașele. Politica susține creșterea economică, sporirea numărului de locuri de muncă, dezvoltarea sustenabilă și protecția mediului.

Uniunea Europeană alocă o mare parte din bugetul său reducerii disparităților dintre regiuni, în special în zonele rurale, zonele afectate de tranziția industrială și în cele afectate de un handicap natural sau demografic grav și permanent

Aceste obiective sunt susținute printr-o serie de fonduri structurale și de investiții europene:

Fondul social european (FSE): principalul mijloc prin care Uniunea Europeană susține măsurile de combatere și prevenire a șomajului, de integrare socială pe piața muncii și de dezvoltare a resurselor umane; printre principalele inițiative susținute prin FSE se numără egalitatea de șanse între femei și bărbați, creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă, dezvoltarea durabilă și coeziune economică și socială.

Fondul european pentru dezvoltare regională (FEDR): are ca scop remedierea principalelor dezechilibre regionale din Uniunea Europeană; acesta sprijină în special regiunile care întâmpină probleme semnificative în dezvoltare precum și zonele industriale aflate în declin, pentru care se propun măsuri de reconversie.

Programe co-finanțate:

- Programul Operațional Regional (POR)
- Programul Operațional Infrastructura Mare (POIM).

Fondul de coeziune (FC): susține proiectele de mediu și cele dedicate rețelelor transeuropene de infrastructuri de transport (TEN-T); acest fond este dedicat în exclusivitate statelor membre al căror venit național brut pe cap de locuitor este mai mic de 90% din media la nivelul Uniunii Europene, România fiind înscrisă în această categorie.

Programe co-finanțate:

- Programul Operațional Infrastructura Mare (POIM)

În vederea creșterii eficienței fondurilor structurale, s-au enunțat următorul set de principii:

- Concentrarea fondurilor pe obiective și regiuni
- Realizarea de parteneriate între Comisia Europeană, statele membre și autoritățile regionale pentru planificarea, punerea în aplicare și supravegherea intervențiilor;
- Programarea intervențiilor;
- Caracterul complementar al contribuțiilor UE și naționale.
- Prin politica de coeziune, Uniunea Europeană alocă resurse financiare pentru coeziune pe baza a două obiective principale:
 - Realizarea de investiții pentru creștere economică și noi locuri de muncă, în vederea consolidării pieței muncii și a economiilor regionale;
 - Creșterea cooperării teritoriale europene – creșterea cooperării la nivel trans-frontalier, transnațional și interregional.

Pentru perioada de finanțarea următoare, 2021-2027, Uniunea Europeană propune o reformă în ceea ce privește politica de coeziune. În acest sens, unul dintre principalele obiective îl reprezintă simplificarea procedurilor și mărirea eficienței investițiilor la nivelul Uniunii Europene.

Astfel, noua politică de coeziune va viza cinci obiective principale:

- Europă mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă;
- Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon;
- Europă mai conectată – mobilitate și conectivitate TIC regională;
- Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
- Europă mai aproape de cetățeni – dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale.

"Green deal" – Pactul verde european

Prin Pactul verde european se propun proiecte de cercetare și inovare care să răspundă crizei climatice și să contribuie la protejarea biodiversității și a ecosistemelor unice ale Europei. Aceste proiecte sunt finanțate prin Programul Orizont 2020.

Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 - Readucerea naturii în viețile noastre

Strategia UE privind biodiversitatea reprezintă un plan amplu, pe termen lung, ce are ca scop protejarea naturii și diminuarea degradării ecosistemelor.

Astfel, se urmărește creșterea suprafețelor protejate (extinderea zonelor Natura 2000), asigurarea unei mai bune implementări a cadrului de guvernare, alocarea mai multor fonduri pentru protejarea biodiversității, urmărirea progreselor și, cel mai important, asigurarea unei mai bune respectări a naturii în procesul decizional al autorităților și al întreprinderilor

2. Studii de fundamentare

- Actualizarea suportului topografic;
- Studiu de fundamentare privind condițiile geotehnice și hidrogeologice;
- Studiu de fundamentare privind protecția mediului, riscurile naturale, riscurile antropice;
- Studiu de fundamentare istoric;
- Studiu de fundamentare privind tipurile de proprietate;
- Studiu de fundamentare privind infrastructura tehnico-edilitară;
- Studiu de fundamentare consultativ: analiza factorilor interesați;
- Studiu de fundamentare privind evoluția activităților economice;
- Studiu de fundamentare privind evoluția socio-demografică;
- Studiu de fundamentare privind impactul schimbărilor climatice;

3. Optimizarea relațiilor în teritoriu

Optimizarea relațiilor în teritoriu urmărește scăderea costurilor de mobilitate și de operare a serviciilor publice, creșterea accesibilității la centrele urbane și consolidarea conexiunilor intercomunale. Poziția Costeștiului față de coridorul DN 24/E581 și de axele județene permite o structurare clară a fluxurilor: rute rapide spre Vaslui/Bârlad pentru servicii superioare și piață, conexiuni DJ/DC pentru distribuția intracomunală, respectiv legături transversale către comunele vecine pentru proiecte comune (drumuri, ape, deșeuri, educație).

La nivel de mobilitate, prioritatea este ierarhizarea rețelei și separarea fluxurilor sensibile: trasee dedicate pentru vehicule >3,5 t pe axele cu profil adecvat și ferestre orare în zonele rezidențiale, corelate cu intersecții reconfigurate la racordul cu DJ/DN. Transportul public județean se eficientizează prin stații standardizate (refugiu, iluminat, alveolă, rampă), noduri de transfer la ieșirile spre DN și trasee pietonale „ultima sută de metri” către școli/dotări. În vetre, profilurile tip cu trotuare continue, șanțuri/rigole, rigole carosabile în punctele joase și treceri suprainălțate cresc siguranța și reduc timpii de acces.

Relațiile tehnico-edilitare se optimizează prin coridoare tehnice comune (multi-duct) pe traseele noi, sectorizare hidraulică și închiderea inelelor de apă la reședință, extinderi de canalizare în regim separativ spre satele satelit, respectiv bazine de retenție off-line în punctele joase de pe rețeaua DJ/DC. Integrarea fazelor de investiții între operatori (apă–canal, energie, telecom, drumuri) și programarea șantierelor „utilități înainte de suprafețele finale” reduc intervențiile repetate și costurile de mentenanță.

Cooperarea intercomunală vizează servicii cu masă critică: centre de colectare/lanț de frig pentru produse agricole, platforme pentru deșeuri inerte/voluminoase, puncte de transbord logistic, precum și întreținerea coordonată a șanțurilor/podețelor pe sectoarele de graniță. Pentru recreere și turism de proximitate, coridoarele verzi-albastre ale văilor pot fi conectate în rețele de poteci pietonale/velo cu continuitate intercomunală, cu puncte de belvedere pe interfluvii, panouri de orientare și măsuri de protecție (garduri permeabile, benzi tampon riverane).

Relațiile economice se consolidează prin localizarea micro-platformelor de industrie ușoară/depozitare la marginea vetrelor, pe DJ-uri cu acces rapid la DN, ferite de lunci și de culoarele torențiale, cu tampon verde și bazine de retenție. În interiorul vetrelor, activitățile compatibile cu locuirea (ateliere/servicii) se mențin în coridoare MIXc cu reguli clare de program, fluxuri și parcare, pentru a evita conflictele cu locuirea și cu rutele școlare.

Relațiile sociale și de servicii publice se optimizează prin „polul civic” al reședinței – primărie, școală, sănătate primară, cultură – conectat prin rute pietonale sigure din satele componente. O rețea de spații publice mici (piețete, alveole cu bănci, trasee umbrite) reduce deplasările auto pentru nevoi cotidiene și susține coeziunea comunitară. Standardizarea adresării (străzi/numere vizibile), semnalistica de orientare și o hartă interactivă locală (GIS public) scurtează timpii de răspuns ai serviciilor de urgență.

Gestionarea mediului și a riscurilor completează optimizarea: benzi tampon riverane și perdele verzi pe direcțiile scurgerilor/vânturilor, rigole înierbate, bazine de detensionare, interzicerea puțurilor absorbante pentru menajer, garduri permeabile în culoarele torențiale, plus un registru GIS al punctelor vulnerabile (băltiri, ogase, „puncte negre” de trafic). Integrarea acestor măsuri în RLU, cu condiții explicite la autorizare, reduce costurile de operare și crește reziliența.

În plan de guvernare, se instituie un calendar anual integrat de avize și lucrări (UAT–operatori–autorități), cu bugete pentru întreținere preventivă (decolmatare, marcaje, cosiri), indicatori de performanță (timp de acces la servicii, incidente rutiere la ploi, volume de apă reținute, km de trotuare continue) și o platformă de raportare publică. Finanțarea se bazează pe faze scurte, „low-regret” (rigole înierbate, bazine off-line, stații TP, iluminat cu telegestiune), urmate de proiecte majore (extinderi apă–canal, micro-platforme economice, parc/coridor verde intercomunal).

4. Evoluția populației, elemente demografice și sociale

Populația comunei Costești urmează tendința regională de scădere pe termen lung, cu accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică. După 1990, balanța naturală a trecut frecvent pe minus (născuții sub decedați), iar migrația externă și pendularea zilnică spre centrele urbane au diminuat efectivele rezidente. Raportat la suprafața administrativă (≈ 7.360 ha), densitatea brută rămâne scăzută, specific mediului rural, în timp ce densitatea netă în intravilan este sensibil mai mare prin concentrarea locuirii în vetrele istorice. Distribuția populației pe sate este inegală, cu rol polarizator al satului de reședință și cu nuclee periferice mai rarefiate.

Structura pe vârste indică o pondere ridicată a grupelor 50+ ani, reducerea cohortelor 0–14 și 15–24 ani și creșterea gospodăriilor de vârstnici (inclusiv persoane singure). Dimensiunea medie a gospodăriei scade, iar numărul locuințelor utilizate sezonier/intermitent crește, pe fondul migrației externe. Aceste transformări influențează cererea pentru servicii (sănătate, asistență socială, transport școlar) și modul de utilizare a spațiului public (bănci, umbră, accesibilitate).

Mobilitatea cotidiană are un rol major: naveta pentru educație, servicii și locuri de muncă se desfășoară către Vaslui/Bârlad, ancorată de coridorul DN 24/E581 și de legăturile județene (DJ). Transportul public județean rămâne esențial pentru grupurile vulnerabile; calitatea accesului depinde de stații amenajate (refugiu, iluminat, rampă), de trasee pietonale „ultima sută de metri” și de profilurile stradale sigure (trotuare continue, treceri suprainălțate).

Rețeaua educațională funcționează în jurul grădiniței și școlii gimnaziale din reședință, completată de transport școlar. Efectivele sunt stabile–ușor descrescătoare; pentru retenție școlară contează siguranța rutieră și calitatea spațiilor (terenuri multifuncționale, curți școlare deschise comunității). Sănătatea publică se bazează pe medicina de familie și, local, punct farmaceutic; pentru servicii de specialitate există dependență de orașe. Populația vârstnică necesită proximitate, acces fără bariere (trotuare cu pante mici, rampe) și puncte de odihnă (bănci la 200–300 m).

Stocul locativ este preponderent individual (P+M/P+E), cu fronturi istorice discontinue și lotizări post-1990 cu parcele înguste sau „în fund de sac”. Infrastructura edilitară este inegală: rețele de apă și canalizare parțiale, cu soluții individuale în capetele de rețea; pluviul se scurge în șanțuri/rigole cu discontinuități. Lipsa profilurilor tip și a rezervărilor pentru coridoare tehnice complică modernizările și afectează siguranța pietonală.

Calitatea mediului construit variază: trotuare fragmentate, iluminat neuniform, spații verzi puține în nucleele dense. În extravilan, pantele și lipsa perdelelor verzi favorizează eroziunea; în lunci apar băltiri la ploii convective. Toate acestea influențează starea de sănătate, confortul termic estival și atractivitatea rezidențială.

5. Intravilan propus. Zonificare funcțională

Datorită nevoilor de dezvoltare, intravilanul propus este majorat și are o suprafață de **659.7829 ha**.¹

Bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în intravilanul propus este de:

¹ Se menționează că suprafața intravilanului propus nu este cea finală.

ZONE FUNCȚIONALE	RĂDEȘTI		CHIȚCANI		COSTEȘTI		PUNTIȘENI		PÂRVEȘTI		DINGA		TRUPURI IZOLATE		TOTAL	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	-	-	2.7942	3.53	6.8880	1.97	1.5798	2.09	1.1590	6.62	-	-	1.2924	2.91	13.7134	2.08
FOND FORESTIER	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TERENURI AGRICOLE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UNITĂȚI AGRO- ZOOTEHNICE	0.2566	0.45	0.3364	0.42	-	-	-	-	-	-	-	-	1.1785	2.66	1.7715	0.27
ECHIPARE TEHNICO- EDILITARĂ	-	-	-	-	0.0225	0.01	-	-	-	-	-	-	0.3028	0.68	0.3253	0.05
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT	4.4311	7.69	7.2621	9.17	26.4726	7.55	5.4606	7.21	1.1829	6.76	2.4735	7.07	3.2821	7.40	50.5649	7.66
ZONĂ MIXTĂ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
INSTITUȚII PUBLICE	0.2010	0.35	0.6053	0.76	1.7351	0.50	0.5098	0.67	0.6451	3.68	0.2744	0.78	0.4805	1.08	4.4511	0.67
COMERȚ ȘI SERVICII	-	-	-	-	0.5038	0.14	0.0524	0.07	-	-	-	-	2.6918	6.07	3.2480	0.49
ZONE LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	52.4935	91.15	68.2011	86.08	273.7756	78.13	67.8958	89.69	14.4245	82.39	32.2251	92.14	21.2643	47.94	530.2801	80.37
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	-	-	-	-	4.3033	1.23	-	-	-	-	-	-	13.7270	30.95	18.0304	2.73
ZONA GOSPODĂRIILOR COMUNALE	0.2111	0.37	-	-	1.1128	0.32	0.2002	0.26	-	-	-	-	-	-	1.5241	0.23
SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	-	-	0.0352	0.04	35.5352	10.14	-	-	0.0961	0.55	-	-	0.1327	0.30	35.7992	5.43
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-	-	-	0.0750	0.02	-	-	-	-	-	-	-	-	0.0750	0.01
ZONĂ TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

TOTAL INTRAVILAN PROPOS	57.5934	100%	79.2342	100%	350.4239	100%	75.6986	100%	17.5076	100%	34.9730	100%	44.3522	100%	659.7829	100%
--	----------------	-------------	----------------	-------------	-----------------	-------------	----------------	-------------	----------------	-------------	----------------	-------------	----------------	-------------	-----------------	-------------

Bilanțul zonelor funcționale în intravilanul existent și propus al Comunei Costești:

ZONE FUNCȚIONALE	INTRAVILAN EXISTENT		INTRAVILAN PROPOS	
	HA	%	HA	%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	12.7023	2.09	13.7134	2.08
FOND FORESTIER	5.6372	0.93	-	-
TERENURI AGRICOLE	378.1139	62.28	-	-
UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	0.5930	0.10	1.7715	0.27
ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	0.0241	-	0.3253	0.05
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT	49.8126	8.21	50.5649	7.66
ZONĂ MIXTĂ	-	-	-	-
INSTITUȚII PUBLICE	3.9707	0.65	4.4511	0.67
COMERȚ ȘI SERVICII	0.5562	0.09	3.2480	0.49
ZONE LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	113.4060	18.68	530.2801	80.37
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	4.0338	0.66	18.0304	2.73
ZONA GOSPODĂRIILOR COMUNALE	1.5241	0.25	1.5241	0.23
SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	36.6461	6.04	35.7992	5.43
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	0.0750	0.01	0.0750	0.01
TOTAL	607.0951	100%	659.7829	100%

6. Reglementări urbanistice. Unități Teritoriale de Referință

În cadrul prezentei documentații de urbanism, conform prevederilor legislației în domeniu, teritoriul administrativ al Comunei Costești a fost împărțit în Unități Teritoriale de Referință.

În conformitate cu Legea 350/2001, Unitatea Teritorială de Referință (UTR) este o "subdiviziune urbanistică a teritoriului unității administrativ-teritoriale, delimitată pe limite cadastrale, caracterizată prin omogenitate funcțională și morfologică din punct de vedere urbanistic și arhitectural, având ca scop reglementarea urbanistică omogenă. UTR se delimitază, după caz, în funcție de relief și peisaj cu caracteristici similare, evoluție istorică unitară într-o anumită perioadă, sistem parcelar și mod de construire omogen, folosințe de aceeași natură a terenurilor și construcțiilor, regim juridic al imobilelor similar."

În cazul teritoriului intravilan al Comunei Costești, delimitarea Unităților Teritoriale de Referință se face pe baza următoarelor criterii:

- Tipologia parcelarului – existența unui sistem parcelar și a unui mod de construire omogen
- Unitățile de peisaj identificate
- Zonele funcționale și coerența funcțională din cadrul fiecărei UTR
- Existența unor tipologii particulare ale zonelor funcționale în raport cu vecinătățile
- Condiții geotehnice
- Elemente de relief
- Definierea unor nuclee de dezvoltare

7. Dezvoltarea activităților economice

Dezvoltarea economică a comunei Costești se bazează pe valorificarea resurselor agro-rurale, pe completarea cu prelucrare ușoară și servicii de proximitate și pe conectarea eficientă la coridorul DN 24/E581 (piețe Vaslui–Bârlad). Direcția strategică este „valoare adăugată locală + logistică mică”, cu impact redus asupra mediului și cu integrare firească în peisajul rural.

1) Vectori de creștere (pe sectoare)

- **Primar:** creșterea productivității prin irigații locale/recuperare pluvială, utilaje partajate, livezi/pomicultură și horticultură protejată; organizarea **lanțurilor scurte** (colectare–sortare–frig).
- **Secundar ușor: agro-procesare** (lactate, conserve, uscare/condiționare), tâmplărie/metal ușor, mentenanță utilaje; hale modulare 200–600 m² pe DJ/DC, în afara luncilor, cu tampon verde.
- **Terțiar:** servicii comerciale locale, e-commerce de proximitate (pick & pack, lockere), turism de weekend (trasee verzi, gastronomie), servicii B2B (contabilitate, proiectare ușoară, IT).

2) Localizare și infrastructură

- **Micro-platforme economice** (0,5–3 ha) la marginea vetrelor, pe DJ cu acces rapid la DN: carosabil întărit, bazine de retenție off-line, **separativ menajer–pluvial**, PT 20 kV, fibră (multi-duct).
- **Culoare logistice ierarhizate:** rute pentru >3,5 t, intersecții reconfigurate, ferestre orare în zonele sensibile; alveole de aprovizionare în centre.
- **MIXc în interiorul vetrelor:** ateliere/servicii compatibile cu locuirea (program, fluxuri, zgomot/praf controlate, parcaj pe lot).

3) Proiecte prioritare

1. **Hub agro-procesare + frig** (sortare, ambalare, frig 200–400 m³), standard HACCP, conectat la DJ → DN.
2. **Parc economic local** (Llu/DEm, 1–2 ha) cu utilități la limită, bazine de retenție, perdea verde, rute >3,5 t dedicate.
3. **Piațetă comercială & front organizat** în reședință (alveole aprovizionare, trotuare continue, mobilier, umbrire) + lockere/curierat.
4. **Rute verzi & micro-turism**: trasee pietonale/velo pe văi, belvederi pe interfluvii, calendar de târguri sezoniere.
5. **Program „hale eficiente”**: PV, recuperare pluvială ne-potabilă, management deșeuri, telegestiune iluminat exterior.

4) Mecanisme de implementare

- **Fazare**: (i) infrastructură „low-regret” (rigole înierbate, retenție, intersecții), (ii) hub agro-procesare/frig, (iii) micro-platformă Llu/DEm, (iv) rute verzi și piațetă.
- **Servituți & GIS**: intabularea coridoarelor tehnice, **as-built** și registru GIS unic; coordonare șantiere „utilități înainte de finisaje”.
- **Cooperare**: spații partajate (utilaje, depozit), cooperative/ADI pentru colectare & marketing; reguli pentru achiziții locale la instituții (unde cadrul legal permite).
- **Capital uman**: formare scurtă (HACCP, HSE, mentenanță, digital), parteneriate cu licee/centre urbane; facilități pentru antreprenariat mic.
- **Brand & promovare**: etichetă locală, rute agro-turistice, pachete de weekend; ghid de identitate pentru fronturi comerciale.

5) Indicatori de monitorizare

- Nr. firme noi/an pe sectoare; m² hale create; capacitate frig instalată; locuri de muncă locale; timp mediu de acces la DN; suprafețe verzi plantate (tampon/perdele); % platforme cu retenție; volum vânzări piață locală.

8. Dotări publice

Echipamente socio-culturale

Prin prezentul P.U.G. se propun următoarele măsuri de îmbunătățire a infrastructurii socio-culturale a comunei:

- Extinderea și diversificarea bazelor sportive și a terenurilor de sport în aer liber pentru a oferi o gamă mai largă de activități de petrecere a timpului liber; dispunerea de aceste unități în sistem policentric pentru a deservi întreaga populație a comunei și pentru a asigura accesul facil al locuitorilor
- Investiții de modernizare și extindere a infrastructurii de unități culturale a comunei (muzee, casa de cultură, biblioteci, săli de expoziții, puncte de informare)

Momentan, nu există zone propuse pentru refacerea peisagistică și reabilitare urbană

Spații verzi și spații publice pietonale

Recomandări punctuale referitoare la tipurile de spații verzi

Parcuri, scuaruri

Intervențiile de amenajare peisagistică în aceste zone trebuie să aibă în vedere necesitatea conturării unor zone particulare, care să contribuie la o mai ușoară creare a unei identități la nivel zonal.

În măsura posibilităților oferite de dimensiunile spațiilor, acestea trebuie să înglobeze activități corelate cu poziția în cadrul comunei și cu zonele din imediata vecinătate (funcțiuni de interes public, zone rezidențiale etc.

Favorizarea vegetației arborescente (capabile să realizeze zone umbrite considerabile) în cadrul acestor zone, constituie un demers care va duce la creșterea confortului prin: scăderea temperaturilor pe timp de vară, reținerea particulelor de praf prin intermediul învelișului foliar, diminuarea curenților de aer ș.a. La nivel erbaceu se va avea de asemenea în vedere evitarea realizării de suprafețe gazonate care sunt mari consumatoare de resurse (apă, resurse financiare aferente achiziționării de îngrășăminte, etc.) și se numără printre cei mai mari poluatori din spațiul urban (poluare cauzată de erbicidele utilizate în îngrijirea acestor suprafețe).

Se propune realizarea de proiecte de reorganizare peisagistică: care să aibă în vedere amplasarea tipurilor de vegetație, organizarea zone înierbate; care să includă elemente de detaliu referitoare la mobilierul urban, la tipurile de pavaj utilizate pentru circulațiile pietonale. Se recomandă să se aibă în vedere introducerea unor sisteme de colectare și reutilizare a apelor pluviale.

Proiectele de reamenajare a spațiilor plantate de interes general vor include amenajări și construcții personalizate, specifice caracterului fiecărui spațiu, acordând o atenție deosebită confortului fizic, adecvării la climă și atractivității.

Proiectele de intervenție în cadrul spațiilor plantate vor avea în vedere utilizarea speciilor de plante locale sau acomodate la condițiile existente pe sit, adaptate la condițiile staționale și care să aibă capacitatea de a se agrega în ecosisteme viabile.

Se va avea în vedere individualizarea spațiilor verzi prin utilizarea unor specii cu o valoare estetică deosebită, capabile să genereze spații-simbol la nivel zonal prin diferite calități cum ar fi: perioadă și mod de înflorire, mirosul /culoarea florilor, textura frunzișului, coloritul frunzișului de toamnă etc.

Parcurile și scuarurile trebuie să păstreze în interiorul lor zone care oferă ambianțe diferite care să satisfacă nevoi și tipare de utilizare diferite. Se va avea însă în vedere realizarea unor amenajări care să permită suprapunerea mai multor tipuri de utilizatori, astfel încât spațiul să devină unul partajat și atrăgător pentru comunitate. Se recomandă utilizarea unor amenajări și a unui mobilier urban multifuncțional care să permită suprapunerea mai multor tipuri de activități și categorii de utilizatori.

Plantatii de aliniament.

Modul de abordare al amenajărilor plantațiilor de aliniament trebuie să fie integrat unei viziuni generale referitoare la imaginea comunei și la modul de tratare a spațiilor pietonale și spațiilor plantate aferente circulațiilor publice, cu precădere în zona centrală.

De asemenea, amenajările dedicate acestor artere trebuie să se adreseze în primul rând pietonilor, oferind prin designul și amplasarea mobilierului urban, vegetația utilizată, sistem de iluminat, pavaje, rampe etc. un confort sporit și siguranță în utilizare.

Din punct de vedere al tipurilor de vegetație utilizate în lungul căilor de circulație, trebuie avută în vedere realizarea unor aliniamente adecvate formate din exemplare adaptate acestui tip de amenajare (specii rezistente la poluare, cu o creștere și o formă a coroanei care să permită deplasarea pietonală și perceperea vizuală a spațiului în bune condiții). Se va evita utilizarea speciilor cu probleme recunoscute la nivel mondial cum ar fi boli și dăunători specifici recurenți (platanul > tigrul platanului, castanul > larva minieră etc.) sau care provoacă alergii puternice (anumite specii de tei, platanul etc.).

Mobilierul urban ce va însoți aceste amenajări va ține seama de confortul pietonilor (de exemplu prin implementarea unor aliniamente capabile să genereze zone umbrite generoase, instalarea unui sistem de iluminat dedicat acestui tip de utilizatori, realizarea unor zone de protecție între spațiile de ședere și traficul auto, etc.) oferind în același timp posibilitatea de a "consuma" spațiul în condiții de siguranță.

De-a lungul arterelor care traversează zonele cu plantații, se va avea în vedere realizarea unor aliniamente adecvate, care să sporească la rândul lor confortul. Alegerea speciilor se va face în concordanță cu politica de imagine la nivel de comună, luând în calcul și o serie de alte aspecte eco-sociale (preferință a comunității locale pentru o anumită specie, politica de menținere a unui anumit procent dedicat fiecărei specii în cadrul ansamblului, etc.).

Alte recomandări referitoare la modul de amenajare a spațiilor verzi

Iluminat arhitectural

Elaborarea unui studiu privind iluminatul public și decorativ / arhitectural pentru spațiile plantate de interes public sau aferente instituțiilor publice sau a monumentelor istorice existente. Sistemul de iluminat va urmări să pună în valoare elementele vegetale valoroase, accesele, trasee pietonale, clădirile publice, clădiri monumente istorice sau clădiri cu valoare arhitecturală mare și alte elementele importante ale spațiului public.

Mobilier urban

În cadrul spațiilor verzi publice opțiunile referitoare la mobilierul urban (bănci, coșuri de gunoi, stâlpi de iluminat etc.) trebuie să ilustreze modurile posibile de utilizare diferențiată a spațiilor. Mobilierul urban trebuie să fie integrat în diferitele tipuri de spații verzi, dând în același timp coerența necesară întregului ansamblu de spații. În felul acesta rezultă spații publice plantate particularizate, adaptate nevoilor

comunităților locale și relaționate cu statutul de patrimoniu natural protejat și cu rolul de reprezentare deținut la nivel zonal. Utilizarea unor elemente de mobilier urban diferențiate pe tipuri de spații poate oferi identitate și pot contribui la crearea de repere și ușurarea orientării în spațiu.

Este necesară realizarea de accese multiple către spațiile plantate de interes public a persoanelor cu dizabilități sau a cărucioarelor de copii. Accesele trebuie multiplicare acolo unde este cazul și relaționate cu țesutul urban, facilitând și încurajând deplasările pietonale sau velo.

9. Protecția patrimoniului cultural și a peisajului

În categoria construcțiilor valoroase ar trebui să încadrăm monumentele istorice de pe teritoriul comunei, monumente care, în baza legii 422/2001, *Legea privind protejarea monumentelor istorice*, se definesc drept "bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală" (art. 1, alin. 2).

Conform Anexei 1 din *Norma metodologică de clasare și inventariere a monumentelor istorice* din 18.04.2008, monumentele istorice din *Lista Monumentelor Istorice*, în funcție de natura lor, se împart în patru mari categorii:

- I – monumente arheologice;
- II – monumente de arhitectură;
- III – monumente de for public;
- IV – monumente memoriale/funerare.

Definirea zonelor construite protejate

Zonele construite protejate sunt definite în funcție de:

- monumentele în Lista Monumentelor Istorice, cu zona lor de protecție;
- siturile arheologice, cu zona lor de protecție;
- zonele istorice ale localităților, în măsura în care acestea păstrează coerența lor istorică.

Norme legislative

Instituirea zonei de protecție pentru monumentele istorice și siturile arheologice are două scopuri:

1. conservarea integrată și asigurarea integrității acestora, în condițiile de funcționare și utilizare contemporană a spațiului și imobilelor din zona de protecție;
2. punerea în valoare a monumentului istoric și a peisajului său, construit sau natural.

Conform Legii 350/2001, prin Planul Urbanistic General se stabilesc *zonele protejate și de protecție a monumentelor istorice și a siturilor arheologice reperate* (art. 46, alin. 2, lit. f).

Definirea și delimitarea zonelor de protecție a monumentelor și siturilor arheologice se stabilesc în baza legislației în vigoare din România, cu respectarea acordurilor europene și internaționale privind protejarea acestora

Legislația în domeniul protejării monumentelor istorice

Legile care fac referire la protecția monumentelor istorice sunt următoarele: Legea 5/2000; Legea 422/2001 actualizată prin Legea 468/2003; Ordinul 562/2003.

Astfel, conform Legii 5/2000, zonele protejate sunt zonele naturale sau construite, delimitate geografic și/sau topografic, care cuprind valori de patrimoniu natural și/sau cultural (art. 1, alin. 2).

Zonele de protecție a monumentelor istorice vor fi delimitate de autoritățile publice locale, cu sprijinul autorităților publice centrale cu atribuții în domeniu, în baza unor studii de specialitate (art. 5, alin. 2). Instituirea acestor zone se va face prin documentațiile de urbanism și regulamentele aferente (art. 5, alin. 3). Până la delimitarea prin studii de specialitate a zonelor de protecție a valorilor de patrimoniu cultural, se instituie zone de protecție a monumentelor istorice, de 100 metri în municipii și orașe, de 200 metri în comune și de 500 metri în afara localităților (art. 10, alin. 1).

Prin Legea 422/2001 se reglementează regimul juridic general al monumentelor istorice. Astfel, monumentele istorice sunt bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală (art. 1, alin. 2). Regimul de monument istoric este conferit prin clasarea acestor bunuri imobile conform procedurii prevăzute în lege (art. 1, alin. 3).

Prin protejarea monumentelor istorice se înțelege ansamblul de măsuri cu caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, evidența, conservarea, inclusiv paza și întreținerea, consolidarea, restaurarea, punerea în valoare a monumentelor istorice și integrarea lor social-economic, și cultural, în viața colectivităților locale (art. 2, alin. 3).

Asupra monumentelor istorice se pot aplica servituți de utilitate publică, instituite potrivit legii (art. 2, alin. 5).

Monumentele istorice aparțin fie domeniului public sau privat al statului, al județelor, orașelor sau comunelor, fie sunt proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice (art. 4, alin. 1).

Monumentele istorice proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale sunt inalienabile, imprescriptibile și inesizabile; aceste monumente istorice pot fi date în administrare instituțiilor publice, pot fi concesionate, date în folosință gratuit, instituțiilor de utilitate publică sau închiriate, în condițiile legii, cu avizul Ministerului Culturii sau, după, caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii (art. 4, alin. 2).

Paza, întreținerea, conservarea, consolidarea, restaurarea și punerea în valoare prin mijloace adecvate a monumentelor istorice revin, după, caz, proprietarilor sau titularilor altor drepturi reale asupra acestora, în conformitate cu prevederile prezentei legi (art. 6, alin. 1). În cazul în care un monument istoric nu are proprietar cunoscut, obligațiile decurgând din prezenta lege revin autorității administrației publice locale din unitatea administrativ, pe al cărei teritoriu este situat monumentul istoric sau autorităților administrației publice centrale (art. 6, alin. 2).

Statul garantează și asigură protejarea monumentelor istorice în condițiile stabilite prin prezenta lege (art. 7, alin. 1). Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, instituțiile de specialitate subordonate acestora și autoritățile administrației publice locale colaborează și răspund, după, caz, de activitatea de protejare a monumentelor istorice (art. 7, alin. 3). Autoritățile administrației publice centrale de specialitate și instituțiile din subordinea acestora, precum și autoritățile administrației publice locale cooperează cu proprietarii monumentelor istorice, persoane fizice sau juridice, cu deținătorii și

administratorii acestora, precum și cu instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale din domeniul protejării monumentelor istorice și îi sprijin, în condițiile legii (art. 7, alin. 4).

Pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protecție, delimitat, pe baza reperelor topografice, geografice sau urbanistice, în funcție de trama stradală, relief și caracteristicile monumentului istoric, după caz, prin care se asigură conservarea integrată și punerea în valoare a monumentului istoric și a cadrului său construit sau natural. Delimitarea și instituirea zonei de protecție se realizează simultan cu clasarea bunului imobil ca monument istoric, în condițiile legii. Autoritățile publice locale competente vor include în planurile urbanistice și în regulamentele aferente zonele de protecție. În zona de protecție pot fi instituite servituți de utilitate publică și reglementări speciale de construire prin planurile și regulamentele de urbanism aprobate și avizate conform legii.

În zonele de protecție a monumentelor istorice care sunt lăcașuri de cult este interzisă desfășurarea în aer liber, în perioada în care în cadrul acestora se desfășoară serviciu religios, a unor manifestări care, prin poluarea sonoră sau vizuală pe care o produc, pot impieta asupra desfășurării serviciului religios. Prin excepție, se pot organiza manifestări de acest gen cu acordul autorității religioase care administrează lăcașul, în condiții care să nu impieteze asupra desfășurării serviciului religios (art. 9).

Calitatea de monument istoric, precum și cea de zonă construită protejată, de oraș istoric sau de sat istoric se marchează printr-un însemn distinctiv amplasat de reprezentanții primăriilor pe monumentul istoric, la intrarea în zona construită protejată sau în orașul istoric ori satul istoric, după caz, în conformitate cu normele metodologice aprobate prin ordin al ministrului culturii. Costul însemnelor distinctive se suportă de către autoritățile publice locale (art. 18, alin. 3).

Intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare (art. 24, alin. 1).

Până la instituirea zonei de protecție a fiecărui monument istoric potrivit art. 9 se consider, zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localități urbane, 200 m în localități rurale și 500 m în afara localităților, măsurat, de la limita exterioară, de jur-împrejurul monumentului istoric (art. 59).

Prin Ordinul 562/2003, care instituie reglementările tehnice a Metodologiei de elaborare a conținutului-cadru al documentației de urbanism pentru zonele construite protejate, se instituie zona de protecție pentru fiecare monument istoric, prin care se asigura conservarea integrată a monumentului istoric și a cadrului sau construit sau natural. Aceasta este constituită ca un teren format din parcele cadastrale situate în jurul monumentului, asigurând perceperea nealterată a acestuia. În zona de protecție se instituie servituțile de utilitate publică și reglementările de construire pentru păstrarea și ameliorarea cadrului natural al monumentului prin înlăturarea sau diminuarea factorilor poluanți de orice natură, păstrarea și ameliorarea cadrului arhitectural-urbanistic al monumentului prin aprobarea și supravegherea construirii, păstrarea și valorificarea potențialului arheologic (art. 15).

Zonele construite protejate reprezintă zone din teritoriul administrativ al orașelor și comunelor în care construcțiile, cadrul natural și activitățile umane prezintă calități (istorice) a căror protejare reprezintă un interes public. Aceste zone se definesc și se delimitează prin studii istorice, arhitecturale, urbanistice, peisagistice etc. și prin planuri urbanistice ale zonelor construite protejate, integratoare ale acestora. Ele se

instituie prin hotărâri ale Consiliilor locale și se protejează prin acțiunea acestora și a celorlalți protectori legali (art. 17).

Zonele construite protejate instituite în jurul unor monumente istorice acoperă toate categoriile de monumente, ansambluri și situri arheologice, istorice, arhitecturale, artistice, peisagistice, indiferent de poziția lor în teritoriile orașelor și comunelor și de poziția lor pe teren (la suprafața solului, subterane sau subacvatice).

După natura interesului public, aceste zone protejate construite pot fi:

- de interes național (daca sunt generate de un monument istoric clasat în grupa valorica A ("monumente istorice de valoare națională și universală");

- de interes local (daca sunt generate de un monument istoric clasat în grupa valorica B ("monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local").

Aceste tipuri de zone protejate se instituie prin hotărâri ale Consiliilor Locale, având la baza documentația de urbanism (art. 18).

Delimitarea zonelor construite protejate se face pe limite existente de parcele și se recunoaște în documentația scrisă și desenată, fie prin menționarea numerelor poștale sau cadastrale, fie prin menționarea numelor proprietarilor, fie după alte elemente reperabile pe teren (ex.: maluri de ape, linii electrice etc.) (art. 22).

Criterii și metode de definire și delimitarea zonelor de protecție

Stabilirea criteriilor și a metodelor de definire și delimitare ale zonelor de protecție a monumentelor istorice și a siturilor arheologice de pe raza comunei Costești se face în baza legislației în vigoare.

Astfel, conform Legii privind protejarea monumentelor istorice (422/2001), pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protecție, care este delimitată de topografice, geografice sau urbanistice, în funcție de trama stradală, relief și caracteristicile monumentului (art. 9, alin. 1).

Delimitarea și instituirea zonei de protecție trebuie realizată simultan cu clasarea unei construcții ca monument istoric, în condițiile legii (art. 9, alin. 2). Până la instituirea zonei de protecție, se consideră zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localitățile urbane, 200 m în localitățile rurale și 500 m în afara localităților, măsurată de la limita exterioară, de jur-împrejurul monumentului istoric (art. 59).

Delimitarea zonei de protecție se face, conform Legii 5/2000, prin studii de specialitate (art. 10, alin. 1).

Conform Ordinului 562/2003 (pentru aprobarea Reglementării tehnice "Metodologie de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate"), zona de protecție se constituie ca un teren format din parcele cadastrale situate în jurul monumentului istoric, asigurând perceperea nealterată a acestuia (art. 15). Delimitarea se face pe limite existente de parcele și se recunoaște în documentația scrisă și desenată, fie prin menționarea numerelor poștale sau cadastrale, fie prin menționarea numelor proprietarilor, fie după alte elemente reperabile pe teren (ex.: maluri de ape, linii electrice etc.) (art. 22).

Conform Legii 422/2001, în zonele de protecție vor fi instituite servituți de utilitate publică și reglementări speciale (art. 9, alin. 4), dacă acestea nu au drept consecință desființarea, distrugerea parțială sau degradarea monumentelor istorice și a zonelor lor de protecție (art. 10, alin. 4).

În cazul siturilor arheologice, conform OG 43/2000 (privind protecția patrimoniului arheologic), regimul de protecție a zonelor cu potențial arheologic cunoscut și cercetat este reglementat de legislația în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice (art. 5, alin. 4).

Prevederile legale asupra modului de intervenție la monumentele istorice și în zona de protecție a acestora

Conform Legii 422/2001, autoritățile publice locale au obligații în protejarea monumentelor istorice de pe teritoriul lor administrativ.

Monumentele istorice aparțin fie domeniului public al statului, județului, orașelor sau comunelor, fie sunt proprietate privată a persoanelor fizice și juridice (art. 4, alin. 1). Paza, întreținerea, conservarea, consolidarea, restaurarea și punerea în valoare revin proprietarilor (art. 6, alin. 1). În cazul în care monumentul istoric nu are un proprietar cunoscut, obligațiile de mai sus revin autorității administrației publice locale (art. 6, alin. 2). Acestea răspund, în colaborare cu autoritățile publice centrale, și de activitatea de protejare a monumentelor istorice (art. 7, alin. 3).

Autoritățile publice locale au obligația de a include în planurile urbanistice și regulamentele aferente zonele de protecție a monumentelor, în care pot fi instituite servituți de utilitate publică și reglementări speciale de construire (art. 9, alin. 3-4).

Orice intervenție asupra monumentelor istorice și a imobilelor care nu sunt monumente istorice dar se găsesc în zona lor de protecție se face numai cu avizul emis de Ministerul Culturii sau, după caz, de serviciile publice deconcentrate ale acestuia (art. 11, alin. 1; art. 23, alin. 1-2; art. 24, alin. 1).

Monumentele istorice, ca și zona construită protejată, de oraș sau sat istoric, se marchează printr-un însemn distinctiv, amplasat de reprezentanții primăriilor pe monumentul istoric sau la intrarea în zona construită protejată (art. 18, alin. 3)

Proprietarii și titularii dreptului de administrare ai monumentelor istorice au următoarele obligații:

- să întrețină, să folosească și să exploateze imobilul numai cu respectarea prevederilor legii;
- să asigure paza, integritatea și protecția monumentelor istorice, să ia măsuri pentru prevenirea și stingerea incendiilor,
- să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, reparații curente și de întreținere a acestora în condițiile legii;
- să înștiințeze de urgență, în scris, Direcția Județeană pentru Cultură, precum și primarul orașului ori al comunei respective despre orice modificări sau degradări în starea fizică a monumentelor istorice deținute și aflate în teritoriul unității administrativ-teritoriale;
- să înștiințeze de urgență, în scris, Direcția Județeană pentru Cultură, precum și primarul orașului sau al comunei respective despre descoperirea întâmplătoare a oricăror construcții,

elemente de construcții, a unor piese de inventar fix ori mobil sau a unui vestigiu arheologic necunoscut anterior, asigurând păstrarea descoperirilor în condițiile legii, până la sosirea delegatului instituției de specialitate, dar nu pentru mai mult de 15 zile; să asigure, în condițiile legii, accesul specialiștilor desemnați de Ministerul Culturii sau de direcțiile județene pentru cultură în vederea constatării stării de conservare sau pentru efectuarea de cercetări, inclusiv arheologice, de expertizare a monumentelor istorice și pentru operațiunile de evidență;

- în cazul în care solicită descărcarea imobilului de sarcină arheologică, să finanțeze săpătura, cercetarea arheologică, elaborarea documentației aferente, conservarea și protejarea eventualelor vestigii descoperite cu ocazia efectuării cercetării arheologice; să obțin, avizele prevăzute de lege pentru toate intervențiile;
- să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, precum și a oricăror alte lucrări, conform prevederilor legale, numai de către persoane fizice sau juridice atestate în acest sens și să prevadă în contracte condițiile și termenele de execuție cuprinse în avizul de specialitate;
- să respecte toate condițiile și termenele de execuție cuprinse în avizul de specialitate atunci când execută ei înșiși lucrări de întreținere curentă sau orice alte intervenții, conform prevederilor legale;
- să permită, pe baza prevederilor contractuale, executarea intervențiilor asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care acestea sunt inițiate și finanțate de persoane juridice abilitate în condițiile legii;
- să permită montarea și să întrețină însemnul distinctiv care marchează calitatea de monument istoric a imobilului,
- să obțină avizul Direcția Județeană pentru Cultură și să asigure pe propria răspundere condiții corespunzătoare de vizitare, fotografiere, filmare, reproducere și de publicitate în cazul în care, la solicitarea lor, proprietarii introduc monumentele istorice în circuit public;
- să comunice Direcția Județeană pentru Cultură orice schimbare a titularului dreptului de proprietate, de administrare sau a altor drepturi reale, după caz, asupra monumentelor istorice (art. 36, alin. 1).

Autorităților administrației publice locale au atribuții referitoare la protejarea monumentelor istorice:

- cooperează cu organismele de specialitate și cu instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării monumentelor istorice și asigură punerea în aplicare și respectarea deciziilor acestora;
- asigură protejarea monumentelor istorice clasate, aflate în domeniul public sau privat al comunei, respectiv orașului sau comunei, precum și a celor abandonate sau aflate în litigiu, alocând resurse financiare în acest scop;
- cooperează cu ceilalți proprietari sau administratori de monumente istorice;

- se pot asocia între ele, precum și cu persoane fizice sau juridice pentru realizarea unor lucrări de protejare a monumentelor istorice și pot înființa în acest scop instituții și servicii publice de interes local;
- participă la finanțarea lucrărilor de protejare a monumentelor istorice, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop în bugetele pe care le administrează;
- cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea monumentelor istorice, elaborează, actualizează și aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism privind monumentele istorice sau zonele protejate care conțin monumente istorice;
- iau măsurile tehnice și administrative necesare în vederea prevenirii degradării monumentelor istorice;
- includ în structura aparatului propriu compartimente specializate sau, după caz, posturi ori sarcini de serviciu precise în domeniul protejării monumentelor istorice;
- elaborează planurile anuale de gestiune și protecție a monumentelor istorice de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale care sunt înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și asigură monitorizarea acestora prin personalul propriu (art. 45, alin. 1).

Pentru protejarea monumentelor istorice din unitățile administrativ-teritoriale de competență, consiliile locale au următoarele atribuții:

- colaborează cu Direcția Județeană pentru Cultură furnizând acesteia toate informațiile actualizate din domeniul protejării monumentelor istorice;
- asigură elaborarea documentației pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice în vederea întocmirii sau modificării planurilor urbanistice generale sau a planurilor urbanistice zonale ale localităților;
- prevăd, în termen de 12 luni de la clasarea monumentelor istorice, fondurile bugetare necesare pentru elaborarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului și a regulamentelor aferente; elaborează regulamentele de urbanism pentru zonele de protecție a monumentelor istorice și pentru zonele construite protejate și le aprobă numai pe baza și în condițiile avizului Ministerului Culturii sau al serviciilor publice deconcentrate ale acestuia;
- elaborează sau, după, caz, aprobă programe ori măsuri administrative, bugetare sau fiscale speciale de prevenire a degradării monumentelor istorice și a zonelor protejate din municipiul, orașul sau comuna respectivă, cu respectarea avizului Ministerului Culturii sau al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii;
- la solicitarea Direcția Județeană pentru Cultură, împreună cu organele de poliție, interzic circulația vehiculelor grele și transportul de materiale explozive în zona de protecție a monumentelor istorice;
- colaborează cu compartimentele specializate ale altor autorități ale administrației publice locale în cazul în care monumentele istorice și zonele de protecție a acestora se află pe teritoriul mai multor unități administrativ-teritoriale (art. 46, alin. 1).

Primarul are următoarele atribuții specifice:

- verifică existența tuturor avizelor de specialitate în domeniul monumentelor istorice și conformitatea autorizației cu prevederile acestora, precum și îndeplinirea dispozițiilor cuprinse în Obligația privind folosința monumentului istoric, conform prevederilor legale;
- asigură menționarea în autorizație a tuturor condițiilor conținute în avize la autorizarea lucrărilor asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor situate în zona lor de protecție, respectiv la eliberarea pentru acestea a autorizației de funcționare;
- ia măsuri pentru autorizarea cu prioritate a documentațiilor tehnice care se refer la intervenții asupra monumentelor istorice;
- dispune oprirea oricăror lucrări de construire sau de desființare în situația descoperirii de vestigii arheologice;
- hotărăște și, după caz, organizează paza acestora și anunță în cel mai scurt timp Direcția Județeană pentru Cultură;
- asigură prin aportul propriu de specialitate și în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură aplicarea însemnelor distinctive și a siglelor de monumente istorice și controlează întreținerea lor de către proprietar;
- asigură paza și protecția monumentelor istorice aflate în domeniul public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și ale monumentelor istorice abandonate sau aflate în litigiu, semnalând de urgență Direcția Județeană pentru Cultură orice caz de nerespectare a legii;

asigură efectuarea, împreună cu serviciile publice de pompieri, de acțiuni de prevenire și stingere a incendiilor la monumente istorice.

10. Patrimoniul arheologic. Recomandări, restricții, permisivități și obligații**Legislația în domeniul protejării siturilor arheologice**

Legile care fac referire la protecția patrimoniului arheologic sunt următoarele: Ordonanța 43/200; Legea 422/2001; Legea 182/2000.

Conform art. 2 din Ordonanței 43/2000, regimul juridic general al descoperirilor și al cercetării arheologice cuprinde ansamblul de măsuri juridice, administrative, financiar-fiscale și tehnice menite să asigure prospectarea, identificarea, decopertarea, inventarierea, conservarea și restaurarea, asigurarea pazei, întreținerea și punerea în valoare a bunurilor arheologice, precum și a terenurilor în care se găsesc acestea, în vederea cercetării sau, după caz, clasării acestora ca bunuri culturale mobile ori ca monumente istorice (art. 2, alin. 1);

Siturile arheologice cuprind vestigii arheologice (așezări, necropole, structuri, construcții, grupuri de clădiri, precum și terenurile cu potențial arheologic reperat), situate suprateran, subteran sau subacvatic, înscrise în Repertoriul Arheologic Național (RAN) (<http://ran.cimec.ro/>) și clasate în Lista Monumentelor Istorice (art. 2, alin. 1, lit. b.1). Ele pot forma zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, zone de interes arheologic prioritar, zone cu patrimoniu arheologic reperat și zone cu potențial arheologic evidențiat întâmplător (art. 2, alin. 2, lit. h, i, j, k).

Zona cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător se delimitează în jurul locului descoperirii arheologice întâmplătoare, după caz, astfel:

1. a) pe toată suprafața terenului care face obiectul autorizării de construire;
2. b) pe o rază de 50 de metri față de locul descoperirii, în cazul în care descoperirea s-a făcut ca urmare a lucrărilor agricole sau a altor lucrări care nu au nevoie de autorizație de construire;
3. c) pe toată suprafața terenului afectat de acțiunea factorilor naturali (art. 2, alin. 13).

Conform aceleiași Ordonanțe, statul garantează și asigură protejerea patrimoniului arheologic (art. 3, alin. 1). Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, instituțiile de specialitate subordonate acestora și autoritățile administrației publice locale colaborează și răspund, conform legii, de activitatea de protejere a patrimoniului arheologic (art. 3, alin. 4).

Prin protejerea bunurilor de patrimoniu arheologic și a terenurilor din zonele arheologice definite se înțelege adoptarea măsurilor științifice, administrative și tehnice care urmăresc păstrarea vestigiilor descoperite întâmplător sau ca urmare a cercetării arheologice până la clasarea bunurilor respective ori până la finalizarea cercetării arheologice, prin instituirea de obligații în sarcina proprietarilor, administratorilor sau titularilor de alte drepturi reale asupra terenurilor care conțin ori au conținut bunurile de patrimoniu arheologic respective, precum și prin reglementarea sau interzicerea oricăror activități umane, inclusiv a celor autorizate anterior (art. 5, alin. 1).

Zonele cu patrimoniu arheologic reperat, delimitate și instituite conform legii, beneficiază de protecția acordată zonelor protejate, precum și de măsurile specifice de protecție prevăzute de prezenta ordonanță. În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător și delimitat se instituie, din momentul descoperirii de bunuri arheologice, pentru o perioadă ce nu poate depăși 12 luni, regimul de protecție pentru bunurile arheologice și zonele cu potențial arheologic, în vederea cercetării și stabilirii regimului de protejere (art. 5, alin. 7, 8).

În vederea protejării patrimoniului arheologic și a respectării prevederilor legale în acest domeniu autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

- cooperează cu organismele și instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului arheologic pentru punerea în aplicare și respectarea măsurilor și deciziilor acestora;
- asigură protejarea patrimoniului arheologic rezultat ca urmare a cercetărilor arheologice sistematice sau preventive și a descoperirilor arheologice întâmplătoare, aflate în domeniul public ori privat al unităților administrativ-teritoriale respective, alocând resurse financiare în acest scop;
- pot colabora cu persoane fizice sau juridice de drept public ori privat pentru finanțarea cercetării și punerea în valoare a descoperirilor arheologice;
- finanțează cercetarea arheologică în vederea descărcării de sarcină arheologică a terenurilor pe care se efectuează lucrări publice pentru care sunt ordonatori principali de credite, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop;
- cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea patrimoniului arheologic;
- aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, în conformitate cu avizele de specialitate ale Ministerului Culturii, și elaborează sau modifică astfel de documentații în

scopul stabilirii de măsuri de protejare a patrimoniului arheologic evidențiat întâmplător ori ca urmare a cercetărilor arheologice preventive, potrivit legii;

- eliberează autorizația de construire și desființare numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii, pentru lucrări în zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, descoperit întâmplător sau de interes arheologic prioritar;
- colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, transmițând acestora informații actualizate cu privire la cererile de autorizare de construire în zonele de patrimoniu arheologic reperat;
- precizează în certificatul de urbanism regimul imobilelor aflate în zone cu patrimoniu arheologic reperat;
- iau măsurile administrative corespunzătoare și notifică proprietarilor și titularilor de drepturi reale asupra imobilelor obligațiile ce le revin pentru prevenirea degradării descoperirilor arheologice întâmplătoare (art. 19).

Primarul are atribuții specifice în domeniul protejării patrimoniului arheologic aflat în teritoriul său administrativ de competență:

- dispune suspendarea autorizației de construire și oprirea oricăror lucrări de construire sau de desființare de construcții, în situația descoperirii de vestigii arheologice ori de alte bunuri pentru care s-a declanșat procedura de clasare, anunță în cel mai scurt timp serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii și organizează paza descoperirilor arheologice întâmplătoare;
- eliberează autorizația de construire sau de desființare, numai pe baza și în conformitate cu prevederile avizului Ministerului Culturii, pentru lucrările din zonele cu patrimoniu arheologic reperat, precum și pentru lucrările din zonele cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător;
- asigură paza și protecția descoperirilor arheologice aflate în proprietate publică, apărute ca urmare a cercetărilor sistematice sau preventive, semnalând de urgență serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii orice nerespectare a legii (art. 20).

Autoritățile administrației publice locale pe al căror teritoriu se găsesc zone de interes arheologic prioritar au obligația de a prevedea măsuri administrative și tehnice pentru protejarea patrimoniului arheologic și punerea sa în valoare prin integrarea acestuia în planurile de dezvoltare economică, socială și teritorială a localităților (art. 22, alin. 1).

Aceste reglementări cu privire la protejarea patrimoniului cultural, din care am extras cele mai importante prevederi ce fac referire la obligațiile autorităților locale, primăriei și consiliilor locale, oferă cadrul unei bune protejări a monumentelor istorice și a siturilor arheologice.

Prin *sit arheologic* se înțelege zona (supraterană, subterană sau subacvatică) în care prin cercetări arheologice sau întâmplător au fost descoperite vestigii arheologice, care aparțin unor așezări, necropole, structuri, grupuri de construcții și clădiri. Acestea sunt înscrise în Registrul Arheologic Național și clasate în Lista Monumentelor Istorice (art. 2, alin. 1, lit. b).

Zonele în care au fost identificate și cercetate siturile arheologice se clasifică astfel:

- zonă cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat (art. 2, alin. 1, lit. h) – este terenul în care s-au efectuat cercetări arheologice, descoperindu-se un sit arheologic;

- zonă de interes național (art. 2, alin. 1, lit. i) – sunt siturile arheologice de importanță excepțională pentru istoria și cultura națională;
- zone cu patrimoniu arheologic reperat (art. 2, alin. 1, lit. j) – reprezintă siturile identificate pe teren, în care urmează să se întreprindă cercetări arheologice;
- zone cu potențial arheologic evidențiat întâmplător (art. 2, alin. 1, lit. k) – reprezintă siturile arheologice descoperite întâmplător în urma unor acțiuni umane sau a factorilor naturali.

Siturile arheologice beneficiază de protecția acordată zonelor protejate (art. 3-5). Zona de protecție a siturilor arheologice este reprezentată de întregul teren pe care sunt identificate vestigiile arheologice (art. 2, alin. 1, lit. a); în cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, această zonă de protecție este formată din întreg terenul pe o rază de 50 m față de locul descoperirii (art. 2, alin. 13, lit. b).

Metodele de definire a zonelor de protecție a monumentelor istorice și a siturilor arheologice trebuie să țină seama atât de legislația în vigoare, cât și de studiile istorice și arheologice asupra acestora, precum și de reducerea impactului birocratic al avizărilor instituite prin lege, întrucât prin art. 11 și 24 din Legea 422/2001 se prevede că orice intervenție asupra imobilelor din zona de protecție a monumentelor istorice, dar care nu sunt monumente istorice, se autorizează numai cu avizul Ministerului Culturii sau, după caz, a serviciilor publice deconcentrate ale acestuia.

Astfel, pentru definirea zonelor de protecție s-au avut în vedere următoarele:

- specificul teritoriului rural, caracterizat printr-un relief sculptural și fragmentat, cu perspective foarte mari, largi, monumentele istorice putând fi vizibile de la distanțe mari;
- specificul monumentelor istorice clasate, caracterizate prin regim redus de înălțime;
- specificul siturilor arheologice, care nu ocupă suprafețe mari;
- textura urbană a localităților, caracterizată prin parcele destul de mari ca suprafață;

În urma analizei acestor factori, am stabilit următoarele criterii de definire a zonelor de protecție:

- cuprinderea în zona de protecție a monumentelor istorice a imobilelor adiacente monumentelor istorice;
- cuprinderea în zona de protecție a curților monumentelor istorice;
- delimitarea zonei de protecție pe un teritoriu minimum necesar conservării fizice a monumentului istoric (vecinătatea directă) și a percepției sale corespunzătoare, în raport cu relieful, pe parcele cadastrale;
- evitarea blocajului administrativ în avizarea lucrărilor de construire în mediul rural, dacă se extinde zona de protecție la maximum de 200 m, conform art. 59 din Legea 422/2001.
- reducerea la maximum a zonei de protecție a siturilor arheologice, dar pe toată suprafața sitului, cu o extindere de maximum 50 m de jur-împrejur, conform art. 2, alin. 13, lit. b din OG 43/2000

Prevederile legale asupra modului de intervenție în siturile arheologice și în zona de protecție a acestora

Întrucât autoritățile publice locale răspund de protejarea patrimoniului arheologic, intervențiile în siturile arheologice reperate sau cu potențial se vor face conform prevederilor OG 43/2000 :

1. În cazul zonelor cu potențial arheologic cunoscut și cercetat, regimul de protecție este reglementat de legislația în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice și a bunurilor mobile care fac parte din patrimoniul cultural național.
2. Zonele cu patrimoniu arheologic reperat, delimitate și instituite conform legii, beneficiază de protecția acordată zonelor protejate, precum și de măsurile specific de protecție prevăzute de respectiva ordonanță.
3. În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, ca urmare a factorilor naturali sau a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică, se instituie, din momentul descoperirii de bunuri arheologice, în vederea cercetării și stabilirii regimului de protejare, temporar, pentru o perioadă ce nu poate depăși 12 luni, regimul de protecție pentru bunurile arheologice și zonele cu potențial arheologic.
4. În cazul zonelor cu potențial arheologic este necesară o cercetare arheologică în vederea înregistrării și valorificării științifice a acestora.
5. Săpătura arheologică și activitățile umane întreprinse asupra patrimoniului arheologic se efectuează numai pe baza și în conformitate cu autorizația emisă de Ministerul Culturii, în condițiile legii.
6. Utilizarea detectoarelor de metale în situri arheologice, în zonele de interes arheologic prioritar și în zonele cu patrimoniu arheologic reperat este permisă numai pe baza autorizării prealabile emise de Ministerul Culturii.
7. Până la descărcarea de sarcină arheologică, terenul care face obiectul cercetării este protejat ca sit arheologic, conform legii.
8. Autorizarea lucrărilor de construire sau desființare din zonele cu patrimoniu arheologic reperat sau marcat pe planșele prezentului PUG se aprobă numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii.
9. În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, până la descărcarea de sarcină arheologică, autorizarea de construire se suspendă sau, după caz, primarul localității dispune întreruperea oricărei alte activități, în conformitate cu avizul serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Culturii și se instituie regimul de supraveghere sau cercetare arheologică.
10. Toate lucrările care urmează să afecteze solul aferent siturilor arheologice de pe teritoriul comunei Costești, jud. Iași, săpăturile pentru fundații, pentru șanțurile necesare amplasării de conducte sau de canale de irigații mai adânci de 40 cm sau executare de gropi pentru plantare pomi sau viță de vie, agricultură, urmează să fie anunțate prin grija Direcției Județene pentru Cultură a județului Iași care va impune restricții pentru supraveghere sau cercetare arheologică preventivă, după caz, respectând toate obligațiile aferente legislației în vigoare.

De asemenea, **autoritățile publice locale** cooperează cu organismele și instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului arheologic pentru punerea în aplicare și respectarea măsurilor și deciziilor acestora:

- asigura protejarea patrimoniului arheologic rezultat ca urmare a cercetărilor arheologice sistematice sau preventive și a descoperirilor arheologice întâmplătoare, aflate în domeniul public ori privat al unităților administrativ teritoriale respective, alocând resurse financiare în acest scop;
- pot colabora cu persoane fizice sau juridice de drept public ori privat pentru finanțarea cercetării și punerea în valoare a descoperirilor arheologice;
- finanțează cercetarea arheologică în vederea descărcării de sarcină arheologică a terenurilor pe care se efectuează lucrări publice pentru care sunt ordonatori principali de credite, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop;
- cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea patrimoniului arheologic;
- aproba documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, în conformitate cu avizele de specialitate ale Ministerului Culturii, și elaborează sau modifică astfel de documentații în scopul stabilirii de măsuri de protejare a patrimoniului arheologic evidențiat întâmplător ori ca urmare a cercetărilor arheologice preventive, potrivit legii;
- eliberează autorizația de construire și desființare numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii, pentru lucrări în zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, descoperit întâmplător sau de interes arheologic prioritar;
- colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, transmițând acestora informații actualizate cu privire la cererile de autorizare de construire în zonele de patrimoniu arheologic reperat;
- precizează în certificatul de urbanism regimul imobilelor aflate în zone cu patrimoniu arheologic reperat;
- iau măsurile administrative corespunzătoare și notifica proprietarilor și titularilor de drepturi reale asupra imobilelor obligațiile ce le revin pentru prevenirea degradării descoperirilor arheologice întâmplătoare.

Primarul are următoarele atribuții specifice:

- dispune suspendarea autorizației de construire și oprirea oricăror lucrări de construire sau de desființare de construcții, în situația descoperirii de vestigii arheologice ori de alte bunuri pentru care s-a declanșat procedura de clasare;
- anunță în cel mai scurt timp serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii și organizează paza descoperirilor arheologice întâmplătoare;
- eliberează autorizația de construire sau de desființare, numai pe baza și în conformitate cu prevederile avizului Ministerului Culturii, pentru lucrările din zonele cu patrimoniu arheologic reperat, precum și pentru lucrările din zonele cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător;
- asigură paza și protecția descoperirilor arheologice aflate în proprietate publică, apărute ca urmare a cercetărilor sistematice sau preventive, semnalând de urgență serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii orice nerespectare a legii.

Propuneri pentru siturile arheologice

În vederea protejării siturilor arheologice, propunem următoarele reglementări pentru Planul Urbanistic General:

- toate lucrările care urmează să se execute în arealul siturilor arheologice, delimitate conform prezentului studiu – săpăturile pentru fundații ale construcțiilor, pentru lucrări de infrastructură rutieră, pentru șanțurile necesare amplasării de conducte sau de canale de irigații mai adânci de 40 cm, executarea de gropi pentru plantare pomi sau viță de vie etc. – se va impune avizarea acestor lucrări agricole doar în urma unei cercetări arheologice efectuate de către o instituție abilitată de Ministerul Culturii, în baza unui aviz de cercetare arheologică preventivă;

- în zona de protecție a siturilor arheologice, toate lucrările care vor afecta solul la o adâncime mai mare de 40 cm, se vor executa doar cu supraveghere arheologică, efectuată de o instituție abilitată de Ministerul Culturii, în baza unui aviz de supraveghere arheologică;

- interzicerea lucrărilor agricole de orice natură pe suprafața siturilor arheologice.

Pentru toate terenurile agricole care cuprind situri arheologice, se va respecta legislația cu privire la vânzarea/cumpărarea terenurilor agricole din extravilan, conform **Legii 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan.**

11. Reglementări urbanistice. Regim de protecție. Permisivități și restricții de intervenție asupra țesutului urban

Zonele cu reglementări suplimentare de pe teritoriul comunei Costești definesc o serie de reglementări specifice care ajută la protejarea și conservarea fondului construit, a echipamentelor tehnico-edilitare, a cadrului natural sau a căilor de comunicații.

Cod ZRS	Tip ZRS	Cod detaliu ZRS	Tip detaliu ZRS	Reglementări ZRS
ZRS05	Zonă de protecție monumente istorice (existente) și situri arheologice	ZRS05_VS-II-a-A-06865 ZRS05_VS-II-m-A-06865.01 ZRS05_VS-II-m-A-06865.02 ZRS05_VS-II-m-A-06781	LMI	<ul style="list-style-type: none"> Dimensiunea zonei de protecție conform Studiului istorico-arhitectural și arheologic sau PUZCP. Până la întocmirea PUZCP, zona de protecție este de 200 m intravilan și 500 m în extravilan.
ZRS10	Zonă de protecție – zonă aflată	ZRS10_1_ape_curgatoare	Ghilahoi, Chițcani,	<ul style="list-style-type: none"> Zona de protecție ape curgătoare - 15 m

	permanent sub apă		Punțișeni	(conf. Legea apelor 107/1996 - în funcție de lățimea talvegului).
ZRS13	Zona de siguranță și zona de protecție cai de comunicații - circulații feroviare	ZRS13_1_cale ferata	CF administrată de S.R.C.F	<ul style="list-style-type: none"> • Zona de siguranță CF - 20 m (O.U.G. nr. 12 din 07.07.1998, aprobată prin Legea nr. 8 din 1999). • Zona de protecție CF - 100 m (conf. O.U.G. nr. 12 din 07.07.1998, aprobată prin Legea nr. 8 din 1999).
ZRS14	Zona de siguranță și zona de protecție căi de comunicații - circulații rutiere	ZRS14_DJ 245L ZRS14_DC 29 ZRS14_DC 31 ZRS14_DC 31B	DJ 245L DC 29 DC 31 DC 31B	<ul style="list-style-type: none"> • Zona de siguranță 3 m • Zona de protecție DN este 22 m DJ este de 20 m și DC este 18 m (distanța de la marginea exterioară a zonei de siguranță până la marginea zonei drumului)
ZRS17	Zona de protecție obiective cu destinație specială	ZRS17_1_Poliție	Poliție	PUZ
ZRS24	Zona de protecție rețele de apă	ZRS24_1_retea_majora_de_distributie_apa_potabila ZRS24_2_apa_uzata_menajera ZRS24_3_conductă_aduțiune	<p>Rețea de distribuție apă potabilă - țevă de tip PEHD - prevăzute cămine de vane și hidranți din 500 în 500 de m - pe conducte cu diametrul de 110 mm.</p> <p>Rețeaua de distribuție este în curs de amenajare</p>	<p>Zona de protecție de 3 m (conf. cap. VIII din Norma specială privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară din 03.04.1997)</p> <p>Zona de protecție de 10 m de la zidurile exterioare ale clădirilor (conf. cap. VIII din Norma specială privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară din 03.04.1997)</p>

			ce deservește ambele localități	
ZRS25	Zona de protecție transport și alimentare cu energie electrica	ZRS25_1_LEA20kv_existent ZRS25_2_LEA110kv_existent	LEA20kv LEA110Kv	Zona de protecție de 24 m – 20 Kv (Conf. Ordin 4/2007) Zona de protecție de 37 m – 110 Kv (Conf. Ordin 4/2007)
ZRS27	Zona de protecție transport și alimentare cu gaze naturale	ZRS27_1_rețea_gaze_pentru_repartitie		Conform Normativelor tehnice aflate în vigoare
ZRS28	Zonă de protecție linii telecomunicații	ZRS28_1_magistrala_cablu ZRS28_2_magistrala_fibra_optica		
ZRS29	Zona cu interdicție temporară de construire	ZRS25_1_LEA20kv_existent ZRS25_2_LEA110kv_existent ZRS25_3_cale_ferata	LEA20kv LEA110Kv Cale ferata	Zona de protecție de 24 m – 20 Kv (Conf. Ordin 4/2007) Zona de protecție de 37 m – 110 Kv (Conf. Ordin 4/2007) Zona de protecție CF - 100 m (conf. O.U.G. nr. 12 din 07.07.1998, aprobată prin Legea nr. 8 din 1999).
ZRS30	Zona cu interdicție permanentă de construire	ZRS30_1_cale_ferată ZRS30_3_zona_aflata_permanent_sub_apa		Interdicție definitivă de construire în perimetrul stabilit prin studiul de gospodărire a apelor Conf. studiului geotehnic Zona de siguranță CF - 20 m (O.U.G. nr. 12 din 07.07.1998, aprobată prin Legea nr. 8 din 1999).

*ZRS = Zonă cu reglementări speciale

12. Organizarea circulațiilor și transporturilor

Rețeaua de circulații se reorganizează prin ierarhizare clară și separarea fluxurilor sensibile. Axele de legătură cu DN 24/E581 devin coridoare principale pentru acces regional, în timp ce drumurile județene și comunale preiau distribuția intracomunală spre vetre și zone economice. Se stabilesc rute dedicate pentru vehicule >3,5 t, cu intersecții reconfigurate la racordul cu drumurile de rang superior și cu ferestre orare în

zonele rezidențiale, astfel încât traficul greu sezonier (campanii agricole) să nu interfereze cu orele școlare și cu mobilitatea pietonală.

În vetre, străzile se standardizează la profiluri tip adecvate traficului local: carosabil cu acostamente consolidate, trotuare continue pe ambele părți în nucleele dense și pe cel puțin o parte în sectoarele periferice, șanțuri/rigole continue (inclusiv rigole carosabile în punctele joase) și podețe dimensionate hidraulic la toate accesele. Gardurile din apropierea culoarelor de scurgere vor fi permeabile; la fronturile noi se prevăd retrageri care să asigure spațiu tehnic pentru utilități și viitoare lărgiri. La trecerile peste văi, secțiunile podurilor/podețelor se verifică la debitele de calcul și se prevăd praguri de liniștire și bazine de detensionare în aval.

Siguranța rutieră se îmbunătățește prin „porți de intrare” în localități (marcaje, insule, indicatoare), limitare de viteză în vetre și calmarea traficului la punctele sensibile: treceri pietonale suprînălțate, insule de refugiu, balizări, oglinzi în intersecțiile cu vizibilitate redusă. Zonele școlare primesc tratament prioritar (trotuare late, garduri de protecție, iluminat accent pe treceri, semnalizare orară), iar în dreptul piețetei/centrului civic se organizează spații de staționare scurtă și alveole de aprovizionare pentru a elimina opririle ad-hoc pe carosabil.

Transportul public județean este susținut prin stații standardizate în toate satele: alveolă de oprire, refugiu acoperit, iluminat, rampă pentru acces universal și panou de informare. Traseele pietonale „ultima sută de metri” leagă stațiile de școală, dispensar, primărie și spațiile comerciale, iar continuitatea trotuarelor reduce dependența de autoturism pentru deplasări scurte. Pentru agrement și mic turism, se propun rute pietonale/velo pe coridoarele verzi-albastre ale văilor, conectate cu puncte de belvedere pe interfluvii și cu mobilier de odihnă.

Logistica de proximitate se organizează prin coridoare de acces pentru marfă către micro-platformele economice și prin ferestre orare de aprovizionare în centrul satului de reședință. Se rezervă spații pentru parcări de scurtă durată în fața fronturilor comerciale și pentru parcări de lungă durată la marginea vetrelor (park-&-walk), concomitent cu descurajarea staționării îndelungate pe carosabil. Drumurile agricole se întrețin ca rețea tehnologică separată, limitând traversările prin vetre în perioadele de vârf.

Întreținerea și reziliența completează organizarea: decolmatare periodică a șanțurilor și a gurilor de scurgere, refaceri conforme după săpături (stratificații și compactări controlate), plan de iarnă cu rute de prioritate 1 (școală-sănătate-racord DJ/DN) și stocuri de material antiderapant. Adresarea stradală se standardizează (nume/numere vizibile), iar semnalistica de orientare se actualizează la nivel comunal. Toate intervențiile în stradă se coordonează printr-un calendar integrat cu operatorii de utilități, cu regula „utilități înainte de finisaje”.

13. Regimul de proprietate al terenurilor. Circulația terenurilor

Operațiunile privitoare la regimul juridic al terenurilor pe care prezentul P.U.G. le va conține în fazele următoare vor viza următoarele obiective:

1. a) Stabilirea unei atitudini de reglementare și a unei politici funciare în ceea ce privește terenurile aflate în proprietatea comunei Costești;
2. b) Stabilirea situațiilor, amplasamentelor și imobilelor pentru care se au în vedere operațiuni de concesionare / închiriere / dare în folosință;

3. c) Stabilirea situațiilor, amplasamentelor și imobilelor pentru care este prevăzută realizarea de obiective de utilitate publică (construcții, amenajări publice, infrastructură edilitară, lucrări de combatere a riscurilor etc).

Referitor la studiul regimului de proprietate, este important de menționat faptul că una dintre principalele probleme cu care se confruntă comuna Costești este reprezentată de prezența unor bariere socio-economice. Din acest motiv, prin prezenta documentație de urbanism se dorește găsirea unor soluții prin care să se realizeze noi legături în sfera investițională.

14. Măsuri în zonele cu riscuri naturale

Teritoriul comunei Costești prezintă vulnerabilități moderate la fenomene naturale specifice zonei colinare: ploi torențiale cu scurgeri rapide, eroziuni de versant, freatic ridicat în lunci și riscuri seismice moderate. Măsurile de prevenție și control propuse prin PUG vizează reducerea efectelor asupra locuirii, infrastructurii și mediului prin reguli clare de construire, lucrări de stabilizare și o întreținere periodică a sistemelor de scurgere.

În zonele expuse la **inundații și scurgeri pluviale**, se impune sistemul de colectare **separativ** al apelor menajere și pluviale, interzicerea puțurilor absorbante și realizarea de **rigole și șanțuri continue**, cu descărcare în bazine de retenție. Platformele construcțiilor se vor amplasa la cote mai înalte, iar gardurile din apropierea cursurilor de apă vor fi **permeabile** pentru a nu obtura scurgerea. Se recomandă **decolmatarea periodică** a șanțurilor și dimensionarea corespunzătoare a podețelor și a secțiunilor de trecere.

Pe **versanți și pante instabile**, construcțiile vor fi permise numai pe baza unor **studii geotehnice detaliate**, cu soluții de drenaj și stabilizare a taluzurilor. Se vor evita tăierile abrupte de teren și evacuarea apelor pluviale direct pe pantă. Se recomandă **înierbarea, perdelele forestiere** și lucrările de bioinginerie pentru stabilizarea stratului superficial al solului.

În ceea ce privește **riscul seismic**, comuna se află în zona de influență a cutremurelor vrâncene ($a_g = 0,24 g$). Construcțiile noi vor respecta normele antiseismice în vigoare, iar clădirile publice existente vor fi verificate prin **expertize tehnice** și reabilitate acolo unde este necesar.

Pentru **vânt, viscol și polei**, se prevăd perdele forestiere pe direcțiile dominante ale vânturilor și întreținerea acostamentelor, a șanțurilor și a rigolelor. În sezonul rece, primăria va dispune de stocuri de materiale antiderapante și planuri de intervenție pe rutele de prioritate (școală, dispensar, acces DJ/DN).

În **zonele expuse la secetă sau incendii de vegetație**, se recomandă interzicerea arderilor de resturi, utilizarea apelor pluviale colectate pentru irigații locale, întreținerea fâșiilor amorse de protecție și asigurarea punctelor de apă pentru intervenții ale serviciilor voluntare.

Toate investițiile din zonele de risc vor fi însoțite de **studii de specialitate** (hidrologic, geotehnic), iar autorizațiile de construire se vor elibera doar cu respectarea condițiilor impuse de RLU. Primăria va menține un **registru GIS al zonelor de risc** și un program anual de întreținere (decolmatare, cosiri, verificări ale podețelor și rigolelor).

Prin aplicarea acestor măsuri – drenaje controlate, rigole înierbate, perdele verzi, reparații periodice și proiectare responsabilă – se asigură reducerea vulnerabilităților naturale și creșterea siguranței teritoriului comunei Costești.

15. Echipare edilitară

Apă potabilă

Se propune întărirea sistemului în satul de reședință prin închiderea în inele a tronsoanelor principale, sectorizare hidraulică (DMAs) cu vane și debitmetre, contoare la limita de proprietate și rezervoare de înmagazinare/echilibru dimensionate pentru 24 h consum mediu + rezervă incendiu. Extinderile de rețea se vor realiza etapizat pe axele DJ/DC către satele componente, cu materiale PEHD, adâncime sub cota de îngheț, noduri de spălare și hidranți exteriori la distanțe regulate. Se instituie zone de protecție sanitară pentru captări/rezervoare și monitorizare periodică a calității.

Canalizare menajeră (separativ)

Rețea **separativă** în vetrele compacte, colectare gravitațională prioritar, cu stații de pompare doar în sub-bazine fără soluții gravitaționale. Epurare centralizată/modulară (stație existentă extinsă sau nouă stație scalabilă) dimensionată la încărcări reale și cu trepte de rezervă. În perimetrele încă neacoperite: fose **vidanjabile** conforme, cu obligație de racord după punerea în funcțiune a rețelei. Eliminarea amestecurilor menajer-pluvial și reducerea infiltrațiilor prin reabilitări punctuale și cămine etanșe.

Ape pluviale

Colectare prin șanțuri/rigole continue, rigole carosabile în punctele joase și guri de scurgere în centre, cu descărcare în **bazine de retenție off-line** și șanțuri verzi/îmierbate pentru detensionare; la ieșirile spre văi se vor prevedea praguri de liniștire și secțiuni verificate hidraulic la poduri/podețe. Toate accesele vor avea podețe dimensionate, iar gardurile din culoarele de scurgere vor fi **permeabile**.

Energie electrică și iluminat public

Întărirea alimentării pe 20 kV (bucări locale unde este posibil), modernizarea posturilor de transformare subdimensionate și rețele JT, plus **telegestiune** pentru iluminatul public. Înlocuirea corpurilor vechi cu LED, niveluri de iluminare standardizate, accent pe treceri pietonale/zonă școlare și senzorială pentru reducerea consumului.

Gaze naturale

Scenariu de dezvoltare etapizată (dacă operatorul confirmă fezabilitatea): trunchi pe axele DJ cu derivări către vetre, racordare prioritară a dotărilor publice și a micro-platformelor economice. În lipsa rețelei, se recomandă soluții de tranziție (GPL centralizat/ pompe de căldură), cu pregătirea traseelor tehnice în profilurile stradale.

Telecomunicații / Digital

Extinderea fibrei pe axele principale și **multi-duct** (coridor tehnic comun) în străzile noi/reabilitate pentru last-mile; camere de tragere la pas și migrarea treptată a cablurilor aeriene expuse. Puncte publice pentru lockere/curierat în centrul civic.

Deșuri

Eco-insule pentru colectare separată în vetre, platforme betonate cu împrejmuire, puncte dedicate pentru **deșuri inerte/voluminoase** la marginea vetrei de reședință, contracte pentru uleiuri/DEEE, și program de informare publică. În zona economică: spații de sortare temporară și contracte de colectare pe fracții.

Securitate la incendiu / Protecție civilă

Rețea de hidranți exteriori conform pasului normativ, rezervă de incendiu în rezervoarele de apă, acces căi de intervenție (drum interior în inel în incinte economice) și puncte de apă semnalizate în extravilan. Dotarea SVSU cu echipamente ușoare și stații de staționare.

Măsuri transversale (toate sistemele)

Sistem **separativ** obligatoriu (menajer ≠ pluvial), **interzise** puțurile absorbante pentru menajer, SCADA/telegestiune pentru apă–canal și iluminat, registru GIS unic (OM 904/2023) cu straturi pentru rețele/servituți, și corelarea lucrărilor: **utilități înainte de refacerile finale**. Toate coridoarele edilitare vor fi **intabulate** cu servituți; proiectele vor include profile longitudinale (canal), scheme P&ID (SP/SPP), calcule de debite și avizele de gospodărire a apelor.

Fazare orientativă

1. **0–12 luni:** „low-regret” – decolmatate, rigole/șanțuri continue, bazine off-line pilot, hidranți lipsă, LED + telegestiune în centru.
2. **1–3 ani:** închiderea inelelor de apă + sectorizare, extinderi canal separativ în vetre, modernizări PT/MT, eco-insule & platformă inerte, multi-duct pe străzile reabilite.
3. **3–5 ani:** extinderi apă–canal către satele satelit, stație de epurare modulară (sau extindere), micro-platformă economică pe DJ cu utilități la limită, eventual tronsoane de gaze dacă sunt aprobate.

16. Reabilitare, protecția și conservarea mediului

Protecția mediului și problematica schimbărilor climatice reprezintă un domeniu de interes major la nivelul întregii țări, cu implicații în stabilirea pe termen mediu a priorităților regionale de dezvoltare. În același timp, abordarea integrată a combaterii schimbărilor climatice și a măsurilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice constituie una din prioritățile tuturor planurilor de dezvoltare strategică.

Un obiectiv global de contracarare a efectelor schimbărilor climatice este „dezvoltarea echilibrată prin stimularea creșterii economice bazate pe cunoaștere, protecția mediului înconjurător și valorificarea durabilă a resurselor naturale precum și întărirea coeziunii sociale”.

Au fost stabilite domeniile strategice de dezvoltare, obiective, priorități și măsuri specifice:

- Dezvoltare urbană, dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale regionale
- Creșterea competitivității economice, stimularea cercetării și inovării
- Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării surselor alternative de energie
- Dezvoltarea zonelor rurale, sprijinirea agriculturii și silviculturii
- Creșterea atractivității turistice regionale, sprijinirea activităților culturale și recreative
- Dezvoltarea resurselor umane, creșterea incluziunii sociale

“Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării surselor alternative de energie” este direcția strategică ce stă la baza elaborării acțiunilor în domeniile mediului și energiei, vizând priorități precum protecția mediului înconjurător, dezvoltarea infrastructurii tehnice, conservarea biodiversității, diminuarea efectelor schimbărilor climatice și prevenirea riscurilor naturale,

utilizarea resurselor regenerabile de energie, precum și îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public, casnic și economic.

Domeniului Mediul și schimbări climatice i s-a acordat o atenție sporită, alocându-se resurse financiare pentru diverse aspecte importante (de pildă: promovarea utilizării resurselor regenerabile de energie, diminuarea efectelor negative ale schimbărilor climatice, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea eficienței energetice, dezvoltarea și implementarea de politici în domeniul energiei durabile, accesibilitate și transport inteligent, etc.).

Integrarea măsurilor de atenuare și de adaptare la schimbările climatice în strategiile naționale, politicile și programele României, va reprezenta un pas important în dezvoltarea orientată către o creștere economică ecologică în acest sens, ministerul de resort va propune în cadrul programului național de sănătate, subprogramul de sănătate publică, următoarele:

- metodologii naționale de evaluare și monitorizare a efectelor schimbărilor climatice asupra sănătății populației.
- program de intervenție în cazul valurilor de căldură extremă.

Pe plan local sunt necesare măsuri administrative precum:

- colaborarea între autoritățile competente în vederea promovării unor programe de intervenție operativă în cazul manifestării unor evenimente meteorologice extreme;
- dezvoltarea de metodologii pentru a prognoza probleme majore de sănătate care pot apărea în funcție de severitatea efectelor schimbărilor climatice, ținând cont și de circumstanțele socioeconomice;
- dezvoltarea unor metode de monitorizare și de sisteme de detectare timpurie a impactului valurilor de temperaturi extreme asupra stării de sănătate;
- studii epidemiologice privind influența efectelor schimbărilor climatice asupra sănătății precum : - reducerea mortalității și morbidității datorate valurilor de frig;
- creșterea oportunităților de a petrece timpul liber cu activități fizice în exterior și consecutiv posibilă îmbunătățire a sănătății publice
- diminuarea mortalității prin afecțiuni cardiovasculare
- reducerea perioadelor cu afecțiuni respiratorii acute specifice sezonului rece

Priorități de dezvoltare în domeniul schimbărilor climatice:

- Încălzirea globală este un fenomen real și direct influențat de activitățile antropice (influența activităților umane este considerată cauza dominantă a încălzirii globale începând cu jumătatea secolului XX)
- Pe termen lung, schimbările climatice și efectele încălzirii globale se vor agrava
- În trecut, umanitatea ar fi putut afecta clima Pământului din „ignoranță”, dar necunoașterea nu mai poate fi o scuză în prezent
- Pentru limitarea efectelor negative ale încălzirii globale, este necesară înțelegerea mecanismelor sale, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea activităților umane la schimbările climatice

- Limitarea/diminuarea efectelor schimbărilor climatice necesită o reducere substanțială a emisiilor cu efecte de seră, dar și eforturi susținute în această direcție
- Domeniului Mediul și schimbări climatice i s-a acordat o atenție sporită, alocându-se resurse financiare pentru diverse aspecte importante (de pildă: promovarea utilizării resurselor regenerabile de energie, diminuarea efectelor negative ale schimbărilor climatice, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea eficienței energetice, dezvoltarea și implementarea de politici în domeniul energiei durabile, accesibilitate și transport inteligent, etc.).

Este important să reamintim faptul că statele membre ale Uniunii Europene au convenit ca minim 20% din bugetul de aproape 1000 miliarde euro al Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020 să fie destinat proiectelor și acțiunilor cu relevanță climatică, această alocare fiind de cca 3 ori mai ridicată comparativ cu alocările Uniunea Europeană din perioada 2007-2013 pentru reducerea impactului asupra climei și adaptarea la schimbările climatice.

- Legislația comunitară în domeniu este cuprinzătoare și se sprijină pe o alocare financiară considerabilă prin programe speciale care includ o paletă diversă de măsuri ce vizează reducerea emisiilor de carbon și permit accelerarea tranziției spre o economie cu emisii reduse de carbon.
- Utilizarea combustibililor fosili trebuie eliminată până în 2020 (Arderea combustibililor fosili și alte activități antropice sunt responsabile pentru creșterea concentrațiilor de gaze cu efect de seră din atmosferă și implicit a încălzirii globale)
- Este necesară reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de industria producătoare de energie electrică la valori apropiate de zero
- Integrarea măsurilor de atenuare și de adaptare la schimbările climatice în strategiile naționale, politicile și programele României, va reprezenta un pas important în dezvoltarea orientată către o creștere economică ecologică, cu emisii reduse de carbon în România.
- Asistăm la o modificare vizibilă a climei, iar răspunsul comunităților trebuie sprijinit. Această concluzie este prezentă și în ultimul raport întocmit de Biroul Interguvernamental de Experti în Evoluția Climei din cadrul ONU (IPCC), publicat în formă completă și actualizată în data de 30 ianuarie 2014
- Este nevoie de o mai mare conștientizare a principalelor cauze naturale și antropice care stau la baza modificărilor climatice și a efectelor cu cel mai mare impact care sunt generate de încălzirea globală.
- Din punct de vedere socio-economic, sunt importante proiecțiile climatice regionale ale schimbării climei. Încălzirea globală nu e uniformă în spațiu și timp pentru că factorii locali și variabilitatea naturală nuanțează semnalul global. Frecvența valurilor de căldură a crescut și va continua să crească în deceniile următoare tocmai în regiunile sud-estice, sudice și vestice ce înconjoară lanțul carpatic.

Aglomerările urbane din aceste regiuni vor resimți și mai puternic stresul termic crescut, datorită efectului de insulă urbană de căldură. Pe de altă parte, rezultatele experimentelor numerice ne sugerează ca episoade cu cantități mari de precipitații vor fi din ce în ce mai frecvente mai ales în zonele de munte. În contextul defrișării accelerate, această creștere a frecvenței evenimentelor cu o cantitate mare de

precipitații va provoca o incidență crescută a inundațiilor rapide catastrofale. Acestea sunt doar câteva exemple ale fenomenelor meteorologice ce se transformă în hazarduri cărora societatea va trebui să le facă față.

- Local pentru zona analizată de mare importanță o reprezintă patrimoniul arhitectural, biodiversitatea diversificată și în mare parte nealterată, iar din acestea rezidă posibilitatea de dezvoltare locală prin turism. Măsurile ce se impun a fi prioritare sunt cele de continuare a procesului de conservare a acestor situri de prezervare a acestor valori și punerea lor în valoare printr-o activitate de coordonată de marketing și promovare.

17. Obiective de utilitate publică

Nr.crt.	Obiective	Categoriile de interes		
		Național	Județean	Local
		1	2	3
1	Primărie și Consiliu Local			X
2	Școală			X
3	Școala cu clasele I-IV Dinga			X
4	Școala Primară Chiriachita și Lazar Hristea I-IV Chițcani			X
5	Școala Parvesti			X
6	Școala gimnazială Sf Ierarh Luca corp 2			X
7	Școala gimnazială Sf Ierarh Luca corp 1			X
8	Școala Dinga			X
9	Grădinița cu program normal Costești			X
10	Grădinița cu program normal Costești			X
11	Ghișeu poștal Costești			X
12	Farmacia Costești			X
13	Cămin Cultural Costești			X
14	Cabinet veterinar			X
15	Cabinet medical			X
16	Biserică ortodoxă			X
17	Biserică ortodoxă			X
18	Biserica Sf Gheorghe			X
19	Biserica Adormirea Maicii Domnului			X
20	Biblioteca			X
21	Teren de sport			X
22	Secție de poliție Costești			X
23	Casa de adunare a creștinilor după Evanghelie			X
24	EVEL-H Company			X
25	Asociație agricolă			X
26	Asociația agricolă Costești			X
27	All Clean G&D			X
28	AGROMECC secția Costești			X

29	Sediu Plantagro Com Costești			X
30	Turn apa			X
31	Salon tatuaje			X
32	SC NEGHINITA SRL			X
33	Popas Poliana			X
34	Pompe funebre			X
35	Poliana - stație încarcare mașini electrice			X
36	Parcare			X
37	Magazin mixt Federalcoop			X
38	Magazin mixt			X
39	Magazin mixt			X
40	Magazin mixt			X
41	Magazin			X
42	Magazin			X
43	Magazin			X
44	Magazin			X
45	Magazin			X
46	Marius Garage			X
47	7 Case Crasna - Gradina			X
48	Biserica Rădești			X
49	Biserica de lemn Sf Nicolae, Man. Parvesti			X
50	Cimitir Chițcani			X
51	Cimitir Costești			X
52	Parc copii			X
53	Teren sport			X
54	Șchitul Țiclăuani			X
55	Safir - fabrică făinuri proteice			X
56	Popas Stâna Costești			X
57	Dodul Doamnei			X
58	Monumentul eroilor			X
59	Dispensar			X
60	Cimitirul satului Costești			X
61	Cimitir Rădești			X
62	Cimitir Puntîșeni			X
63	Cimitir Parvesti			X

6. CONCLUZII – MĂSURI ÎN CONTINUARE

Soluția generală de organizare și dezvoltare a Comunei Costești are la bază obiective stabilite prin caietul de sarcini și obiectivele stabilite de proiectant, în acord cu disfuncționalitățile constatate și concluziile analizei situației existente.

Atitudinile de intervenție și dezvoltare urbană vor urma două direcții principale:

- Direcția reactivă: eliminarea sau reducerea disfuncționalităților constatate în structura urbană a comunei;
- Direcția pro-activă: valorificarea potențialului de dezvoltare, urmărind creșterea calității vieții locuitorilor și dezvoltarea economică și socială prin reglementarea activităților conexe locuirii, potențarea spațiilor publice, asigurarea protecției adecvate a infrastructurii tehnico-edilitare; dezvoltarea și modernizarea rețelei de circulații rutiere; protejarea și valorificarea patrimoniului construit; extinderea zonelor destinate activităților de comerț, servicii, a activităților industriale; extinderea și diversificarea activităților culturale, de recreere și agrement.

Principalele probleme cu care se confruntă Comunei Costești sunt:

- Scăderea constantă a numărului locuitorilor;
- Existența unor bariere naturale și antropice pentru care nu s-au alocat resurse în vederea diminuării efectului acestora asupra zonelor urbane (efect de segregare)
- Lipsa fondurilor pentru restaurarea clădirilor cu valoare arhitecturală, culturală, istorică și urbanistică;
- Riscurile naturale și antropice care grevează unele zone din teritoriul intravilan;
- Lipsa unor reglementări actualizate cu privire la zona construită protejată
- Lipsa unor reglementări de urbanism care să protejeze întregul fond construit valoros și peisajul urban valoros;

Oportunitățile de dezvoltare ale Comunei Costești sunt strâns legate de următoarele elemente:

- Potențialul cultural-istoric;
- Dezvoltarea infrastructurii de circulație;
- Potențialul natural
- Potențialul sectorului terțiar – comerț și servicii
- Potențialul industrial și al sectorului secundar în general
- Potențialul generat de resursa umană

În continuare, sunt prezentate principalele reglementări urbanistice și propuneri de dezvoltare spațială a Comunei Costești, propuse prin prezentul P.U.G.:

- Împărțirea teritoriului intravilan în unități teritoriale de referință (U.T.R.) – fiecare UTR incluzând una sau mai multe zone funcționale și definirea unor zone de dezvoltare cu un specific al activităților
- Extinderea zonei rezidențiale, în acord cu prevederile legale, și reglementarea modului de construire pentru a corespunde specificului local și condițiilor geografice
- Identificarea unei zone de dezvoltare a activităților comerciale și servicii de interes general în zona
- Dezvoltarea de activități de comerț și servicii de interes general, de producție în unități de mari dimensiuni
- Dezvoltarea unui nucleu destinat activităților de producție de dimensiuni mari / medii, manufactură, depozitare și a serviciilor comerciale conexe acestora
- Dezvoltarea unui pol mixt de agrement, comerț și servicii
- Dezvoltarea zonelor de desfășurare a activităților agricole și agro-zootehnice

- Dezvoltarea, în afara zonei centrale, a unor zone mixte care să asigure necesarul de activități comerciale, de servicii și de dotări publice, la nivel local
 - Investiții în rețeaua de circulații auto și pietonale a comunei pentru a asigura fluidizarea circulației, eliminarea traficului de tranzit din zona centrală
 - Asigurarea unei dezvoltări coerente a zonei centrale
 - Dezvoltarea unor zone destinate activităților comerciale și servicii de interes general amplasate în zonele pericentrale
 - Dezvoltarea activităților productive și industriale, concentrate în zonele de dezvoltare periferice
 - Dezvoltarea infrastructurii turistice: dezvoltarea infrastructurii de agrement și a celei culturale pentru a crește atractivitatea
 - Dezvoltarea rețelei de echipamente socio-culturale: modernizarea și reabilitarea celor existente, amplasarea de noi unități în zonele de dezvoltare, în vederea creșterii calității vieții pentru comunitatea locală (școli, grădinițe, creșe, biserici, unități medicale, unități comerciale de proximitate, farmacii, spații verzi, locuri de joacă, spații de socializare, centre cu activități culturale)
 - Protejarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului construit
 - Identificarea zonelor cu valoare culturală complexă, definirea de grade de protecție pentru aceste zone în funcție de valoarea culturală complexă a patrimoniului construit și definirea de intervenții permise pentru aceste zone.
 - Identificarea și delimitarea zonelor pentru care autorizația de construire se emite în urma elaborării PUZ – Autorizare indirectă. Prin PUZ se va reglementa modul de divizare al parcelelor, se vor organiza circulațiile locale, se vor reglementa zonele funcționale, în acord cu reglementările urbanistice definite prin P.U.G. pentru zonele respective.
- Regimul de înălțime a fost reglementat pentru fiecare zonă funcțională și pentru fiecare UTR în parte, având la bază regimul de înălțime dominant în arealul respectiv.
 - Protejarea și valorificarea cadrului natural în vederea ameliorării factorilor de mediu – prin identificarea și reglementarea modului de utilizare al terenurilor din teritoriul extravilan, cu valoare peisagistică mare (păduri, pajiști, pășuni)
 - Reglementarea modului de construire și a modului de dezvoltare a fondului construit existent în vederea ameliorării imaginii rurale și păstrării caracteristicilor tradiționale ale țesutului urban.
 - Extinderea și diversificarea bazelor sportive și a terenurilor de sport în aer liber pentru a oferi o gamă mai largă de activități de petrecere a timpului liber; dispunerea acest unități în sistem policentric pentru a deservi întreaga populație a comunei și pentru a asigura accesul facil al locuitorilor
 - Investiții de modernizare și extindere a infrastructurii de unități culturale a comunei
 - Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare pentru a deservi zonele de extindere a teritoriului intravilan și zonele lipsite de utilități (alimentare cu gaze naturale, alimentare cu energie electrică, alimentare cu apă potabilă, canalizare)
 - Identificarea de măsuri de protecție împotriva riscurilor naturale – alunecări de teren: identificarea zonelor pentru care se recomandă măsuri de amenajare a reliefului prin taluzare, menținerea unei vegetații arboricole mature, zone în care nu se recomandă amplasarea de construcții civile sau industriale

- Identificarea de măsuri de protecție împotriva riscurilor naturale – inundații: identificarea zonelor pentru care se recomandă lucrări de regularizare și sistematizare a apelor de suprafață, lucrări de apărare, zone pentru care se recomandă ridicarea cotei terenului, lucrări de drenare a apelor de suprafață, lucrări de preîntâmpinare a eroziunii pluviale sau a depunerilor de torent, zone în care nu se recomandă amplasare de construcții civile sau industriale
- Identificarea zonelor și a elementelor generatoare de riscuri antropice și definirea zonelor de protecție și a zonelor de siguranță aferente acestora: rețele electrice, sistem de alimentare cu apă, sistem de alimentare cu gaze naturale, sistem de canalizare, rețele electrice, platforme pentru colectarea deșeurilor, ferme zootehnice, cariera de piatră, infrastructură feroviară
- Realizarea de circulații pietonale sau carosabile restricționate în zona centrului
- Îmbunătățirea gradului de traversare peste linia de cale ferată prin realizarea de noi treceri denivelate
- Modernizarea și reabilitarea rețelei stradale
- Reconfigurarea circulațiilor în zonele de locuințe și realizarea de parcuri la sol
- Se propun lucrări de curățare și întreținere a zonelor verzi aferente râurilor în vederea îmbunătățirii imaginii zonei, calității factorilor de mediu precum și pentru punerea în valoare a acestora
- În aceste condiții, în elaborarea P.U.G. s-a ținut cont de elementele ce pot, în viitor, ajuta la dezvoltarea economico-socială a comunei și care îi pot spori atractivitatea, inclusiv elemente referitoare la protecția mediului și valorificarea cadrului geografic.

Extinderile preconizate ale teritoriului intravilan au fost dimensionate judicios, astfel încât să răspundă nevoilor de dezvoltare ale comunei, alocând spații necesare extinderi și diversificării activităților existente, fără a-i afecta potențialul economic.

Suprafețele introduse în intravilan sunt destinate locuirii și activităților complementare, activităților de comerț și servicii de interes public, activităților industriale. De asemenea, extinderile de intravilan au avut în vedere cadrul natural în care este localizat teritoriul administrativ al comunei.

În ceea ce privește activitățile economice, s-a urmărit încurajarea dezvoltării activităților din sectorul terțiar (comerț, servicii), fără a neglija activitățile tradiționale – industriale și agrozootehnice. De asemenea, se dorește încurajarea dezvoltării sectorului terțiar reprezentat de comercializarea și manufactura produselor tradiționale locale.

În scopul ameliorării calității locuirii, P.U.G. prevede o serie de măsuri complementare care privesc modul de utilizare a fondului construit existent, modernizarea căilor de circulație și a utilităților, îmbunătățirea aspectului spațiilor publice, operațiuni de regenerare a fondului construit, îmbunătățirea factorilor de mediu (în special prin sporirea suprafețelor plantate publice amenajate, și prin conservarea valorilor de patrimoniu construit și natural) și crearea condițiilor pentru atragerea de noi locuitori. De asemenea, a fost extins, punctual, teritoriul destinat locuirii astfel încât să poată fi dezvoltată această activitate.

R.L.U. ține cont de specificul regional al locuirii, pe care îl protejează, ținând cont de necesitățile comunităților și activităților regionale și locale, în evoluție și de cadrul normativ existent.

Prin P.U.G. este prevăzută îmbunătățirea sistemului de circulații pietonale și carosabile din intravilan și din extravilan (prin modernizarea și extinderea căilor de circulații, crearea de treceri peste calea

ferată și sistematizarea intersecțiilor principale), în vederea creșterii siguranței populației, a facilitării accesului la obiectivele de utilitate publică, reducerii poluării zonei centrale.

Este prevăzută ameliorarea situației rețelelor edilitare, prin modernizarea și extinderea rețelelor edilitare existente, lucrări care vor fi precedate de studii de specialitate (întocmite în vedere amplasării și dimensionării cât mai judicioase a rețelelor de distribuție și a dotărilor de gospodărie comunală). Este necesară realizarea de studii de specialitate și de obținerea avizelor din partea deținătorilor de rețele în cazul construcțiilor amplasate în zonele de protecție ale rețelelor (electrice aeriene, gaze naturale, transport apă potabilă ș.a.). De asemenea, este semnalată necesitatea întocmirii unor studii de specialitate pentru înlăturarea unor riscuri naturale (în special a celor care țin de inundabilitate, urmată de finanțarea și punerea în operă a unor lucrări de apărare. Din acest punct de vedere, Planul urbanistic general are menirea de a nu permite, până la acel moment, înrăutățirea situației actuale, precum și de a menaja posibilitățile viitoare de dezvoltare ale comunei

Propunerile de dezvoltare – elemente ale Strategiei de dezvoltare spațială a localității – sunt supuse dezbaterii publice, conform legislației în vigoare, în scopul armonizării acestora cu voința comunității locale.

7. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI

1. Context strategic și analiza de impact

Strategia 2021–2027 a fost elaborată în contextul obiectivelor europene și naționale privind dezvoltarea durabilă, coeziunea teritorială și tranziția verde. Analiza perioadei precedente (2016–2020) arată o implementare parțială a măsurilor planificate, cu progrese notabile în infrastructura rutieră, reabilitarea clădirilor publice, modernizarea școlilor și extinderea rețelelor de apă. Cu toate acestea, persistă provocări legate de îmbătrânirea populației, nivelul scăzut de antreprenoriat local și infrastructura tehnico-edilitară insuficient modernizată.

2. Conceptul de dezvoltare locală

Strategia urmărește valorificarea potențialului economic, social și natural al comunei Costești printr-un model de dezvoltare sustenabilă, bazat pe inovare, coeziune socială și protecția mediului. Conceptul central este acela al unei comunități rurale moderne, atractive pentru locuitori și investitori, care oferă servicii publice de calitate și un mediu economic competitiv.

În iulie 2019, Institutul European de Inovare și Tehnologie, organism independent al U.E., creat în 2008, care consolidează capacitatea de inovare a Europei, a propus obiectivele pentru **Strategia de inovare pentru perioada 2021-2027**, a căror implementare va fi urmărită prin următorul program al U.E. de cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027):

- Obiectiv 1: Creșterea impactului regional al comunităților de cunoaștere și inovare.
- Obiectiv 2: Stimularea capacității de inovare a învățământului superior.
- Obiectiv 3: Lansarea noilor CCI-uri (Comunități de cunoaștere și inovare).

Strategia europeană pentru tineret 2019-2027 recunoaște că tinerii sunt dornici să își ia în mâini propriile destine, să stabilească relații cu ceilalți și să le acorde sprijin și că ar trebui acordată o atenție deosebită tinerilor care riscă să fie marginalizați pe baza potențialelor surse de

discriminare, cum ar fi originea etnică, genul, orientarea sexuală, handicapul, religia, convingerile sau opinia politică ale acestora.

Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027

Conform Planului de Dezvoltare Regională, pentru perioada de programare 2021-2027 sunt avute în vedere următoarele elemente de ordin strategic:

Viziunea pentru anul 2030: Regiunea Nord-Est va fi un spațiu competitiv, durabil și incluziv unde îți vei dori să locuiești, să lucrezi și să investești.

Obiectivul general:

Derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale.

Astfel, pare să existe o coerență la nivelul planificării regionale, în contextual în care viziunea formulată în Planul de Dezvoltare Regională (PDR Nord-Est) pentru perioada 2014-2020 (care este în vigoare până la momentul actualizării următorului document strategic regional), este următoarea: În anul 2022 Regiunea Nord-Est va fi un loc mai atractiv pentru a investi, a lucra și a locui!

3. Viziunea și obiectivele strategice

Comuna Costești își propune să asigure comunității locale un nivel de trai ridicat, într-un mediu adecvat formării, muncii și petrecerii timpului liber. Așadar, în viziunea reprezentanților autorității publice locale comuna Costești va deveni o comună prosperă și durabilă până în anul 2027, care:

Øva îmbunătăți condițiile de viață ale populației comunei prin asigurarea accesului la utilitățile de bază, dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă, oferind un teritoriu rural atractiv pentru tineri; se urmărește combaterea fenomenului de depopulare prin atragere tinerilor în mediul rural prin oferirea unor condiții cât mai adecvate și mai apropiate de mediul urban în ceea ce privește infrastructura de transport, accesul la utilități și telecomunicații, spații verzi și de recreere, servicii publice și dezvoltare economică;

Øva realiza creștere economică prin atragerea de noi investitori în agricultură, industrie, servicii, prin atragerea de noi fonduri nerambursabile, prin creșterea gradului de pregătire a resurselor umane din comună;

Øva sprijini dezvoltarea sectorului educațional de la nivel local, prin îmbunătățirea condițiilor de derulare a procesului educațional, prin implementarea unor măsuri concrete privind prevenirea și combaterea abandonului școlar și promovarea conceptului de învățare continuă, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea;

Obiectivul general constă în creșterea atractivității comunei Costești prin modernizarea infrastructurii, diversificarea economiei locale, digitalizarea administrației și consolidarea capitalului uman.

4. Priorități de dezvoltare și măsuri specifice

Strategia stabilește patru axe majore de intervenție, cu obiective specifice și programe aferente:

► **Direcție de dezvoltare prioritară 1: Dezvoltarea economiei locale** - Strategia de Dezvoltare Locală urmărește să dezvolte o comunitate cu un grad crescut de prosperitate, cu o populație activă economic, ale cărei nevoi cu privire la mediul de muncă și locuit sunt satisfăcute. Un grad crescut de prosperitate va fi atins prin crearea de oportunități pentru mediul de afaceri și prin valorificare mai bună a resurselor existente.

Dezvoltare economică locală și creșterea competitivității. Include măsuri pentru sprijinirea IMM-urilor, dezvoltarea infrastructurii de afaceri, modernizarea agriculturii și promovarea agroturismului.

► **Direcție de dezvoltare prioritară 2: Creșterea calității locuirii** - Cea de-a doua direcție urmărește creșterea calității vieții împreună cu creșterea atractivității comunei Costești, toate acestea conducând la diminuarea tendinței de relocare a tinerilor către orașe, reducerea gradului de îmbătrânire a populației și nu în ultimul rând atragerea și menținerea forței de muncă pe plan local.

► **Prioritatea 3: Coeziune socială, educație și sănătate.** Se axează pe modernizarea unităților de învățământ, digitalizarea procesului educațional, extinderea serviciilor sociale și îmbunătățirea infrastructurii medicale locale.

► **Prioritatea 4: Mediu, energie verde și reziliență climatică.** Include măsuri pentru gestionarea durabilă a deșeurilor, extinderea spațiilor verzi, protejarea resurselor de apă și utilizarea surselor regenerabile de energie (panouri fotovoltaice, microcentrale).

5. Plan de acțiune

Planul de acțiune propune o etapizare logică a investițiilor, în funcție de nevoile urgente și sursele de finanțare disponibile. Acesta este structurat pe trei etape: 2021–2023 (pregătirea proiectelor și modernizări prioritare), 2024–2025 (implementarea investițiilor majore) și 2026–2027 (finalizare, extindere și monitorizare).

6. Portofoliu de proiecte strategice

Strategia identifică peste 40 de proiecte, grupate pe domenii cheie:

- Modernizarea infrastructurii de drumuri și poduri;
- Reabilitarea școlilor și grădinițelor;
- Construirea unei săli de sport multifuncționale;
- Rețele de apă-canal și stație de epurare;
- Introducerea sistemelor de supraveghere video și iluminat inteligent;
- Amenajarea de spații verzi și parcuri recreative;
- Crearea unui centru comunitar multifuncțional și a unui centru de zi pentru vârstnici.

7. Surse de finanțare disponibile

Pentru implementarea măsurilor sunt prevăzute surse multiple de finanțare: fonduri europene (FEDR, FEADR, FSE+, PNRR, Programul Regional Nord-Est 2021–2027), fonduri guvernamentale (CNI, AFM, PNDL), precum și parteneriate public-private. Strategia subliniază importanța capacității administrative locale de a elabora proiecte eligibile și de a atrage finanțări nerambursabile.

8. Implementarea și monitorizarea strategiei

Implementarea strategiei este coordonată de Primăria Costești, printr-un mecanism de management strategic local. Monitorizarea și evaluarea vor fi realizate periodic, utilizând indicatori de performanță referitori la infrastructură, servicii publice, economie locală și mediu. Transparența, participarea comunității și raportarea publică sunt elemente cheie ale guvernancei strategice.

9. Concluzii și relevanță pentru PUG

Strategia de dezvoltare locală a comunei Costești 2021–2027 oferă un cadru coerent de intervenție pentru investiții finanțate prin PUG, în special în domeniile infrastructurii locale, eficienței energetice, digitalizării serviciilor publice și dezvoltării economice sustenabile. Prin corelarea obiectivelor locale cu cele ale politicilor naționale și europene, strategia asigură o direcție clară pentru consolidarea competitivității și rezilienței comunității.

8. PLANUL DE ACȚIUNE

Nr. crt.	Programe – Cadru/Programe/Proiecte	Perioada	Responsabili și alți actori implicați	Surse de finanțare posibile	Rezultate estimate
1. DEZVOLTAREA ARHITECTURALĂ ȘI URBANISTICĂ A LOCALITĂȚILOR					
1.1. Restaurarea și reabilitarea fondului construit					
1.1.1.	Actualizare PUG	S	MDLPA, C.J. Vaslui	PNRR	<ul style="list-style-type: none"> • Implicarea proprietarilor în procesul de restaurare a fondului construit • Intervenții corecte asupra fondului construit valoros; imagine unitară și coerentă • Valorificare a fondului construit existent • Valorificare a identității locale
1.1.2.	<u>Modernizare fabrică de făină proteică</u>	S	C.J. Vaslui, Consiliul Local	PNRR	
1.1.3.	<u>Reabilitare și modernizare cămin cultural satul Costești</u>	S	Consiliul Local, C.J. Vaslui	Buget local	
1.2. Creșterea calității spațiului public					

1.2.	<u>Construire teren sport multifuncțional in sat</u>	S	C.J. Vaslui, Consiliul Local	GAL+BUG ET LOCAL	<ul style="list-style-type: none"> • Spații publice amenajate • Creșterea calității locuirii • Valorificare a identității locale • Creșterea infrastructurii sportive • Promovare a turismului cultural • Creșterea atractivității turistice și recreative
1.1.	<u>Costești, comuna Costești, jud. Vaslui</u>				
1.2.	<u>Construire parc joaca copii, Rădești, Chițcani, Dinga, Puntiseni, Costești, Pîrvești</u>	M	C.J. Costesti, Consiliul Local	Buget local+ GAL	
2. ÎMBUNĂȚIREA INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT ȘI CREȘTEREA ACCESIBILITĂȚII					
2.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea circulațiilor carosabile					
2.1.	<u>ASFALTARE DRUMURI SĂTEȘTI ÎN</u>	L	C.J. Vaslui, Ministerul Transporturilor, CNAIR	FONDURI NATIONAL E ANGHEL SALIGNY	<ul style="list-style-type: none"> • Eliminarea blocajelor din trafic • Accesibilitate crescută pentru locuitorii zonei • Creșterea siguranței infrastructurii rutiere • Reducerea riscului de inundații, creșterea calității infrastructurii
1.	<u>COMUNA COSTEȘTI</u>				
2.1.	<u>Șanțuri dalate în sat Costești pe o lungime de 1500 metri</u>	S	Consiliul Local, CJ VASLUI	Buget local	
2.1.	<u>Asfaltare drum de legatura DC29 Puntiseni- Chițcani in comuna Costesti-2.900 metri</u>	M	CONSILIUL LOCAL, CJ VASLUI	Buget local	
2.1.	<u>Modernizare drum satesc din localitatea Puntiseni- punctul Moara Huminiuc pe o distanța de 700 metri</u>	S	CONSILIUL LOCAL	Buget local	
2.1.	<u>Asfaltare DC-31A-Costești-Deleni</u>	M	CJ VASLUI, CONSILIUL LOCAL	Fonduri Nationale si Locale	
2.1.	<u>Asfaltare drum sătesc in loc Chițcani -punctul Smîntînă Vasile pe o lungime de 600 m</u>	M	CONSILIUL LOCAL	Buget local	
2.2 Reabilitarea, modernizarea și extinderea circulațiilor pietonale					
2.2.	<u>Punte peste paraul Buga din punctul Emandache din satul Chițcani, com Costesti, jud. Vaslui</u>	S	CONSILIUL LOCAL	Buget local	<ul style="list-style-type: none"> • Accesibilitate crescută pentru locuitorii zonei
3. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ					
3.1. Dezvoltarea serviciilor de sănătate, educație și asistență socială					

3.1.1.	<u>Demolare si reconstruire dispensar uman, sat Costesti, com Costesti, jud Vaslui</u>	S	C.J. Iași, Ministerul Educației	FONDURI NATIONAL E- CNI	<ul style="list-style-type: none"> • Completarea infrastructurii de servicii; • Crearea unor noi locuri de muncă • Creșterea competențelor profesionale ale personalului și populației • Îmbunătățirea sănătății locuitorilor
4. REABILITAREA ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII TEHNICO-EDILITARE					
4.1. Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă potabilă și canalizare					
4.1.1.	<u>EXTINDERE ADUCȚIUNE CU APĂ ÎN SATUL CHIȚCANI</u>	M	C.J. Vaslui, MDLPA	PNI ANGHEL SALIGNY	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea calității locuirii • Evitarea stagnerii apelor meteorice • Îmbunătățirea factorilor de mediu • Reducerea poluării și îmbunătățirea sănătății publice
4.1.2.	<u>Modernizare stație de tratare apă și înființare sistem de canalizare menajeră în satul Costesti, comuna Costesti, judetul Vaslui</u>	M	C.J. Vaslui, MDLPA	FONDURI NATIONAL E- CNI	
4.1.3.	<u>Extindere aductiune apa in localitatea Costesti, pe o lungime de 1300 metri</u>	S	Consiliul Local, C.J. Vaslui	Buget Local	
4.1.4.	<u>Lucrări montare cămine pentru apa cu apometre pentru gospodăriile conectate la rețeaua de apa din comuna Costești</u>	S	Consiliul Local,	Buget Local	
4.2. Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu energie electrică și iluminat public					
4.2.1.	<u>Lucrari extindere retea iluminat public in sat Costesti, com. Costesti, jud Vaslui</u>	M	C.J. Vaslui	Buget local	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea calității locuirii

4.2.3	Modernizare iluminat public în comuna Costești ,jud.Vaslui	S	Ministerul Energiei, CJ Vaslui	Ministerul Energiei	<ul style="list-style-type: none"> • Condițiilor optime de funcționare a rețelelor electrice • Creșterea siguranței locuirii și a spațiului public
4.3. Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelelor de alimentare cu gaze naturale					
5. ÎMBUNĂȚIREA CALITĂȚII FACTORILOR DE MEDIU					
5.1. Reducerea efectelor factorilor de risc natural					
5.1.1	Construire parc eolian -12 eoliene	M	MDLPA, CJ VASLUI	PNRR+Alte surse	<ul style="list-style-type: none"> • Producere a energiei verzi din surse regenerabile • Crearea de noi locuri de muncă și creșterea atractivității economice a comunei • Contribuții la atingerea obiectivelor Pactului Verde European și a Strategiei Energetice Naționale
5.1.2	Construire parc fotovoltaic în sat Costești ,com .Costești ,jud .Vaslui	S	Ministerul Energiei, CJ Vaslui, Consiliul Local	Ministerul Energiei	
6. VALORIFICAREA ȘI PROTEJAREA PATRIMONIULUI CONSTRUIT					
6.1.1	Reparatii monument de comemorare al eroilor, sat Costesti, com. Costesti, jud Vaslui	S	Consiliul Local	Buget local	<ul style="list-style-type: none"> • Promovare a turismului cultural • Îmbunătățirea imaginii localității prin reabilitarea spațiilor cu valoare simbolică

9. BIBLIOGRAFIE

- Barbu, N., 1987. *Geografia solurilor României*, Iași: Centr. Multipl. Univ. "Al. I. Cuza" Iași.
- Băcăuanu, V., 1968. *Campia Moldovei. Studiul geomorfologic*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.
- Lucian Badea, D. B. V. B. I. B. A. C. G. E. G. N. M. S. S. V. I. Z., 1983. *Geografia României volumul I. Geografia Fizică*, București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.
- Lucian Badea, D. B. V. B. I. B. A. C. G. E. G. N. M. S. S. V. I. Z., 1992. *Geografia României, vol IV, Regiunile pericarpatice: Dealurile și Câmpia Banatului și Crișanei, Podișul Mehedinți, Subcarpații, Piemontul Getic, Podișul Moldovei*, București: Editura Academiei Române.
- Niculita Mihai, I. I. L. N., 2010. *Degradarea terenurilor în contextul schimbărilor globale*. Iași: Tehnopress.
- Roșu, A., 1973. *Geografia Fizică a României*. București: Editura Didactică și pedagogică București.
- Vasile Băcăuanu, N. B. M. P. A. U. D. C., 1980. *Podișul Moldovei. Natură, om, economie*, București: Editura științifică și enciclopedică.
- Administrațiunea Casei Bisericii. Anuar. 1909*, București, 1909.
- Adrian Macovei, *Organizarea administrativ-teritorială a Moldovei între anii 1832 și 1862 (I-V)*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie «A.D. Xenopol» Iași”, XIX, 1982; XX, 1983; XXI, 1984; XXII/2, 1985; XXIII/1, 1986.
- Alexandru I. Gonța, *Legăturile economice dintre Moldova și Transilvania în secolele XIII-XVII*, Ediție, prefață, bibliografie și indice de I. Caproșu, București, 1989.
- Anarul oficial întocmit de Serviciul Statelor Personale și al Satisticei, la 15 noiembrie 1908*, București, 1908.
- Anarul oficial întocmit de Serviciul Statelor Personale și al Satisticei, la 15 noiembrie 1908*, București, 1908, p. 91
- Ștefan S. Gorovei, *Mucenicia Sfântului Ioan cel Nou. Noi puncte de vedere*, în vol. *Închinare lui Petre Ș. Năsturel la 80 de ani*, volum îngrijit de Ionel Căndea, Paul Cernovodeanu și Gheorghe Lazăr, Brăila, 2003.
- Horia Teodoru, *Hanu Ancuței*, în „Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice”, anul XXXVII, 1944.
- Hurmuzaki-Sturdza-Colescu-Vartic, *Documente privitoare la istoria Românilor din anii 1822-1838*, Supliment I, vol. V, București, 1894.
- Indicatorul localităților din România. Datele recensământului general din 6 aprilie 1941*, București, 1943.
- INP, *Arhiva Comisiunii Monumentelor Istorice*, dosar nr. 3438.
- INP, *Arhiva Comisiunii Monumentelor Istorice*, dosar nr. 3753.
- Tezaurul toponimic al României. Moldova, vol. I, Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale, 1772-1988, partea a 2-a, A. Unități simple (Localități și moșii)*, București, 1992.

Tezaurul toponimic al României. Moldova, vol. I, Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale, 1772-1988, partea I, A. Unități simple (Localități și moșii). A-O, București, 1991.

Domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale, Prof. Univ dr. Vasile Negruț

Considerații privind domeniul public și domeniul privat, Asist. Univ. Dr. Cătălin Băncioi

Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al comunei Costești, jud. Vaslui

Date furnizate de Primăria comunei Costești

Fișa localității

Recensământul populației, gospodăriilor și locuințelor, 1992, 2002, 2011, 2021